

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 00509
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyta. Kastytis. Metinė prenumerata – \$22, pusmetinė – \$12, rėmėjo – \$25, garbės – \$30 (Amerikoj – JAV doleriais). Paviieniai numeriai – 50 ct.

Adresų keitimo reikalai kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškos žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092.

Subscriptions: ordinary \$22.00, supporter \$25.00, honorary \$30.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.

US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškos žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.

CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

RELIGINIAME GYVENIME

Lietuvos vyskupams ir vyskupijų valdytojams atvykus "ad limina" vizitui pas Šv. Tėvą balandžio 18 d., popiežius Jonas Paulius II pasakė jiems kalbą: dalį lotyniškai ir dalį lietuviškai. Čia pateikiame tos kalbos santrauką.

Džiaugiuosi vėl galėdamas jus priimti po jūsų "ad limina" vizito 1983 metais. Tada buvo užbaigtas skausmingo atsiskyrimo laikotarpis, sutapęs su reikšmingo jūsų krikščioniškosios istorijos tarpsnio išvakarėmis – Šv. Kazimiero mirties 500 m. sukakties minėjimu. Ir šiandieninis susitikimas yra paženklintas jūsų tautos krikščionybės 600 m. sukakties minėjimų atgarsiais. Karštai troškau būti su jumis praėjusių metų birželio 28 d. jūsų krikščionybės lopsyje – Vilniuje. Deja, tai nebuvo galima. Vis dėlto, tą pačią dieną ant apaštalo Šv. Petro kapo aš pats vadovavau iškilmėms, kuriose dalyvavo visų Europos kontinento kraštų vyskupų atstovai, išreikšdami dvasinę vienybę su jumis. Ta pačia proga man buvo didelis džiaugsmas palaimintuoju paskelbti arkiv. Jurgį Matulaitį.

Mane guodžia jūsų tautos gyvastingumas ir uolumas, kuriais minėjote savo krikščionybės sukaktuves šventovėse ir visose parapajose religiniams bei kultūriniais renginiais. Tai paskatino kiekvieną atgaivinti savo tikėjimą ir sustiprinti dvasinį gyvenimą. Todėl kančios užrūdintoji Bendrija Lietuvoje su pasitikėjimu įžengia savo krikščionybės septintan šimtmetin. Kryžius yra Viešpaties kančios ir prisikėlimo ženklas – vienintelė viltis. Šią viltį primena jūsų žemėje išaugusio Kryžių kalno vaizdas: tūkstančiai kryžių, liudijantių kančią ir viltį tautos, sugebėjusios ištvermingai išsaugoti savo tikėjimą skaudžiam bandyme.

Šiame kelyje jus lydi Romos Bendrija su savo vyskupu, o per jį – regimosios Visuotinės Bendrijos pagrindą – ir visos bendrijos pasaulį. Visada pasitikėkite šiuo dvasinės vienybės ir maldos solidarumo. Iš visos širdies palaikau jūsų bendruomenės teisėtus reikalavimus, kuriuos vienigiai remia visa Bendrija.

Atsinaujinimo vėjams pučiant, savaime kyla viltis, kad nebus apvilti ir tikėjimą išpažįstančių jūsų brolių bei sesių lietuvių lūkesčiai Lietuvoje ir kituose kraštuose. Tai kiekvieno širdies troškimas: laisvai garbinti Dievą su savo broliais ir puoselėti savo tautos sąžinę tiesa, teisingumą, blaivybę, broliškumą ir taiką. Visa tai rusena jūsų bendruomenės širdyje – šeimoje, kuri visas išprotėjęs paveldėtas vertybes ir tikėjimo dovaną perteikia savo vaikams. Toje srityje jūs trokštate pagalbos iš Bendrijos, kuri per didelius sunkumus stengiasi atlikti savo misiją: užtikrinti religinį mokymą, tinkamai atrinkti ir parengti kandidatus Kunigystei. Mus pasiekia žinios, kad jūsų tėvynėje jauni asmenys, nors ir slapta, žengia paskui Kristų vienuolinio pašaukimo keliu ir tęsia vienuolių atlikto darbo tradiciją kultūros ir humanistinės pažangos srityje.

Jūsų sielovadinio darbo srityje kreipiu ypatingą dėmesį į jūsų iškeltus klausimus. Jūs priminėte prieš 5 m. mano išreikštą lūkesimą, kad visos Lietuvos vyskupijos turėtų po savo vyskupą. Užtikrinu, kad Šv. Sostas yra išbandęs visas galimybes šioje srityje. Jūs nesate didelė atsakomybė bendruomenėje, kuri tapo vis sudėtingesnė ir pilna nerimo. Dėl to jums primenu vyskupų kolegialiskumą ir pabrėžiu vyskupų konferencijos reikšmę. Vieni kitiems padėdami, rasite atramą ir paskatą savo vyskupiškai tarnybai. Nuo jūsų vieningumo labai priklauso

jūsų sielovados vaisingumas ir jūsų liudijimo patikimumas. Ši vienybė jūsų tarpe savaime vynes jus su kunigais, kurie sudaro jūsų šeimą. Jūs pažįstate šių savo nepamainomų bendradarbių ištikimybę bei uolumą, jų nelengvas sąlygas. Būkite jiems mokytojai ir tėvai. Skatinkite ir įvertinkite jų pastangas. Žodžiu ir savo pavyzdžiu žadinkite juose iniciatyvą. Vyskupo meilė savo kunigams nėra vien jausminis polėkis, bet ir protinga laikysena, žadinanti bei ugdati kunigų tarpusavio vienybę. Tik kiekvienam kunigui dalyvaujant šioje minčių ir širdžių vienybėje, gali augti bei plėtotis bendroji atsakomybė už bendruomenę.

Jūs rūpinatės ir kandidatais į kunigus bei šioje srityje uždegtais apribojimais. Linkiu, kad apribojimai būtų kuo greičiau pašalinti. Noriu taipgi jus padiršinti ugdant pašaukimus bei rengiant kandidatus Kunigystei. Seminarijos auklėtiniai turi būti atitinkamai išbandomi ir jų priimtumas gerai apsvaustomas. Vien dėl kunigų stokos negalima sumažinti budrumo, nustatant kandidatų intencijos tikrumą, valios laisvumą ir moralinį, psichinį bei fizinį tinkamumą. Panašūs dėmesys turi būti skiriamas klierikų dvasiniam bei kultūriniam parengimui ir sielovadinei patirčiai jų vadovų bei auklėtojų.

Brangūs ištikimosios Lietuvos kunigai, per jūsų vyskupus siunčiu sveikinimą jums, vyskupų bendradarbiams. Norėčiau įžengti į kiekvieną jūsų šventovę, melsis su jumis ir dalyvauti jūsų apaštališkai, kurį atliekate su tokiu pasižventimu, tyliai, nu-galėdami dideles kliūtis ir visada būdami kupini aukos dvasios. Ypatinga meile apkabinsiu tuos, kurie labiausiai kenčia: dėl ligos ar senatvės, dėl laisvės netekimo, dėl bandymų. Visada pasilikite ištikimi savo pašaukimui, vis labiau atspindėdami savyje Jėzų Kristų – Vyriausiąjį ir Amžinąjį Kunigą. Jis yra Dievas, kuris mums tarnauja. Savo dalyvavimą Jo Kunigystėje galite matuoti savo pajėgumu tarnauti taip, kaip Jis yra tarnavęs. Todėl visada būkite pasiruošę tarnauti: skelbiant Evangeliją, teikiant sakramentus, ypač Švč. Sakramentą. Jūsų brolių yra reikalingi jūsų pamokymo bei vadovavimo. Ateistinės ideologijos persunktoje aplinkoje jums tenka tikrai sunkus uždavinys, bet todėl Viešpats pažadina žmogaus širdyje – ypač jauni-mo širdyje – vis naują tiesos ir meilės troškulį. Tad būkite pasirengę atsiliepti į kiekvieno žmogaus troškimą atrasti Dievą. Marija, apaštala karalienė, telydi jus savo motiniška globa.

Šiais Marijos metais Didžiąją Savaitę mąstėme apie Mariją, po savo Sinaus kryžiumi kenčiančią Motiną. Ji tam tikru būdu turėjo išskentėti visą pasaulio blogį, nes ji intymiai susijusi su mūsų Atpirkimo auka. Tad Marijos globali pavadame Lietuvos Bendriją ir visus jos žmones – lietuvių tautą. Teveda ji lietuvių tikėjimo kelionėje per šį septintąjį krikščioniškojo gyvenimo šimtmetį, stiprindama sunkumuose, pakeldama suklupusius. Tebūna ji visiems vilties ir paguodos ženklas. Marijos širdin sudedamąją jūsų tautos džiaugsmus, viltis, vargus ir sielvar-tus. Jos globali pavadame Seimas ir jaunimo ateitį. Prašome, kad ji visada būtų mums Motina. Telydi jus mano Apaštalinis Palai-minimas.

Kun. J. Stš.

"Nukankintieji kovoja drauge su mumis... Jie stiprina mūsų gretas... Tebus pašlovinti nenusilenkę prieš netiesą." ARKIV. M. REINYS
Vladimiro kalėjime

Lietuvos krikščionybės sukaktis Venezueloje

V. UTENIS

Šių metų kovo mėn. 12-13 d.d. Venezuelos lietuviai baigė Lietuvos krikščionybės sukakties programą. Ta proga atšvestos septyniadesimtosios nepriklausomybės atsteigimo metinės.

Šeštadienį, kovo 12 vakare, garbės svečius ir mūsų tautiečius, besirenkančius į Orinoko saloną ištaigingame Tamanaco viešbutyje, susipažinimo valandėlei pasitiko nuotaikingi, lietuviškomis liaudies melodijomis persunkti Jonušo maršai ir Čiurlionio ansamblio muzika.

Vakaro programą pradėjo Venezuelos Lietuvių katalikų misijos globėjas dr. Vytautas A. Dambra, sveikindamas iškilmingo akto dalyvius ir dėkodamas venezueliečiams ir lietuviams už aktyvų įsijungimą į plačių mastų pravaistas jubiliejinės iškilmės. Jis pakvietė rašytoją, žurnalistą ir televizijos religinių programų vedėją kun. Manuel Angel Diaz, OFM cap, vadovauti baigiamojai akto programai.

Pirmasis žodį tarė Šv. Sosto apaštališkasis nuncijus arkiv. Luciano Storero. Tada buvo išklausyta radijų paruoštos dokumentinės apybraižos ištrauka apie Vasario Šešiolik-tąją, o po to sugiedotas Tautos himnas.

Garbės svečiai ir sveikinimai

Be nuncijaus, garbės svečių tarpe buvo Venezuelos vyskupų konferencijos gen. sekr. Karako arkivyskupo pagalbininkas mons. Miguel Delgado Avila, gen. sekr. pavaduotojas informacijos reikalams kun. Amador Merino, SDB, arkivyskupijos migracijos departamento dir. kun. Sante Cervellin, PSSC, lietuvių katalikų misijos kapelionas "ad interim" Jose Modena, SDB, PLB vicepirm. kultūros reikalams Milda Lenkauskienė, latvių bendruomenės atstovas inž. Vilis Vitols, lenkų egziliinės vyriausybės delegatas Venezuela inž. Peliks Zubr, Nikaragvos rezistencijos atstovas Audino Diaz ir kiti.

Negalėdamas ameningai dalyvauti, Karako arkivysk. kard. Jose Ali Lebrun telefonu perdavė savo sveikinimus, tolimesnės vieningos veiklos linkėjimus ir savo palaiminimą. Krikščionių demokratų partijos gen. sekr. ir kandidatas ateinančiuose respublikos prezidento rinkimuose dr. Eduardo Fernandez sveikinimo rašte linkėjo lietuviams greičiau atgauti laisvę ir nepriklausomybę. Gauti sveikinimai iš Venezuelos kongreso atstovų rūmų pirm. dr. Jose Rodriguez Iturbe, užsienio reikalų ministerijos ambasadoriaus Regalo Velasco, Venezuelos Opinijos žurnalisto sąjungos pirm. Rafael Ramon Castellanos, Lietuvių krikščionių demokratų sąjungos pirm. inž. Antano Rudžio, JAV LB vicepirm. Juozo Kojelio ir BALFo dir. Marijos Rudienės.

Vysk. P. Baltakio laiškas

Programos vedėjas T. Manuel Diaz pakvietė VLKM globėją perskaityti vysk. P. Baltakio, OFM, šiai progai atsiųstą laišką, rašytą ispaniškai.

Vyskupas rašė: "Sujungtomis jėgomis jus įrodėte, kad ir maža bendruomenė gali išvystyti pasigėrėtiną programą, vertą ne vien mano padėkos, bet ir visų lietuvių katalikų pagarbos. Žinau, kad jūs gavote daug pagalbos iš venezueliečių. Pirmoje vieto-

je turiau paminėti didžiulę paramą, kurią gavote iš Karako arkiv. kard. Jose Ali Lebrun, atnašavusio iškilmingas jubiliejinės Mišias, perduotas per televiziją visam kraštui. Taip pat nepaprastai vertinu straipsnį, kurį kardinolas-arkivyskupas parašė apie naują lietuvių palaimintąjį, arkiv. Jurgį Matulaitį ir kuris parašė prologą knygai "Dievo žmogus" apie šventą ir heroiską gyvenimą arkivyskupo ir Bažnyčios kankinio Teofiliaus Matulionio, kurį Eminencija trokštą greitai matyti altorių garbėje. Jaudinančiai veikė ir jo nutarimas gruodžio 6-tos sekmandienį paskelbti Maldos diena už Lietuvą".

Toliau vysk. Baltakis dėkojo mons. Miguel Delgado, vadovavusiam šv. Kazimiero relikvijų perkėlimo iškilmėms San Casimiro (Araguvos provincijoje) ir kovo 13 atnašaujančiam jubiliejinių metų pabaigos pamaldas.

"Lietuviai turi didžiulius, kad užbaigimo akte dalyvauja ir Jo Šventenybės apaštališkasis nuncijus, ekscelencija mons. Luciano Storero, draugus lietuvių ir visų tų, kurie kenčia už Kristaus tiesą. Visa tai yra unisone su Šv. Tėvu, kuris daugiau nei kartą pasakė, jog pusė jo širdies yra Lietuvoje".

Galiausiai vysk. Baltakis dėkojo lietuvių katalikų dvasiniams patarėjams kun. Pr. Gavėnui, SDB, kun. J. Modenai, kun. M. Diaz, OFM cap, lygiai kaip ir kitiems dvasiškams ir tikintiesiems. Tai parodo, jog "Bažnyčia yra universali, ir mes visi esame vienas Kristuje".

Arkivyskupo žodžiai lietuviams

Specialus sveikinimas buvo atsiųstas Maracaibo arkivysk. mons. Domingo Roa Perez. Jį perskaitė Tevas Manuel.

Arkivyskupas pažymėjo, kad "Lietuvių masiškai vykdomas kankinimas jų pačių žemėje mums Vakarų kraštuose aiškiai parodo, jog komunizmas yra savo prigimtimi išsigimęs, laisvės laidotojas ir atnaujintojas vergijos, kokią tik žmonija yra pažinusi nuo tamsiausių praeities laikų... Šis socialinis minotauras, šiandien kaip vakar – tol kol jis liks komunizmu, bus toks pat; keisis tik taktika, o ne strategija dominuoti pasaulį ir jį paminti po savo, prispau-dėjo, kojomis."

"Jūs, lietuviai katalikai, išsklaidyti po visą pasaulį, – rašė arkiv. P. Perez, – kurių mylimoji tėvynė kenčia begalinę Kalvariją, esate įtikinantys liudijimas, jog jūsų valstybė yra gyva, o jūs esate geresnių laikų pranašai. Lietuvą saugo Apvaizda, ir kaip sako šv. Augustinas, "Dievas vėluoja, bet neužmiršta".

Padėkos žodžiai iš San Casimiro

Po šio sveikinimo, iškilmingo akto vedėjas pakvietė VLKM tarybos vicepirmininką inž. Antaną Šulcą perskaityti sveikinimo laišką, gautą iš San Casimiro parapijos klebono Luis Emilio Chaverra.

Dėkodamas už galimybę San Casimiro parapijai įsijungti į jubiliejinių metų programą, kun. Chaverra sakė: "Šventasis kunigaikštis jungia mūsų parapiją su jumis visais. Šventojų relikvijos, kurios jūsų dėka buvo perkeltos iš Karako į San Casimiro bažnyčią, išsisi didžiąjame altoriuje tikinčiųjų šlovinimui. Nuolatinės

tikinčiųjų maldos įrodo, kad šv. Kazimieras savo užtarimu teikia daug stebuklingų malonių. Taigi, šis Lietuvos ir ypač jaunimo šventasis, buvęs galingas žemėje, dabar yra dar galingesnis danguje.

Sveikinime kun. Chaverra sako naudojasis proga suteikti garbės žymenį Čikagoje gyvenantiems M. ir A. Rudžiams už jų parodytą ypatingą dosnumą San Casimiro bažnyčiai. Taip pat dėkojo už knygas – "El Hombre de Dios" (Dievo žmogus), "Cancion de corazon para Petruikas" (Širdies giesmė Petriukui) ir "San Casimiro". Visos jos yra sankazimie-riečių noriai skaitomos, o iš San Casimiro knygos liturginės dalies – ir meldžiamasi.

Baigus kun. Chaverros sveikinimą, Jūratė Statkutė buvo pakviesta perskaityti sveikinimą, kurį iš Niujorko atsiuntė Lietuvių informacijos centro dir. kun. K. Pugevičius.

Po pirmosios baigiamojai akto dalies sekė vakariėnė, klausantis kompoz. Naujajio harmonizuotų dainų, pritaikytų Maironio poezijai. Saloną puošė Lietuvos ir Venezuelos vėliavos.

Medaliai ir garbės žymenys

Antroje akto dalyje buvo įteikti medaliai ir garbės žymenys nusipelnusiems asmenims. Juos padovanojo vyriausias lietuvių dvasios vadas už Lietuvos ribų – vysk. P. Baltakis, OFM. Medaliai buvo skirti kard. J.A. Lebrun, nuncijui L. Storero, arkivysk. D.R. Perez, vysk. M. Delgado (jis yra VLB garbės narys), Venezuelos kongreso atstovų rūmų pirm. dr. J. R. Iturbe, kunigams M. Diaz, OFM cap, A. Merino, SDB, J. Modena, SDB, ir S. Cervellin, PSSC, latvių, lenkų ir nikaragviečių atstovams.

Po to VLB ir katalikų misijos vadovybė (H. Gavorskas, dr. V. Dambra ir V. Baronas) įteikė garbės žymenis (graviruotas lenteles) asmenims, kuriems VLB suteikė garbės nario vardą: VLKM dvasios vadui kun. Pr. Gavėnui, SDB, VLKM kapelionui "ad interim" J. Modenai, SDB, dvasiniam patarėjui kun. M. Alvarez, OFM cap, ir San Casimiro klebonui – kun. L. E. Chaverra. Specialus garbės žymuo buvo įteiktas "La Religion" dienraščio redaktoriui Lic. A. L. Moreno.

Meninė dalis, dovanos ir palaiminimas

Programa baigta muzikine dalimi. Argentinos lietuvaite Adriana Jocyte visus džiugino ir jaudino lietuvių liaudies ir "miško brolių" dainomis; taip pat atliko eilę melodijų, populiarių Lotynų Amerikoje.

Orinoko salonas buvo užpildytas. Dalyvavo 110 asmenų. Vakaro iškilmės, kuriose buvo atstovaujamos visos Venezuelos lietuvių apylinkės ir visa eilė labai seniai bemaitytų veidų, buvo baigtos Šv. Sosto nuncijaus apaštališkųjų palaiminimu.

Lietuvos krikščionybės sukakties baigiamojai akto dalyviai gavo dovanų – prel. dr. Pr. Gaidos knygą (ispaniškai laidą) – "El Hombre de Dios" (Dievo žmogus) apie arkivysk. T. Matulionį ir "Cancion de corazon de Petruikas" (Širdies giesmė Petriukui) – apie šventojų gyvenimo jaunulį, buv. Venezuelos lietuvių katalikų misijos vadovo a.a. kun. A. Perkimo, SDB, broliuką, salezietį – koadjutorių Petrą.

Lietuvos krikščionybės baigimo aktas visų laikomas labai pasisekusiu.

Lietuvos krikščionybės minėjimo užbaigime kovo 12 Tamanaco viešbutyje, Venezueloj. Iš kairės: Venezuelos vyskupų konferencijos generalinis sekretorius ir Lietuvių Bendruomenės garbės narys vysk. MIGUEL DELGATO AVILA, SDB, Venezuelos Lietuvių katalikų misijos globėjas dr. VYTAUTAS DAMBRAVA, PLB vicepirmininkė MILDA LENKAUSKIENĖ

A+A

KAZIMIERUI JUREVIČIUI

Lietuvoje mirus,

jo brolių VACLOVĄ su šeima Toronte bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

J. T. Kiškūnai
W. M. Kiškūnai

A+A

JADZEI SAKALAUSKIENEI

Lietuvoje mirus,

brolių dr. ANTANĄ PACEVIČIŲ, šeimą ir visus gimines nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime –

J. J. Zenkevičiai ir šeima

MYLIMAM SŪNUI

A+A

ANICETUI JURGELIUI

Sibire mirus,

jo tėvelį KLEMĄ JURGELĮ nuoširdžiai užjaučiame –

F. Urbaičių šeima

P. Kazemėkų šeima

J. Mikalauskų šeima

J. Šimaitis

PADĖKA

A+A

ELENA ŽIBAITĖ

mirė 1988 m. kovo 4 d., Montrealyje, palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje, kovo 8 d.

Nuoširdžiai dėkoju visiems, kurie velionei suteikė paskutinį patarnavimą ir palydėjo ją į amžino poilsio vietą. Nuoširdi padėka Aušros Vartų parapijos klebonui kun. Juozui Aranauskui, SJ, už atliktas maldas laidotuvių namuose ir už palydėjimą velionės iš šventovės, kun. dr. Jonui Kubiliui, SJ, už atlaikytas laidotuvių Mišias ir pasakytą prasmingą pamokslą, solistei G. Čapkauskienei už gražias giesmes šventovėje ir P. Roch už grojimą vargonais.

Visiems lankiusiems a.a. Eleną ligoninėje, laidotuvių namuose, užprašiusiems Mišias, gėles, pareikštą užuojautą tariau nuoširdų ačiū. Ypač esu labai dėkinga ponios Milierienei, Tekutienei, Šveikauskienei, Krasauskienei ir kitoms, kurios parodė daug nuoširdumo.

Dėkoju Toronte Šv. Jono kapinėse dalyvavusiems ir daug padėjusiems laidotuvių reikalų tvarkymu kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, kun. Eugenijui Jurguičiui, OFM, Vytautui Radžiui bei visiems kitiems.

Savo ir Lietuvoje likusio brolio Antano vardu.

Nuliūdusi –

Liucija Žibaitė-Budrevičienė

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls

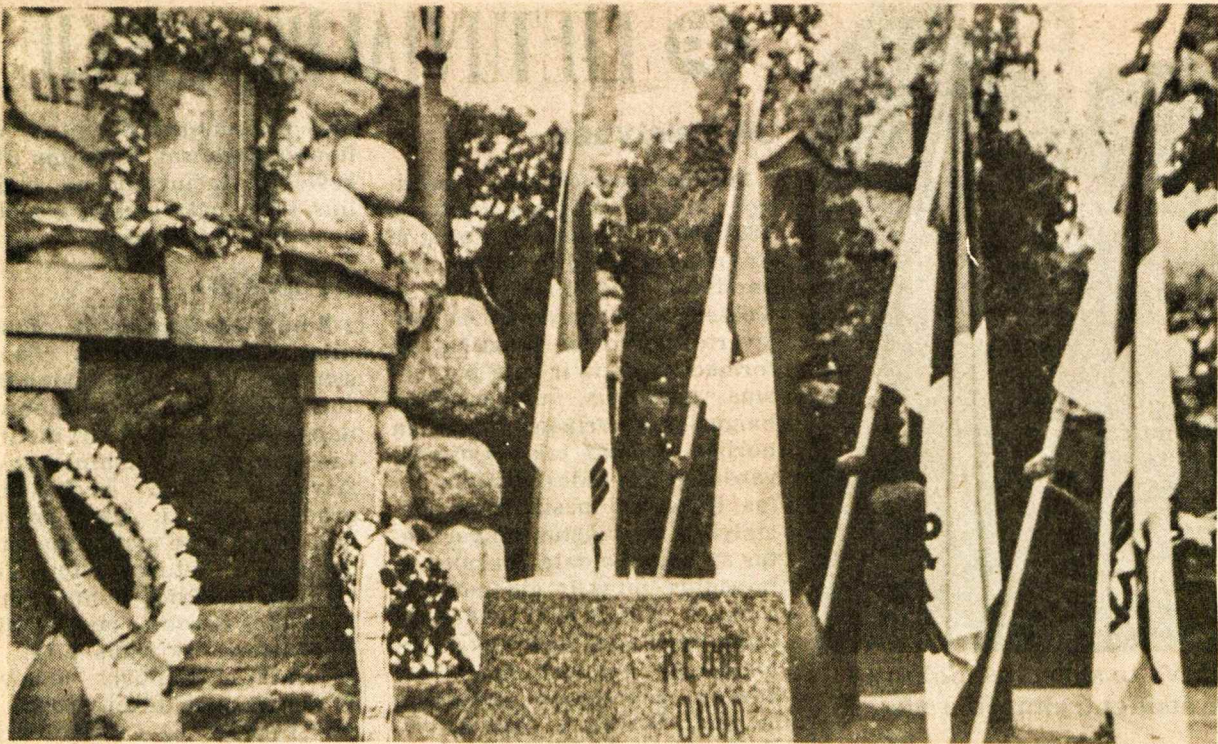
Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus – greitai ir meniškai. Užsakykite atliekamą pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms. Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Lietuvos krikščionybės sukakties užbaigimo aktas ir vakariėnė 1988.III.12 Tamanaco viešbutyje, Venezueloj. Iš kairės: vysk. MIGUEL D. AVILA, dr. VYTAUTAS DAMBRAVA, nuncijus arkiv. LUCIANO STOREO, programos vedėjas kun. MANNUEL D. ALVAREZ, OFM cap., kun. AMADOR MERINO, SDB

Senajame Lietuvos karo muzėjaus sodelyje Kaune prie nežinomo Kareivio antkapinio paminklo, pastatyto iš akmenų, atgabentų iš laisvės kovų laukų. Ant priekinės kolonos lotyniškas įrašas: "Redde quod debes" (atiduok, ką privalai). Šis paminklas sovietų buvo nugriautas

Nuotr. J. Miltenio

Tautinės Sovietų Sąjungos problemos

EDITA NAZARAITĖ

Ne tik Sov. Sąjungoje, bet ir Vakaruose spėjusi pagarsėti gorbaciovinė "atvirumo" politika buvo skirta, visų pirma, vietinėms, socialistinio gyvenimo negerovėms išskelti, idant tokiu demokratišku būdu demaskuoti trūkumai būtų pašalinami iš "šviesios socialistinės dabarties ir ateities". Nauja kompartijos vadovybė tikėjosi užčiuopti realų šalies pulsą ekonomikoje ir visuomeninėje plotmėje. Na, ir trūkumai, kurių gausa net aklam jau badė akis, ėmė kilti į paviršių, vos partijai įžiebęs žalią šviesą. Didžiam visų nustebimui, nelauktai paaiškėjo, kad, švelniai tariant, socializmo "trūkumų" tebesama ir tautinėje Sov. Sąjungos politikoje.

Klaidingas galvojimas

Tiek Vakaruose, tiek Sovietų Sąjungoje yra nemažai žmonių, klaidingai manančių, jog JAV ir Sov. Sąjunga yra daugiau panašios viena į kitą, nei skirtingos. Šitaip samprotaujant, turimas galvoje tų gigantų šalių tautinis margumas. Deja, šios valstybės yra visiškai skirtingos. Į JAV savo laisva valia, savo noru yra suvažiavę įvairiausių tautybių ir rasų žmonės, kurie taipogi yra laisvi bet kada ir palikti JAV, jei ta šalis jiems nepatinka. Tarybinė imperija yra sukurta prievartos ir klastos pagalba, ginklu veržiantis į svetimas žemes, kurios yra ne šiaip kokių laukinių genčių užimami plotai, o yra senų, kultūrinių, dažnai istoriškai stipresnių tautų žemės. Jeigu valstybinė JAV anglų kalba siekia skirtingų tautų emigrantus apjungti, tai rusų kalba siekia pirmiausia nutautinti išstas tautas, jų kultūrą bei visuomeninę sąmonę, o tai jau yra šovinistinis ekspansionizmas, turint galvoje, kad nei lietuviai, nei estai, nei uzbekai, armėnai, moldavai ar kitos tautos nėra jokie į Rusijos žemes atsikraustę emigrantai, atvirkščiai — rusai yra atėjūnai! Taigi lyginant Sov. Sąjungą ir JAV, galima sakyti, jog Amerikoje visų tautų atstovai gyvena ten po vienu stogu. Tačiau Sovietų Sąjungos tautos gyvena tik aptvertos viena tvora, liūdnai pagarsėjusia "Geležinės uždangos" pravarde.

Sugriauta ekonomija ir netikėta papročiai

Rusijos socialistinės revoliucijos vadas V. I. Leninas pasakė, jog carinė Rusija bu-

vusi tautų kalėjimu. Rusiškąjo socializmo ekspansijos į kitas tautas grubius prasižengimus jis taip pat teisinio kaip carizmo liekaną, t. y. vadino tai "paveldėtu didžiausiu biškuoju šovinizmu". Ar negalėjo Rusija pati viena sau džiaugtis nauju gyvenimu po revoliucijos, ar būtinai jai reikėjo komunizmo doktriną eksportuoti? Sovietų Rusija nesitikėjo pati viena išsilaikyti tokioje sistemoje, aplink save troško regėti tokias pačias, neva "draugiškas" kaimynines šalis. Tai buvo marksizmo-komunizmo teorija. Ką Rusijos revoliucija galėjo duoti kitoms tautoms? Žinoma, nieko geresnio, nei pati turėjo: diktatūrą, stalinizmą, rusiškąjį šovinizmą, sugriautą ekonomiką, netikusias tradicijas kaip girtavimą, tinginystę.

Pastaruoju metu visų rusiškąjo socializmo nesėkmių priežastimi inertiškai nurodomas Stalinas. Teisybė, tai buvo tironas, šiurpus diktatorius, tačiau marksistų teorija moko, jog niekas neatsiranda iš niekur be jokios priežasties. Stalino diktatūrai patiesė kelią bolševikinė diktatūra, o pirmuoju Sovietų Rusijos diktatoriumi tapo Leninas, nušalinęs nuo valdžios aparato kitas dvi partijas, padėjusias gimti revoliucijai Rusijoje. Tai buvo vienas didžiausių rusų revoliucijos paradoksų, nes liaudžiai buvo žadama valstiečių ir darbininkų, t. y. daugumos valdžia, o tuoj po Žiemos rūmų šturmo tą valdžią užgrobė diktatorius. Tolelesnis perėjimas į stalininį terorą — logiška įvykių eiga. Dabartinis Stalino kaltinimas tėra skėstančiojo griebimas už šiaudų, nes komunistų partija susikompromitavo prieš liaudį nuo pat pirmųjų savo žingsnių. Kokios yra eksportuotos diktatūros pasekmės — aiškinti tereikia žmonėms, niekad nepatyrusiems svetimos tautos prievartos. Sovietų Rusija, tarsi kokią negarbės estafetę, perėmė iš carinės Rusijos gėdingą "tautų kalėjimo" titulą. Šiuo metu rusų komunistai savo teritorijoje laiko penkioliką respublikų, autonomines sritis, visų apie šimtą įvairių tautybių ir valdo 136 milijonus ne rusų tautybės žmonių.

Okupantas žiūri savo tikslų ir siekių

Visos saldžios giesmelės apie "tarybinį patriotizmą", apie "darnią tarybinę tautų šeimą" tėra laikraštinės iš-

kamšos politškai neišsprususiems žmonėms pasiskaitinėti. Tikriausia savo padėties tragizmą suvokia pačios okupuotos, pavergtos tautos, kurių tautinę savimonę rusiškąjo komunizmo nešėjai kraipė it kokią lėlių teatro marionetę, o teritoriją prifarširavo savo tankais, raketomis ir atominėmis elektrinėmis. Svarstant tautų okupaciją ir joms per prievartą brukamą gyvenimo stilių, jokių filosofavimų būti negali. Nėra gerų ir blogų okupantų — yra jie tik blogi. Okupantas pirmiausia žiūri savo tikslų ir siekių, kurie paprastai yra gyvybiškai žalingi okupuotai tautai. Tai visai logiška, ir neturėtų stebinti civilizuočių žmonių, juo labiau — verst diskutuoti apie padėties "blogumą" arba "gerumą".

Leninas yra vienas paradoksaliausių šiuolaikinių revoliucionierių, nes visi jo raštuose išdėstyti samprotavimai gyvenimo praktikoje apvirto aukštyn kojomis, o taip pat ir jo paties politika, išvirtusi į diktatūrą. Savo raštuose apie proletarinį internacionalizmą jis rašė: "Padėtis kai kuriose tautinėse respublikose komplikuojausi dėl to, kad didelė dalis darbininkų klasės, kuri yra svarbiausias tarybų valdžios ramstis, priklauso didžiarusiškajai tautybei... Kadangi nacionalizmo liekanos yra savotiška gynyms nuo didžiarusiškojo šovinizmo forma, tai ryžtinga kova su didžiarusiškuoju šovinizmu yra tikriausia priemonė nacionalistinėms liekanoms įveikti". Ir vėl — didžiausias paradoksas! Vilkas turi pradėti būti žolė, kad laikiai sugyventų su ėriukais vienoje "laimingoje tarybinėje šeimoje". Tik, bėda, vadas užmiršo konkrečiai nurodyti, kaip Rusija turi išsigydyti nuo savo rusofilizmo ir šovinizmo, paveldeitį iš batiušų carų.

Tautybių bruzdėjimas

Palikite be konkrečių tuo opiu klausimu direktyvų, kompartijos vadai, užuot mokind didžiarusiškąjį šovinizmą vilką esti žolė, ėmė eilės tvarka pjauti ėriukus. Ir tiek jų per 70 metų priplovė, kad dabar Sovietijoje yra darbo jėgos stygius, o nedarbas sovietinei laimei kaip ir negresia.

Pasinaudojusios gorbaciovinio atoldyžio momentu, sovietinio Rusijos kalėjimo tautos nuo 1986 m. pradėjo bruzdėti ir reikšti viešą nepasitenkinimą — pradžioje Kazachstan, vėliau stėjo Krymo totoriai, lietuviai, latviai, estai, galiausiai armėnai ir gruzinai. Šių, komunistų leksikonu taip vadinamų "nacionalinių mažumų" protestai, nors visokiais būdais slopinami ir nuo laisvojo pasaulio komunikacijos atstovų slepiami, vis dėlto rodo, jog jų paties vado Lenino žodžiai apie nacionalines problemas tebėra ne mažiau, o gal ir dar labiau aktualūs šiandien, praėjus septyneriems dešimtemečiams nuo rusų socialistinės revoliucijos. Kaip toliau spėsintis tos problemos, parodys laikas, tačiau tik nemažstantis žmogus gali pasakyti, jog, Sov. Sąjungoje, užimančioje didžiausią plotą pasaulyje, turinčioje 15 skirtingų respublikų su šimtu įvairiausių tautybių, komunistų partijos vienvaldystė nėra XX a. anomalija.

Siekia ekonominio savitumo

"The Guardian Weekly", Anglijoje leidžiamas įtakingas savaitraštis balandžio 10 d. laidoje įsidėjo savo Maskvos korespondento Martin Walker straipsnį apie Baltijos kraštus. Straipsnio santrauka:

Kai ryšium su įvykiais Armenijoje užsienio korespondentams buvo uždrausta lankytis Kaukazo srityje, jis nutarė 10 dienų praleisti Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Jam buvo malonu vykti į šiuos kraštus, nes jų architektūra, gyvenimo būdas, maistas ir tarnavimai yra artimiausi Vakaru Europos visoje Sovietų Sąjungoje.

Ten moterys rengiasi daug geriau, daugiau automobilių gatvėse. Baltiečiai geriau sugeba ekonomiškai tvarkytis. Jie ir Gorbaciovo atvirumo politiką geriau panaudoja savo ekonominiams tikslams. Pav. Estijoje esą 5 kartus daugiau gamybinių kooperatyvų ir 11 kartų daugiau vartotojų kooperatyvų nei vidurkis viso Sovietų Sąjungoje. Lietuvoj partijos centro komiteto žmonės išsitarė, kad partija nėra priešiniga, jei iš kooperatyvų žmonės galės praturėti.

Šie kraštai be geresnio ekonominio gyvenimo turi ir kitą patrauklumą. Tai Rygos, Talino, Kauno ir Vilniaus architektūriniai deimantukai, kurie pamažu ir rūpestingai atnaujinami. Yra malonu klausytis vargonų muzikos Šv. Nikalojaus šventovėje Taline, užsukti į tipišką Vilniaus kavinę, ar grožėtis kūrniais Rygos meno galerijoje. Tikrai pajunti, kad šie kraštai yra europinės kultūros dalis.

Baltijos kraštų žmonės prisimena ir trumpą dviejų dešimtmečių nepriklausomą gyvenimą ir žiaurią Stalino priešpaužę. Tie prisiminimai ir sukelia norą išmėginti tautinį sentimentą naujoje Gorbaciovo politikoje.

Estijoje yra įkurta nepriklausomybės partija. Nors ji turi tik 14 narių, du iš jų budistai, bet tai jau yra pradžia. Įdomių dalykų atsitinka ir pačio-

je Estijos komunistinėje partijoje. Neseniai Tartu universiteto komsomolų organizacija pareiškė nepasitikejimą sovietinei Estijos valdžiai. Ir dar įdomiau, entuziastiškai šią žinią paskelbė vietinė televizijos stotis. Latvijos valdžios pareigūnai dalyvavo Sibiran išvežtųjų minėjimuose. Kaune turistų vadovai su malonumu rodo užsieniečiams Kauno kunigų seminariją, kurioje mokinosi 240 (turbut 140 red.) klierikų, o taip pat nepriklausomybės laikų prezidentinius rūmus. Paskutiniu laiku visuose minėtuose miestuose buvo ir demonstracijų.

Šie kraštai skiriasi tarp savęs. Estija ir Latvija yra protestantiški kraštai, o Lietuva katalikiška. Išskirtinoje padėtyje yra Estija. Estai gyvena arti Suomijos. Abiejų kraštų kalbos yra panašios. Estai lengvai gali stebėti Suomijos televiziją. Todėl Estijoje lengviau prasišverbia Vakaru idėjos. Už tai estai savo galvoje yra patys tiesesiai.

Estijos laikraštyje "Edasi" buvo eilė straipsnių, nurodančių kaip geriausiai pasinaudoti Gorbaciovo atvirumo politika. Vykto plačios diskusijos. Siūlyta įvesti Estijos valiutą, dalyvauti tarptautinėje rinkoje, įkurti laisvą Baltijos uostą ir prekybos zoną, iš kurios būtų prekiaujama su kitais kraštais. Žodžiu, įkurti kitą Hongkongą, kuris tarnautų ne kinams, bet Sovietų Sąjungai.

Estai siekia ekonominės autonomijos, ir su sankcijom. Pav. jei darbovietė Estijoje norėtų samdyti rusų tarnautoją, tai ji turėtų mokėti 16.000 rublių specialaus mokesčio. Taip būtų sustabdyta Estijos rusifikacija, nes šiuo metu estų tėra 900.000 iš 1.5 milijono gyventojų.

Korespondentas savo straipsnį baigia tokiu komentaru: jei Gorbaciovas yra gudrus ir išmintingas, turėtų Baltijos kraštus padaryti naujuoju Hongkongu, ko "perestroikai" labiausiai reikia.

Kazys Kemežys

Nuomonės ir pastabos

Galima ir pakrikti

DR. K. ŠIDLAUSKAS

Juozas Kojelis savo straipsnyje "Gresia pavojus sustingti", "TŽ" 1988 m. balandžio 5 d. numeryje smarkiai kritikuoja VLIKą, kad jo veikla vedanti mus prie sustingimo.

Straipsnio autorius rašo, kad VLIKas esąs prie praeities prisirakines, praradęs bet kokią iniciatyvą ir nepateisinąs savo egzistencijos. O vis tik rašo, kad VLIKas turėtų būti išlaikytas, jog "Niekas negali žinoti, kokią rolę tam tikrose aplinkybėse VLIKas gali suvaidinti". Kritika yra reikalinga, bet faktais neparemta kritika gali mus tik pakrikyti.

Juozas Kojelis rašo, kad jis yra buvęs bent trijuose VLIKo seimuose ir jais nusivylęs, nes juose nebuvo diskutuotos nei vienos politinės problemos, nei buvo daroma kokių sprendimų. VLIKo seimai, kartais būna tik darbo seimais; nekviečiami jokie prelegentai problemoms diskutuoti, o tik apžvelgiama praeitų metų veikla, duodamos apyskaitos ir nurodomos ateinančių metų veiklos gairės.

VLIKas turi savo organą politinės problemoms kelti ir jas išdiskutuoti, tai VLIKo tarybą su jos komisijomis. Šia proga tektų paminėti Bendruomenės suauktą politinę konferenciją Vašingtone. Kokias problemas ji išsprendė, kai nebuvo sutarta nei dėl vienos rezoliucijos, o tik paskelbtos "išvados"?

Gera, kad straipsnio autorius nepritaria neva privačiai PLB pirmininko minčiai dėl VLIKo integravimosi į Pasaulio Lietuvių Bendruomenę. Kitaip jis negalėtų aiškinti, kad VLIKas turi būti išlaikytas. Kaip tik dėl tos "privacijos" PLB pirmininko nuomonės apie VLIKo likvidaciją, ligšiol negalėjo būti suauktos Lietuvos laisvinimo veiksmų konferencijos, kurios galėtų išdiskutuoti tas Kojelio VLIKo seimuose pasigestas politines problemas ir priimti reikalingus išvados.

Savo straipsnio pabaigoje Juozas Kojelis rašo apie VLIKo "valdžios" išlaikymą savo kontrolyje. Jis rašo, kad tik silpniau arba stipriau tebeveikiantis tik septynios vlikinės grupės: Lietuvių fronto bičiuliai, Krikščionių demokratų sąjunga, socialdemokratai, Mažosios Lietuvos rezistencinis sąjūdis, Rytų Lietuvos rezistencinis sąjūdis, Vals tiečių liaudininkų sąjunga ir tautininkai. Aštuonios grupės nebeveikiantios. Jis rašo, kad tų aštuonių nebeveikiančių grupių atstovai gali "vadovauti" Lietuvos išlaisvinimo kovai.

Šitoks parašymas, nėra tikslus. Nors ir tik "teoretiskai" rašant, Kojelis turėtų žinoti, kas tos "neveikiantios" grupės yra tik jo išvardintų tebeveikiančių grupių "satelitai". Jos laikosi VLIKo veikloje su tomis tebeveikiančiomis VLIKo grupėmis.

Labiausiai įdomus Juozo Kojelio rašymas apie VLIKo tarybos posėdį, kuriame buvo išstautyti du kandidatai į VLIKo pirmininkus: dr. Kazys Bobelis ir dr. Vytautas Dambraiva. Jau čia vėl Kojelis prasišlenkia su faktais. Jis rašo, kad dr. Dambraivos kandidatūra posėdžiui pristatė Lietuvių krikščionių demokratų sąjungos pirm. inž. Antanas Rudis, "bet sukilo tie, kurie bet kokiom priemonėm pasiryžę 'valdžią' išlaikyti savo rankose..."

Kas tie tokie buvo, kurie norėjo išlaikyti "valdžią" savo rankose, kai "valdančioji" VLIKo partija, krikščionys demokratai, buvo savo lyderį apleidę, o už jį pabalsavo bent dešimtis iš penkiolikos jam svetimų grupių. Kokios geresnės demokratijos galėjo dr. Bobelis tikėtis, kad išlaikytų savo "valdžią"?

Iš tų autorius išvardintų septynių VLIKo grupių, tik viena grupė buvo prieš dr. Bobelio perrinkimą į VLIKo pirmininkus. Tad kur čia turime prasišlenkimą su demokratine tvarka, kad dr. Bobelis norėjo pasilikti VLIKo pirmininku bet kokiomis priemonėmis?

PL IV-sis KULTŪROS KONGRESAS

1988 m. birželio 24-27 d.d.

Toronte, Kanadoje

Birželio 24, penktadienį:

8.00 v.v. — **LITERATŪROS VAKARAS**
Bickford Park High School, 777 Bloor St. W.

Birželio 25, šeštadienį:

9.30 v.r. — **PL IV Kultūros kongreso atidarymas**
10.00 v.r. — 5.00 v.v. **Paskaita, sekcijų svarstybos**
Loew's Westbury Hotel, 475 Yonge Street
7.30 v.v. — **Putino drama "VALDOVAS"**
Los Angeles lietuvių dramos sambūris, režisuoja Petras Maželis, Central Technical School, 724 Bathurst St.

Birželio 26, sekmadienį:

10.30 v.r. — **PAMALDOS** Lietuvos Kankinių šventovėje, 494 Isabella Avenue, Mississauga, Ontario
12.30 v.p.p. — 5.00 v.v. **Sekcijų svarstybos** Anapilio salėje, 2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario
8.00 v.v. — **KONCERTAS** McMillan Theatre, Edward Johnson Blvd., University of Toronto, Bloor Street ir Avenue Road.

Birželio 27, pirmadienį:

8.30 v.r. — **Sekcijų svarstybos**
5.00 v.v. — **PL IV Kultūros kongreso uždarymas**
Loew's Westbury Hotel
8.00 v.v. — **POKYLIS**
Prisikėlimo parapijos salėje, 1011 College St.

Pėsčias žygiuoja į JAV sostinę

"TŽ" bendradarbio pranešimas iš Vašingtono

Gegužės 1, sekmadienį, prieš 11 v. Mišias, Ročesterio lietuvių šventovėje pasakęs kalbą apie savo žygio tikslą, iš Ročesterio į Vašingtoną pėsčias išvygiavo 27 metų amžiaus amerikiečių mokyklų pagalbini mokytojas ir batų prekybininkas Paulius Klimas. Šis jaunuolis, Danguolės ir kalbininko dr. Antano Klimų sūnus, pėsčias keliaus 365 mylias ir, jei keliuonė gerai bei laimingai pasiseks, jis Vašingtoną pasieks gegužės 25 d.

Sio žygio tikslas grynai politinis ir patriotinis. Paulius Klimas pasiryžęs išgarsinti sovietų nesenai nuteisto lietuvių žmogaus teisių gynėjo Petro Gražulio bylą, ypač amerikiečių spaudoje bei televizijoje ir tuo Petriui Gražuliui padėti laimėti laisvę. Paulius Klimas apsišarvavęs 20 svarų kuprinę, nešasi su savimi ir du laiškus Petro Gražulio reikalui.

Vieną prez. R. Reaganui, kitą Sovietų Sąjungos komunistų partijos generaliniam sekretoriui M. Gorbaciovui.

Jau iš anksto per lietuvių, Baltųjų rūmų pareigūnus, Ritą Bureikaite ir dabar valstybės departamente pradėjusi dirbti Liną Kojelį daromi žygiai, kad į Vašingtoną atžygiavusį Paulių Klimą Baltuosiuose rūmuose priimtų pats prez. R. Reagans ar kuris kitas štabo narys. Juk už poros dienų prezidentas išvyks į Maskvą susitikti su Gorbaciovu, ir prezidento ar jo palydovų kišenėje esantis prašymas galbūt belsis į prez. R. Reagano sąžinę, kad jis P. Gražulio reikalą iškeltų Gorbaciovui. Antrasis laiškas, skirtas M. Gorbaciovui, bus perduotas Sovietų Sąjungos ambasadorui Vašingtone J. Dubininui.

Ročesterio angliškioje laikraščiui rašo, kad P. Klimas, nors motina ir nenori jo leisti, jau treniruojasi šiam politiniam žygiui. Rytais jis eina 10 mylių kelią, ant savo pečių nešdamas 20 svarų sveriančią kup-

rinę. Sukardamas 365 mylių kelią tarp Ročesterio ir Vašingtono, kasdien nužygiuos tarp 25 ir 30 mylių. Kiek ilgiau sustos Binghamtone, Filadelfijos ir Baltimorės miestuose, kur susitiks su lietuviais ir rinks parašus, kad iš kalėjimo būtų paleistas Petras Gražulis, sovietinio teismo nuteistas už tai, kad nestojo pakartotinam kariniam apmokymui. O tariamam apmokymui buvo šaukiamas tik todėl, kad praėjusį lapkričio mėnesį dalyvavo Rygoje vykusioje neoficialios Latvijos nepriklausomybės šventės minėjimo ceremonijoje. Peticija su parašais bus įteikta Sovietų Sąjungos ambasada Vašingtone prašant, kad ji būtų perduota pačiam Gorbaciovui.

"Tėviškės žiburių" skaitytojai ir apamai geros valios lietuviai linki geriausios laimės ir kloties Pauliui Klimui, atliekant šį nelengvą ir labai patriotinį žygį, tikėdamiesi, kad jis prisidės prie lietuvių žmogaus teisių aktyvisto Petro Gražulio kančios palengvinimo, o gal net ir prie paleidimo laisvės. P. Klimas savo laiške Gorbaciovui pabrėžia, kad Petras Gražulis yra pirmasis sovietų nuteistas lietuvis po to, kai Sovietų Sąjungoje pradėta vykdyti paties Gorbaciovo paskelbta "Glasnost" politika.

Norite susipažinti su savaitraščiu "TEVIŠKĖS ŽIBURIAI"? Atsiųskite savo adresą ir gausite keletą numerių nemokamai.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)

Priima pacientus pagal
susitarimą

Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus
ir vakarais

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neličiamas, tikslai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuviybei išveivijoje!"**

Aušros Vartai Vilniuje, kurie ir sovietinės okupacijos metu vietinių gyventojų laikomi dideleje pagarboje

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

PARODŲ RŪMAI

Parodų rūmų klaidėdėčiai susilaukė senamiestyje atnaujintuose ir pertvarkytuose XVIII š. statiniuose — Aukštojoje gatvėje tebestovinčiam senojo Klaidėdos uosto prekių sandėlyje ir Didžiojo vandens gatvėje išlikusiose gyvenamuosiuose namuose. Originalų atnaujinimo projektą paruošė klaidėdėčiai architektai Vytautas ir Nijolė Zubovai. Parodų rūmų salė įrengta jau planuotame nugriauti sandėlyje, inžinierinės bei ūkinės patalpos ir dailės darbų saugyklos — XVIII š. gyvenamuosiuose namuose. Juose taip pat įsikurs ir Klaidėdos liaudies ūkio laimėjimų paroda. Naujuosiose rūmose kruopščiai padirbėjo senosios architektūros specialistai, atnaujinę sudėtingos konstrukcijos mūrus, pakeitę šimtus sudėlyusių medinių dalių, atkūrę autentiškas salės vidaus detales.

MIRTIES BAUSMĖ

Tragiška keturiasdešimtmečio girtuoklio Albino Mykolaitio gyvenimą Kapsuke (Marijampolėje) užbaigė aukščiausiojo teismo baudžiamųjų bylų kolegijos paskirta bausmė. Visi A. Mykolaitio nusikaltimai buvo susieti su girtavimu. Girtas jis sumušė Joną Murašką, apgirtęs 1975 m. nužudė Vitą Miliauską, iš paroduotų kasos pavogė 130 rublių. Atlikęs paskutinę bausmę, grįžo namo pas aštuoniasdešimtmetę motiną Elena Mykolaitienę. Niekur nedirbo, vėl ėmė girtuokliauti, taktininkė susiradęs skrybų laukiančią ir taip pat niekur nedirbančią Iriną Ašmutienę. Vieną vakarą prie jų prisijungė ir dirbantis pensininkas Albinas Sūnelaitis, su kuriuo susiginciojo pasigėręs A. Mykolaitis. Jis keliais lauztuvu smūgiais užmušė A. Sūnelaitį, o tada lauztuvu smogė ir I. Ašmutienei. Teismas už dviejų žmonių užmušimą A. Mykolaitiui paskyrė mirties bausmę. Šį kartą jo neišgelbėjo teisinis, kad buvo girtas, turėjęs įtakos 1975 m. padarytus sprendimus. Tada A. Mykolaitis už V. Miliausko nužudymą susilaukė tik 10 metų laisvės atėmimo.

DEŠROS IŠ ŠERNIENOS

"Tiesos" korespondentas Sigitas Blėda kovo 27 d. laidoje pasakoja tragišką istoriją įvyki, kurio pagrindinis veikėjas yra šernienos susigundęs Kelmės rajono M. Melnikaitis kolchozo narys Aleksas Drapanauskas. Iš šernienos jis nutarė pasigaminti dešrų, pats pasitikrines, ar ji neužkrėsta trichinelioze, iš kolchozo veterinaro R. Bazečio pasiskolintu vaistinėse mikroskopu. A. Drapanauskui šerniena atrodė sveika, ir jis nedelsdamas šoko kimšti dešras. Šernienos dešromis grąžavosi A. Drapanausko šeima, žmona dosniai pavaisino savo bendradarbius, o sūnus Gintas — moksladraugius Rietavo žemės ūkio technikum. Trichinelioze užsikrėtė apie 60 šernienos dešrų paragavusių žmonių. Viduriuose jiems

įsiveisė parazitinės kirmėlės. Kai kuriems teko gulti net ligoninė. Liga netgi persimetė į Skaudvilę ir Šiaulius. Kelmės rajono liaudies teisme šernienos mėgėjas A. Drapanauskas aiškino, kad šerną jis rado užmuštą plentų pravažiuojančio sunkvežimio. Tokiu pasi-aiškinimu nepatikėjo nei teisėjai, nei Kelmės rajono gamtos apsaugos inspektoriai. Už nušautą šerną A. Drapanauskas turėjo sumokėti 475 rublius, už medžioklės taisyklių pažeidimą — 25 rublius. Liaudies teismas A. Drapanauską nubaudė pusantrų metų pataisos darbų darbovietėje, atskaitant kas mėnesį 20% atlyginimo padengti trichinelioze susirgusių gydymo ir nedarbo išlaidoms.

PAMINKLAS LAKŪNAMS

"Gimtojo krašto" balandžio 7 d. laidoje Vytautas Povilas Jurekštas prabilo apie lig šiol visų užmirštą paminklą Stepono Dariui ir Stasiui Girėnui. Savo rašinyje "Tebūnie paminklas, muziejus, mauzoliejus" jis teisingai pastebi, kad žuvusių Atlanto nugaletojų atminimui nepakanka skulptoriaus Broniaus Pundziaus vokiečių okupacijos metais Puntuke iškaltų bareljefų, jų vardais miestuose pavadintų gatvių. 1937 m. paskelbtame paminklo projektu konkurse dalyvavo 38 architektai ir skulptoriai. Pirmą premiją tada laimėjo skulptorius Bronius Pundzius, antrą — architektas Jonas Kovalskis, trečią — skulptorius Juozas Mikėnas. Paminklas taip ir liko nepastatytas, o dabar taip pat nematyti jokių konkrečių pastangų. Vytautas Jurekštas siūlo originalią mintį — paminklą Dariui ir Girėnui pastatyti bendromis visų lietuvių aukomis. Tėvynėje kiekvienas aukotų po rublį, išveivijoje — po dolerį. Esą taip doleriai ir rubliai būtų surinkta poros milijonų suma, pakankama projektui įgyvendinti. Išveivijoje pagarbą žuvusiems lakūnams liudija jų jau pastatyti paminklai Čikagoje ir Bruklne. Vytautas Jurekštas paminklui siūlo Kauno Ažuolyną, kur dabar yra sporto centras, apimantis Kūno kultūros institutą, stadioną ir sporto halę. Pirmojo stadiono iniciatoriumi Kau-

ne kaip tik ir buvo Lietuvos sportui daug davęs Steponas Darius. Apie monumentu vadinamą paminklą Vytautas Jurekštas rašo: "Monumento išorė turėtų simboliškai kalbėti išreikšti Dariaus ir Girėno žygdarbio didvyriškumą, reikšmę tėvų žemei, liudyti, kad lakūnų valia ir ryžtas, pasiaukojimo žmonių pažangai aktas paskatino jaunesniųjų kartų veiklą oreivystės baruose, kvietė ir kviečia kilniems darbams tėvynės ir tautos labui..." Vytautas Jurekštas pataria paminklan įjungti muziejų su žuvusiųjų lakūnų daiktais ir "Lituanicos" liekanomis, mauzoliejų S. Dariaus ir S. Girėno palaikams su juos dabar puošiančiu skulptoriaus Vytauto Mačiūkos grani-tinių antkapiu.

V. Kst.

GRIŠKABŪDŽIO MOKYKLOS, Šakių apskrityje, 1939 m. VI-to skyriaus mokiniai. EDVARDAS H. KAPTEIN, kuris yra šioje nuotraukoje, prašo atsilipti kitus šiuo adresu: R.R. 3, Caistor Centre, Ontario L0R 1E0, Canada (Skib.)

Visi maloniai kviečiami į "Gintarinių aidų" radijo programos 10 metų

sukakties koncertą

Programoje: solistai Edis Punkris ir
Vaclovas Povilonis
Pertraukos metu kavutė, pyragaičiai

Bilietai — \$5, studentams — \$2, vaikams nemokamai.

1988 metų
gegužės 15,
sekmadienį,
4 v.p.p.,
Jaunimo centre,
58 Dundurn St. N.,
Hamilton, Ontario

"Gintariniai aidai"

Hamilton, Ontario

HAMILTONO ALEKSANDRO STULGINSKIO ateitininkų klubo kviečia visus gamtoje pasidžiaugti pavasarį. Darbą užbaigiant dalyvausime Mišiose birželio 5 d. 9 v.r. Po Mišių keliausime į Webster's Falls parką pavalgyti pietų, pažaisti ir pabendrauti su draugais. Lauksime visų!

Ateitininkai

VISUOTINIS GIEDRAIŠKIO klubo narių susirinkimas birželio 5, sekmadienį, 14 v. klubo pastatoje už Kaledonijos. Bus renkama nauja valdyba. Po susirinkimo įvyks gegužinė su įvairiomis linkmybėmis. Kviečiami visi dalyvauti.

Valdyba

PRISIMINTI IŠVEŽTUOSIUS SIBIRAN birželio 12 d. 10.30 v.r. Ausros Vartų parapijos šventovėje bus iškilmingos Mišios. Organizacijos pamaldose dalyvauja su vėliavomis. Kviečiame visus dalyvauti, prisiminti ir pagerbti mūsų seses ir brolius, kentejusius Sibiro taigose.

Valdyba

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA "Gintariniai aidai" Hamiltone švenčia 10 m. darbo sukaktį. 1987 m. pradžioje McMaster universiteto radijo mėgėjų stotis išsiriūpino iš Kanados radijo televizijos ir telekomunikacijos komisijos leidimą atidaryti FM radijo stotį. Stotis yra išlaikoma studentų unijos, kur darbuojasi apie 180 radijo mėgėjų. Programos yra tik kultūrinės ir nedaro jokio pelno. Stoties signalai siekia 40 km spinduliu. Lietuviška radijo programa buvo pradėta, studento Eduardo Stungevičiaus, vėliau į pagalbą atėjo kiti lietuviai studentai.

Šiuo laikui "Gintarinių aidų" programą kas sekmadienį pasikeisdami praveda šie radijo bendradarbiai: Aušra Pleinytė, Edvardas Labuckas, Liuda Stungevičienė. Programa yra transliuojama iš stoties CFMU FM nuo 1 iki 2 v.p.p. Visi pranešimai apie lietuvišką veiklą, bendruomenės įvykius yra daromi veltui. Sukaktuvinis koncertas yra rengiamas radijo bendradarbių su klausytojų pagalba. Laukiame svečių iš toli ir arti ir tų, kurių radijo signalai nepasiekia. Bus proga išgirsti du jaunus solistus, susipažinti su naujais lietuviškos dainos puoselėtojais. L.S.

PADEKA

Nuoširdžiai dėkoju HLSK "Kovo" valdybai už suruoštą po-būvį, gražų žymenį, nuoširdų žodį, o taip pat sportininkams, pažįstamiems už atsilankymą bei klubo parėmimą.

J. Svilas

London, Ontario

DALIA TAMUTYTĖ, sovietų persekiota, gavusi išvykimo vizą iš Lietuvos ir įieškanti prieglobsčio Kanadoje, š. m. balandžio 24 d. lankėsi Londone kartu su trimis KLB pareigūnais: valdybos pirm. V. Bireta, vicepirm. J. Kuraitė-Lasienė ir A. Juzukoniū. Siluvos Marijos parapijos salėje jie padarė pranešimus apie Bendruomenės veiklą, išskeldami sovietų elgesį Lietuvoje, ypač paskutiniųjų laikų, ir atliktus darbus. Daug dėta darbo, pastangų, laiko ir ypač lėšų, nes naudoti modernūs komunikacijos metodai. Norint atkreipti kanadiečių dėmesį į Lietuvos reikalus, reikia

naudoti kad ir brangias modernias priemones. Prašyta dosnių aukų įvairiems KLB darbams. Buvo padėti salėje ant stalo aukų vokeliai, tačiau pačių aukų rinkimo nebuvo nei Bendruomenė, nei dar nedirbantieji viešniai.

D. Tamutytė trumpai ir labai sklandžiai aptasakojo savo išgyvenimus. Ji kvietė visus aukomis ir darbais kalbėti už Lietuvos ir lietuvių teises, nes maskolius gujama Lietuva už save kalbėti negali. Lietuviai, kurie krašte išdrįsta priešintis, pasirenka sau spygliuotą kelią, kai tuo tarpu Kanadoje niekam neresgia jokie pavojai.

Salėje buvo išstatytos foto nuotraukos ir spaudos straipsnių iškarpos — iš demonstracijų bei badavimų Londone ir Otavoje. Taip pat buvo parodyta vaizduojant iš poeto Maironio su-

kakties minėjimų ir kitų įvykių Lietuvoje. Su svečiais iš Toronto supažindino ir jiems padėkoto Londono apylinkės valdybos pirm. Paulius Kuras. Nors visuomenė ir nebuvo informuota iš anksto, bet prisirinko nemažai dalyvių. Tokius dalykus reikėtų skelbti iš anksto, kad daugiau tautiečių galėtų dalyvauti. E.P.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Kanadiečiai VI PLJ kongreso dalyviai diskusijų būrely 1987.XII.29 Kanberioje, Australijoje. Iš kairės: Ričardas Kalendra, Živilė Jurkutė, Julija Mitailaitė, Rasa Jurkutė, Bernadeta Abromaitytė. Nuotr. A. V. Stepano

Advokatas

AUDRIUS A. STONKUS

20 Hughson St. South, Suite 1003 (Union Gas Building) Hamilton, Ontario L8N 3C8 Telefonas (416) 529-7462

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6 Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 27 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

indėlius (P.C.A.) 3%
santaupas 5.75%
kasd.pal.taupymo s-ta .. 5.25%
90 dienų indėlius 8%
1 m. term. indėlius 9.25%
1 m. term. ind.mėn.pal. . 8.75%
3 m. term. indėlius 9.75%
RRSP ir RRRIF (pensijos) 7%
RRSP ir RRRIF 1 m. 9.25%
RRSP ind. 3 m. 9.75%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 12.5%
nekiln. turto pask. 1 m. 10.25%
nekiln. turto pask. 3 m. 11.75%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000.
ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Spaudai yra ruošiamas "Amerikos lietuvių gydytojų vardynas 1884-1984". Trūksta žinių apie lietuvių gydytojus, kurie universitetus baigė Lietuvoje ar V. Vokietijoje ir, atvykę į JAV, nesivertė medicinos praktika. Informacijų reikia ir apie jaunuosius gydytojus, universitetus baigusius Amerikoje. Vardynan norima įtraukti tokių gydytojų vardus ir pavardes, gimimo datas ir vietas, pasirinktas specialybes, jų baigtus universitetus su baigimo data, mokslinius laipsnius, eitas ir einamas pareigas, dabartinius adresus, įjungti gydytojų nuotraukas. Informacijos prašoma siųsti šiuo adresu: Lithuanian American Medical Directory, c/o Dr. M. Budrys, P. O. Box 8432, Longboat Key, FL 34228.

Hartfordo lietuvių tautinių šokių grupė "Berzelis", vadovaujama Dalios Dzikičienės, savo koncertą su šokių vakaru surengė vasario 6 d. Sv. Andriaus parapijos salėje New Britaine, Conn. Koncerto pradžioje kun. Jonas Rikteraitis pranešė skaudžią naujieną — koncerto išvakarėse, grįždama iš repeti-cijos, automobilio nelaimėje žuvo "Berzelio" šokėja Jennifer McAllister. Dėl jos mirties netgi buvo galvota atšaukti koncertą, bet klebonas jį patarė surengti velionės atminimui. "Berzelio" grupė ruošiasi dalyvauti VIII-je lietuvių tautinių šokių šventėje liepos 3 d. Kanadoje, Ontario Hamiltone. Tad didžiąją koncerte atliktų šokių dalį sudarė įtrauktieji šventės programon. Šokius atliko 56 šokėjų turinčios dvi grupės — vyresniųjų ir vaikų. Vakaro programa trijomis dainomis papildė buvusį M. K. Čiurlionio ansamblio kanclinkė Julija Geležytė. Vakaras užbaigtas bendrais visų jo dalyvių šokiais. Pelnas buvo skirtas "Berzelio" šokėjų kelionei Hamiltonan.

Lietuvos krikšto 600 metų sukakties komiteto posėdis įvyko balandžio 9 d. Čikagoje, Jaunimo centre, dalyvaujant vysk. P. Baltakiui, OFM, ir centrinio komiteto pirm. dr. T. Sidriui. Posėdžiui vadovavo vykdomojo komiteto pirm. J. Kavaliūnas. Jame aptarti visame pasaulyje įvykę minėjimai, iškilusios problemos. Pirmiausia buvo konstatuota nesėkmė su pusantro colio dydžio sukakčiai skirtu medaliu, nes liko apie 2.000 neparduotų. Nutarta bandyti juos parduoti papigintomis kainomis. Populiariausius trijų colių medalius perims vysk. P. Baltakis, OFM, kuriam reikia dovanų keliautojams. Posėdyje taipgi paaiškėjo Vatikano padaryta skriauda dail. Vytautui O. Virkau, paruošusiam sukakčiai skirtą ženklo projektą Vatikano pastui. Ženklas buvo išleistas ne su jo, o Vatikano dailininko parašu. Mat Vatikanas turi savo dailininkus ir jų teises ginančią uniją. Buvo aptarti dar neišleisti leidiniai. Prof. dr. V. Vardžio paruoštas mokslinis leidinys lietuvių kalba "Krikščionybė Lietuvoje" jau surinktas, tik dar neperžiūrėtos korektūros. Anglišką laidą dar neužbaigta. Šie leidiniai pareikalaus didelių išlaidų, nes bus įristi į kietus viršelius. Dr. S. Sužiedėlio angliška knyga "The Sword and the Cross" susidomėjo "Our Sunday Visitor" leidykla ir ją pažadėjo išleisti savo lėšomis. Apžvalginį Lietuvos krikšto sukakties leidinį ruošia J. Bažys, dar neturintis pilnos informacijos iš kai kurių šalių. Komiteto išd. B. Polikaitis posėdžio dalyviams pateikė pajamų ir išlaidų apyskaitą. Iki balandžio 9 d. pajamų turėta \$361.000, išlaidų — \$328.000. Komiteto izde liko \$33.000. Izd. B. Polikaitis betgi pabrėžė, kad šios sumos nepakaks padengti "Krikščionybės Lietuvoje" ir apžvalginio leidinio išleidimui. Yra dar ir \$15.000 nepadengta skola. Pasak izd. B. Polikaitio, papildoma reikės bent \$25.000.

Australija
Mišiomis Šv. Kazimiero koplyčioje vasario 22 d. Adelaidės lietuvių paminėjo dešimtąsias aktorius ir Kauno radiofono režisierius Juozo Gučiaus (1903-1978) mirties metines. Velionis ne tik režisuodavo, bet ir pats parašydavo radijo vaidinimų režiginėmis temomis. Iš jų minėtini: "Krikštaitis", "Kryžius papėdėje", "Te Deum laudamus", "Atėina Žmogaus sūnus", 1934 m. Didįjį penktadienį suvaidinta ir vėliau kartota dvylikos paveikslų misterija "Golgota". Vasario 25 d. prisimintas 85-tasis vėlio-

nies gimtadienis. Šia proga velionies našlė sol. Antanina Binkėvičiūtė-Gučiuvienė jo bičiulius buvo pakvietusi į restorane surengtą vakarienę.

Britanija

Keturiasdešimties D. Britanijos lietuvių sąjungos atstovų suvažiavimas įvyko balandžio 16-17 d.d. Londone, Lietuvių namuose. Tai buvo ir metinis Lietuvių namų akcininkų suvažiavimas. DBLS suvažiavimą pradėjo pirm. J. Alkis, pasveikindamas jame dalyvaujančius dalyvius ir Lietuvos atstovą Vincą Balicką. Tylos minute buvo pagerbtas neseniai miręs DBLS Mančesterio skyriaus pirm. A. Jaloneckas. Lietuvos atstovas V. Balickas padėkojo DBLS ir jos skyriams už Lietuvai skirtus darbus, ypač Skotijos lietuviams už suteiktą paramą Lietuvos atstovybei. Toliau jis palietė tarptautinius įvykius, naujus vėjus Maskvoje, sovietinę Lietuvos okupaciją, skatinę visus būti vieningais kovoje už Lietuvos laisvę. V. Balickui buvo įteiktas Lietuvių skautų sąjungos Anglijos rajono albumas. Suvažiavimo dalyvius pasveikino LSS Europos rajono vadas S. B. Vaitkevičius. Raštu sveikino PLB valdybos pirm. V. Kamantas, Britanijos lietuviai O. Varkala, S. Kuzminkas ir kun. dr. S. Matulis, MIC. Už sveikinimus visiems padėkojo J. Alkis, pranešęs, kad Plymoutho uoste iš "Druskininkų" laivo pabėgo jūrininkas Algirdas Vaišvilas ir pasiprašė politinės globos.

Oficialūs pranešimai padarė — DBLS centro valdybos pirmininkas, išdininkas, tarybos pirmininkas, Tautos Fondo ir Tautinės paramos fondo atstovai, Britanijos lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas ir atstovas VI-jame pasaulio lietuvių jaunimo kongrese Australijoje. Diskusijose buvo paliesti kai kurie aktualūs klausimai. D. Banaitis norėjo žinoti, kodėl DBLS suvažiavimo nepasveikino VLIKO pirm. dr. K. Bobelis. Suvažiavime buvo perrinkti du DBLS tarybos valdybos ir centro valdybos nariai. Naująją tarybos valdybą sudarė: pirm. J. Levinskas, vicepirm. G. Ivanauskienė, sekr. R. Gruplionaitė, nariai — A. Podvoiskienė ir J. Bliudzius. Naujojo centro valdyba — J. Alkis, B. Butrimas, V. Dargis, V. Gasperienė, Z. Neortas, E. Šova ir A. Vilčinskas suvažiavimo metu dar nebuvo pasiskirstę pareigomis. Valdysbai taipgi teks sudaryti ir lietuvių namų akcinės bendrovės direkciją.

Vokietija

Rekolekcijos Vasario 16 gimnazijoje kovo 13-20 d.d. vedė Hiutenfeldan iš Romos atvykęs kun. Edis Putrimas, kasdien susitikdamas su mokiniais. Pokalbiai buvo pradėti kovo 14 d. vakarą. Jie lietė jauno žmogaus santykius su Kristumi, tikėjimą ir nuodėmę. Kovo 15 d. gimnazijoje nebuvo pamokų, vyko bendros konferencijos berniukų bendrabučio salėje. Paskui mokiniai mažose grupelėse nagrinėjo Šv. Raštą ir jį svarstė visi susirinkę. Po pietų skaitymais, vaidinimais ir giesmėmis buvo pavaizduotos Kryžiaus kelio stotys, jų ryšys su dabartiniu gyvenimu. Rekolekcijos baigtos Mišiomis, kurias papildė giesmės ir mokinių sukurtos tikinčiųjų maldos. Rekolekcijose dalyvavo apie 50 mokinių, kurių eilėse buvo ir keli evangelikai. Kovo 17 d. vakaras su Mišiomis ir pamokslu buvo skirtas vyresnio amžiaus lietuviams.

Kazio Barono pranešimu, Mannheime š. m. rugsėjo 12-21 d.d. įvyks Lietuvių dienos, kurias surengs V. Vokietijos — Sovietų Sąjungos Reino-Nekaro draugija. Sutartį pasirašė tos draugijos pirm. Manfred David ir Lietuvos draugystės ir kultūrinių ryšių su užsienio šalimis pirm. Ramojus Petrauskas. Esą j tas sovietinės Lietuvių dienas atvyks 50-60 menininkų. Didžiausią grupę sudarys tautinis Vilniaus ansamblis. Atrodo, čia turimas galvoje liaudies dainų ir šokių ansamblis "Lietuva". Dienraštis "Mannheimer Morgen" atvykstančiųjų eilėse taipgi mini tris dązo muzikus, vieną rašytoją ir šachmatininką. Svarstybose bus aptarti gamtos saugos, jaunimo, moterų klausimai, dabartinė Katalikų Bendrijos būklė. Bus rodomi lietuviški filmai, Dabartinį Lietuvos gyvenimą atskleis atvežtų nuotraukų paroda. Lietuvių dienas žada atidaryti iš Bonnos atvykęs Sovietų Sąjungos pasiuntinys J. Kviečinskis, gerai kalbantis vokiškai.

AUDRA
travel
CORPORATION

VIENINTELĖ PROFESIONALI
LIETUVIŲ KELIONIŲ
ISTAIGA KANADOJE
SKELBIA ir
GARANTUOJA

Pigiausias kainas kelionėse į

LIETUVĄ 1988 metais

5-kiom, 10-čiai bei 15-kai dienų patogiausiomis lėktuvų linijomis

Išvykimo datos iš Toronto ir kitų Š. Amerikos miestų

Gegužės 6-20 Liepos 6-20
Gegužės 19 - birželio 3 Liepos 20 - rugpjūčio 2
Gegužės 25 - birželio 8/12 Rugpjūčio 11 - 27
Birželio 9 - 24 Rugsėjo 2 - 16
Birželio 30 - liepos 17 Spalio 7 - 21
Gruodžio 27 - sausio 10 1989 m.

Užsisakykite dabar — gausite papildomą nuolaidą.

Smulkesnes žinias teikiame

tel. (416) 769-2500

Mūsų įstaigoje Jums patarnaus: AUDRONĖ, LIUSĖ, DALIA, INGĖ, JOANNE, PAULIUS.

Mes kalbame — lietuviškai, angliškai, prancūziškai, rusiškai, lenkiškai, vokiškai, itališkai, ispaniškai.

Mūsų įstaigoje įrengti kompiuteriai: PEGASUS/GEMINI bei TDS
Mūsų įstaiga yra narys — IATA, T-comm, BBB, CLIA

Adresas: 2100 Bloor St. W. Toronto, Ont., Canada, M6S 1M7
Tel. (416) 769-2500 Telex 06-986766 TOR

KVIEČIAME NAUDOTIS MŪSŲ LIETUVIŠKO BIURO PASLAUGOMS.
Mūsų registracijos numeriai: retail nr. 2559030, wholesale nr. 2475066

Klivlando "Grandinėlės" šokėjai gavo \$1000 auką kelionei į VIII-ją tautinių šokių šventę Hamiltone. Vidury mėcenatas PETRAS MILAŠIUS, iš šonų LIUDAS ir ALEKSANDRA SAGIAI Nuotr. V. Bacevičius

Lietuva dar labai gyva...

Pasakoja Vašingtono tautinių šokių grupės "Gabijs" vadovė Lina Žilionytė

VIII Tautinių šokių šventėje Hamiltone dalyvaus apie du tūkstančiai iš įvairių laisvojo pasaulio šalių suvažiuosiu tautinių šokių šokėjai. Kaip kiekvienoje kas ketveri metai įvykstančioje šventėje, taip ir šioje didžiąją dalį sudarys nauji veidai, kurie pasirodys pirmą kartą. Tarp naujų veidų matysime ir JAV sostinės Vašingtono taut. šokių "Gabijs" vadovę Liną Žilionytę, iš Lietuvos į JAV atvykusią 1985 m., dabar gyvenančią Vašingtone ir dirbančią "Amerikos balse".

Viena proga užkalbinu savo kaimynę Liną, paklausdamas:

— Kada susipažinai su tautiniu ar liaudies šokių?

— Su liaudies šokių ir daina susipažinau anksti ir labai natūraliai — mano vaikystė prabėgo ramiame Dzūkijos kaime, priguldušiam prie nedidelio išsibarsčiusių pušynų. Anksti pajutau nepaprastą senelių — mano tėtis tėvų — meilę liaudies muzikai ir menui. Pasirodo, senelis buvęs geriausias kaimo muzikantas ir visuomet grodavęs kaimo gegužinėse, o močiutė visų kaimynų prisimenama kaip geriausia kaimo šokėja. Liaudies meno supratimą abu seneliai puikiai perteikė savo mėgstamose užsiėmimuose — senelis buvo kalvis, pas kurį vežimų ir brikelių dirbintys suvažiuodavo žmonės iš aplinkinių kaimų ir apylinkių, o močiutė — žiemą ir pavasarį iki pirmųjų darbų laukuose praleisdavo audimo staklėse ir prie ratelio arba nerdavo nuostabius tinklus, kuriuos išsiuvinėjus tradicinėmis tulpėmis, žalčio zigzagais arba rugio varpomis, užkabindavome ant gryčios langų.

Tėvai taip pat turėjo polinkį dainai bei šokiui, laisvą nuo darbo laiką paskirdami savo mėgstamiausiam darbui: mama sėdavo siuvinėti, megzti arba austi. Tėtis gi mėgo žaisti su medžiu — dažnai namų interjerą papuošdavo jo pagaminta spinta ar sofa. Jis taip pat jaunystėje griežęs armoniką.

Pilna lietuviškos kaimo idilijos 1963-ais metais pradėjau lankyti Alytaus II-ą vidurinę mokyklą. Mokykla daug malonumų nežadėjo: mokytojai buvo gana griežti ir reiklūs, sukaustyti naujųjų sovietinės ideologijos kanonų. Vis dėlto, nuo 2-os klasės lankiau vienintelį mokyklos spalvųjų chorą, kuris ilgainiui virto pionierių choru na, ir galiausiai, aštuntoje klasėje atgavo normalią vardą — vyresniųjų klasių choras. Aštuntoje klasėje lankiau liaudies šokių ratelį, o devintoje — naujai įsisteigusią pramoginių šokių grupę.

— Papasakoki apie studijų dienas Vilniaus universitete ir susidomėjimą folkloru. Kokiuose ansambliuose ir išvykose teko dalyvauti?

— Kur kas plačiau atsidusau Vilniuje, kur 1974-ais metais Vilniaus universitete filologijos fakultete pradėjau studijuoti anglų kalbą ir literatūrą. Antrąją kalbą pasirinkau vokiečių kalbą. Jau nuo pat pirmosios mokslo metų dienos universiteto kiemeliuose skelbimų lentose pasipylė skelbimai į įvairiausių būrelių, sekcijų bei klubus. Teko rinktis, o tai nebuvo taip lengva, nes tikrai trūko patirties ir orientacijos. Galiausiai apsisprendžiau pasirinkti krasťotyrininkų klubą "Ramuva",

LINA ŽILIONYTĖ, Vašingtono tautinių šokių grupės "Gabijs" vadovė

kurio branduolį sudarė lituanistai ir istorikai. Klubui vadovavo energingas ekonomikos fakulteto dėstytojas docentas Mačiekus. Šiam kilniam darbui jis pašvedavo visą savo laisvalaikį — jo iniciatyva buvo organizuojamos nuostabios sekmadienio išvykos, aplankant įžymias vietas ne tik Vilniaus apylinkėse, bet ir pavažiuojant traukiniu arba autobusu šimtą — du šimtus kilometrų už sostinės. Labai greitai tapo tradicija ant radieniais 92-oje auditorijoje rengti paskaitas įvairiomis istorijos, folkloro, lietuvių kalbos bei literatūros, kultūros ir meno temomis. Taip ir liko nepamirštamomis docentų Norberto Vėliaus ir Vaciaus

Miliaus paskaitos. Vasarą paprastai per dvi pirmąsias rugpjūčio savaites būdavo rengiamos folklorinės ekspedicijos, kurių metu, pasiskirstę grupelėmis po du arba keturis studentus, rinkdavome toje apylinkėje tautosaką. Teko pabuvoti tautosakos rinkimo ekspedicijoje Kvedarnos, Tauragnų bei Leipalingio apylinkėse. Apie 1975-uosius metus pradėjo burtis pirmieji šandieninės folklorinės grupės "Ratilio" entuziastai. Jų branduolį ir sudarė "Romuvos" dainininkai. Iki studijų pabaigos taip ir sukosi ratas tarp "Romuvos" ir "Ratilio".

Baigusi universitetą, darbą susiradau Vilniuje, kuris su kiekvienu diena tapo vis brangesnis ir mielesnis — dabar jau žinojau, kur praleisiu savo laisvalaikį, kokią saviveiklos sritį pasirinksiu. Visų pirma pradėjau lankyti vokiečių kalbos paskaitas Mokslo akademijos užsienio kalbų katedroje, kad galėčiau išlaikyti kandidatinio minimumo egzaminą. Apie 1980-uosius įsisteigė folklorinė grupė ir prie Mokslo akademijos, kurioje dalyvavau apie trejus metus. Paskutinius pusantrų metų, tai yra iki išvažiavimo į Ameriką 1985-ais metais, buvau Lietuvos knygų rūmų folklorinio ansamblio narė, taip pasakojau Lina Žilionytė, Vašingtono tautinių šokių grupės "Gabijs" naujoji vadovė. VI. R.

Aukos VIII tautinių šokių šventei

(Tęsinys)

\$1,000: Kredito kooperatyvas "Tarka" (papildė iki \$2,000), Toronto Lietuvių namai; \$520: M. Kvederienė (Kazio atminimui); \$500: J. Aukštaitis, A. V. Šimkai, L. Kirilė, S. S. Rakščiai, R. Rožanskas, P. S. Kanopos, dr. A. Saunoris, G. J. Kristolaičiai, dr. A. Pacevičius, G. S. Kuzmas; \$300: V. T. Gražuliai, dr. M. Uleckienė; \$207: Dr. M. Valadka.

\$200: A. Patamsis, dr. A. Barauskas, Anapilio moterų būrelis, E. G. Kuchalskiai, V. I. Ignaičiai, E. E. Zatorskiai, S. V. Liūmos, dr. J. Sungaila, B. Nagienė, J. Skrebutėnienė, D. A. Jankūnai, P. L. Murauskai, A. J. Zubrickai, A. Z. Stanaičiai, K. Rusinavičienė, A. Povilauskas, P. B. Sapliai, B. Jonuškaitė; \$150: A. Mingėla; \$123: St. Dalius; \$105: Pranė Klimaitis.

\$100: A. M. Garkūnai, A. S., E. V. Sakas, A. J. Viskontas, P. V. Melnykai, J. B. Tamulioniai, St. Povilenskis, L. V. Balaišių šeima, dr. A. V. Valiulis, V. Stanaitis, dr. J. Sakalauskas, A. Plėnys, St. Dabkus, P. S. Morkūnai, P. Šukys, E. Šveždienė, V. Lukoševičienė, V. Grikiotis, V. Leparskas, D. Kochanka, F. V. Venskevičiai, E. E. Lengnikai, H. R. Kontenai, V. Petrauskas, M. Biekša, M. S. Jakubičiai, dr. O. J. Gustainiai, J. A. Vieračiai, Delhi L.B. apylinkės valdyba, kun. J. Dily, dr. S. E. Čepas, dr. Č. B. Jonys, dr. A. V. Lukas, A. Jagėla; \$75: P. Skablauskas, J. I. Ross; \$61: S. J. Užupiai; \$60: S. J. Garkos, dr. A. J. Damušiai; \$57: Loreta Stanulytė.

\$50: J. Čėgienė, West Elgin lietuvių klubas, L.K. Mindaugo šaulių kuopa — Montrealis, A. J. Grabošas, P. Dalinda, J. Barzdaitis, J. I. Baltakiai, P. P. Gabrenas, V. Kezys, J. V. Danys, A. Andrulis, E. K. Šlekys, J. Butkus sr., St. Matulionis, A. K. Vaičiūnas, J. A. Lesčiai, E. J. Kazickai, K. Mikšys, H. K. Norkai, A. Mačiulaitienė, B. Latauskienė, M. S. Aleksos, B. A. Silgaliai, V. Stanaitienė, A. Abcarskis, J. Januškevičius, O. Savickas, R. B. Pakalniškiai, J. G. Skaistys, V. F. Mockai, L. D. Stukai, P. Stošius, J. Vaina, V. Pilkauskas, A. Choromanskis, A. Erštikaitis, P. Kareckas, A. Dzemonas, W. G. Agurkis, K.L.K. moterų Prisiškimo parapijos skyrus, J. B. Lukšiai, S. Remeikaite, J. Ališauskas, L. Skripkutė (papil-

dė iki \$100); \$40: A. J. Plioplys, J. E. Girėnai, J. M. Astrauskas, A. Pašily; \$37: S. Fredas; \$36: dr. B. Mickevičius; \$35: V. P. Kuzmai, J. J. Stanaičiai, J. Vitkūnas.

\$30: A.L.R.K. moterų sąjunga — Detroitas, J. Dambaras, I. Vasiliauskienė, A. B. Pivoriūnai, J. B. Mažeika, I. Meiklejohn, dr. B. Vidugiris, V. Bakūnas, P. Karaliūnas, J. B. Vaidotas, A. Šiukšta, P. Šostakas, A. V. Kulnys, A. Deksnienė, D. Žemaitis, M. Jonikas, J. Rudaitis, L. Ubinai, M. A. Pusedėriai, A. Verbickas, M. J. Gimžauskai, V. Morkūnas, A. J. Lajukas, V. E. Janulevičius, S. H. Bajalis, J. B. Maziliauskai.

\$25: J. Bacevičius, A. J. Blauzdžiūnai, J. Valiulis, E. Vindašius, B. Staškevičius, O. Ščiuka, A. Kerulytė, J. Astas, H. Jasinskis, A. V. Puzeriai, G. Kaulienė, A. Jusys, V. Normantas, P. Bražiūnas, Valė Sapkus, J. Vitas, J. P. Skeivalai, O. Staškevičienė, A. J. Kutkai, J. Tamulienienė, V. A. Karaliai, A. M. Čepukai, J. J. Baliukai, B. B. Simonaičiai, J. S. Radvilai, R. W. Slavickai, A. Baltakis, J. B. Žekas, S. Slavickas, A. Padelskas, J. Rinkūnienė, A. T. Gailius, V. Sendžikas, J. Stravinskis, L. Tamošauskas, J. Jocas, J. Kasperavičius, J. Piečaitis, I. Vibrienė, A. R. Giršai, A. Kazukauskas, H. S. Tamošauskas, A. Jankauskas, M. Z. Bakaičiai, M. Vegertaitė, O. Gurgždys, S. Elvikis, P. P. Lukošiai, J. Vaičiūs, A. Keliaciūs, V. Vendišius, D.L.K. Gedimino šaulių kuopa — Delhi, Tilsonburgo lietuvių ūkininkų klubas, P. Dauginas, M. Laurinavičienė, V. Stukas, S. Varanka, K. V. Gaptis, S. E. Pusašskiai, dr. I. Z. Mockus (papildė iki \$40), I. Maziliauskas-Kavanagh, D. J. Didžbaliai; \$20: E. Uleckas, R. Žiogarys, A. Ruzgas, E. Rudavičiūtė, A. Budreika, A. Petrašiūnas, dr. A. Tinginis, D. Andrulionis, S. Šukaitienė, M. Tumaitienė, S. Karalėnas, J. Kareckas; \$15: A. Žilėnas; \$10: A. S. Ramanauskai, M. Urpšys, A. A. Žinaičiai.

Visiems jau parėmusiems Tautinių šokių šventę nuoširdžiai dėkojame. Laukiame aukų iš tų, kurie dar žada paremti. Visi aukotojai bus skelbiami "Teviškės žiburio" se.

Lėšų telkimo komisija Kanadoje

Lituanistinės mokyklos sukaktis

Šiais metais Montrealio lituanistinė mokykla švenčia 40-ties metų įkūrimo sukaktį. Tai ilgas laiko tarpas, per kurį pasikeitė kelios mokytojų kartos, mokyklos pažymėjimus jau gauna buvusių mokinių vaikai. Daugelis prisimena, kai mokyklą lankė daugiau nei 200 vaikų, kai ji buvo išsidėsčiusi net trijuose gyvenamuosiuose rajonuose. Nežinoma 1959 m. moksleivių sporto šventė, H. Nagio ir I. Maziliauskienės pravedti seminarai, didžiulės abiturientų išleistuvės. Nuo pat įkūrimo Montrealio lituanistinė mokykla siekia, kad kiekvienas mokinykų kuo daugiau sužinotų apie Lietuvą, kad susipažintų su papročiais, dainomis ir šokiais, kad išmokyti laisvai bendrauti lietuviškai. Džiugu, kai girdi gražiai lietuviškai kalbančią trečiąją kartą, kurios tėvai gimę ir augę Kanadoje.

Lyginant su ankstyvesniais metais, šiuo metu mokykloje žymiai mažiau mokinių — tik 36, iš kurių daugiausia nėra nė 10 metų. Mūsų džiaugsmui jų skaičius po truputį vėl pradeda augti. Vieni mokiniai gerai kalba lietuviškai, o kiti blogiau arba visai nemoka. Pastarieji dažniausiai iš mišrių šeimų, kai vienas iš tėvų nelietuviš. Mokykla prisitaiko prie esamų sąlygų: klasės nedidelės (5-7 mokinių), kai kuriose mokytojai dėsto kaip svetimą kalbą. Visi mokytojai, vadovaujami mokyklos vedėjos Joanos Adamonytės, stengiasi kuo įdomiau pravedti pamokas, naudoja šiuolaikinius mokymo metodus. Labai noriai mokiniai dalyvauja bendruose mokyklos renginiuose. Per šiuos mokslo metus jų buvo net keletas: mokyklos atidarymo pietūs, per kuriuos kon-

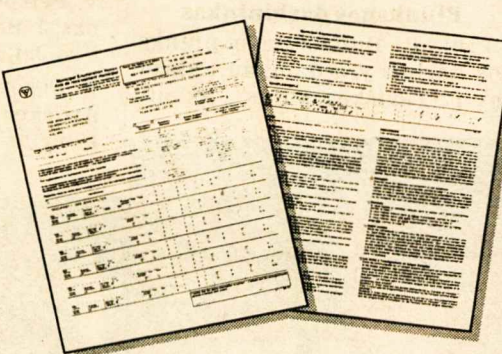
1987-88 metų Montrealio lituanistinės mokyklos mokiniai

Nuotr. I. Satkauskienė

Nepraleiskite gegužės 12 dienos!

Pranešimas apie municipalinį sąrašą, kuris buvo nusiųstas kiekvienai šeimai, turi būti užpildytas ir gražintas iki gegužės 12 d.

1. Peržiūrėkite pranešimą ir patikrinkite duomenis... tai viskas, ką jūs turite padaryti. Antroje lapo pusėje yra paaiškinimai, jeigu jums jie yra reikalingi.

Municipalinė ir provincijos valdžia naudos šiuos duomenis:

- paruošti balsavimo sąrašą už vietinę valdžią, kurios rinkimai vyks 1988 m. lapkričio mėn. 14 d.
- nurodyti, kam paskirti jūsų mokyklos mokesčius (kaip nuomininkas, jūs galite tą daryti, kadangi dalis jūsų nuomos eina mokesčiams)
- nustatyti balsuotojų už angliu ir prancūzų kalbų mokyklų komiteto atstovus

Pagal įstatymą, jūs privalote užpildyti ir išsiųsti šį pranešimą.

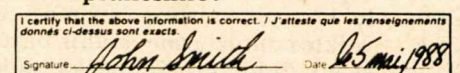
2. Jeigu duomenys apie gyventojus yra neteisingi, išbraukite ir įrašykite pataisymus. Įrašykite duomenis apie naujus gyventojus, įskaitant vaikus. Jeigu neužtenka vietos, pridėkite atskirą lapą su visais duomenimis.

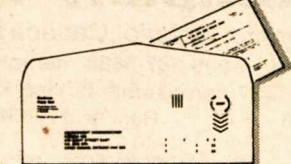
3. Užpildykite penktą dalį (Section 5) apie prancūzų kalbos mokymo teisę — tai yra naujas klausimas. Tose provincijos srityse, kur mokyklų komitetai valdo anglų ir prancūzų kalbų mokyklas, bus išrinkti abiejų kalbų mokyklų komiteto atstovai.

Jeigu jūs turite prancūzų kalbos mokymo teisę, jūs galėsite balsuoti už prancūzų kalbos mokyklos komiteto atstovus.

4. Pasirašykite, kur nurodyta ant pranešimo.

5. Išsiųskite šį pranešimą iki gegužės 12 d. voke, kurio pašto ženklas jau yra apmokėtas.

- išrinkti numatomus teismo atstovus
- paruošti Ontario gyventojų surašymo ataskaitą
- atnaujinti privačios ir nuomos mokesčių įvertinimo sąrašus
- padėti municipaliniam ir mokyklų komitetui planavimui

Duomenys bus naudojami tik šiems tikslams ir visi asmeniški duomenys bus laikomi paslaptimi pagal "Freedom of Information and Protection of Privacy Act, 1987".

"Kviečiame aktyviai dalyvauti!"

AR REIKIA PAGALBOS? Jeigu paaiškinimai antroje lapo pusėje neatsako į jūsų klausimus, skambinkite šiuo numeriu 1-800-263-1988 arba susisiekite su Regional Assessment Office, nurodytu jūsų pranešime.

Kviečiu keliauti į Lietuvą

š. m. liepos 18 iki rugpjūčio 1 d.

Kaina 2,150 dol.

Apsiimu atlikti įvairias paslaugas.

Kreiptis: Sandra Pakulis, 6885 L'Assomption Blvd.,

Montreal, P.Q. H1T 2N4 Telefonas: (514) 259-5627

Prelato Petro Butkaus 50 metų kunigystės sukaktis Australijoje

J. A. JÜRAGIS

Australijoje Sidnėjaus lietuvių kapelionas prelatas Petras Butkus šių metų balandžio mėn. 16 d. atšventė 50 metų kunigystės sukaktį. Taip jau jam buvo Apvaizdos skirta, kad didelę savo kunigavimo metų dalį — 39 metus — teko praleisti Australijoje, atsidedant lietuvių katalikų pastoracijai ir tautinei lietuvių išlaikymo tarnybai. Tos abi veiklos kryptys — tai reikšmingas prel. P. Butkaus misinis darbas. Tikėjimo vardu jis būrė krūvon į Australiją atbėkštus lietuvių, palaikė jų dvasinę pusiausvyrą, o taip pat nuolat kreipė jų žvilgsnius ir širdis į toli paliktą tėvų žemę — Lietuvą.

Ši garbingoji kunigystės sukaktis duoda progą iškelti jubiliatą iš kasdienybės, pasveikinti jį ir pasidžiaugti jo darbais, skirtais Dievo garbei ir lietuvių klestėjimui.

Gimė ir mokėsi Žemaitijoje

Gimė jis gražioje Žemaitiųjų žemėje, Lekavo višnydėje, Nemakščių vls., Raseinių apskr. 1914 m. sausio mėn. 9 d. neramių ir sunkių laikų pradžioje. Tų metų vasarą, liepos mėn. pabaigoje, prasidėjo I D. karas, kurio pavojai buvo jaučiami ir Petro gimtinėje. Šeimoje vyravo sąmoningo ir gilaus religingumo dvasia. Tėvas — šviesus ūkininkas, pasaulio matęs ir Amerikoje buvęs žmogus, anksti nusprendė savo sūnų ateiti. Jonui ūkis, o Petrui mokslas. Taip apsprendė, abu tėvai savo širdyse gal tikėjosi, kad Petras taps kunigu.

1925 m. įstojęs į Raseinių gimnaziją, jis rimtai mokėsi ir buvo veiklus mokinių organizacijoje. Susižavėjęs ateitininkijos idealais, visa širdimi įsijungė į ateitininkų veiklą.

Jis buvo ne tik veiklus, bet ir pamaldas. Sydnejuje gyvenęs jau miręs inž. Juozas Dirginčius, Butkaus gimnazijos ir bendro kambario draugas, pasakodavo, kad Petras, nors nepraleisdavęs nei vieno gimnazijoje rengiamo šokių vakarėlio, vakarais, kambario draugams jau atsigulus, vienas sau susikaupęs tyliai kalbėdavęs Rožinį. Gimnaziją baigė 1933 m. Atėjo metas apsispręsti, kur kreipti savo gyvenimą. Vasarą su Nemakščiu parapijos maldininkais nuvyko į Šiluvą pasimelsti prie stebuklingosios Marijos altoriaus, susikaupti ir pasiklausti Dievo Motinos patarimo, kokį pasirinkti gyvenimo kelią. Ten jis širdyje pajuto lauktąjį atsakymą, gavo savo sielei kryptį ir iš Šiluvos sugrįžo apsisprendęs būti kunigu.

Klierikų dekanas

Studijų metai Telšių kunigų seminarijoje (1933-1938) praėjo ramiai, renkant į sąmonės aruodą kunigo darbu reikalingas žinias, atliekant klierikų dvasinio gyvenimo pratybas. Mėgo muziką. Lavino savo gražų balsą. Išmoko groti muzikos instrumentais. Su klieriku Vytautu Gorinu buvo garstis seminarijos muzikantai ir dainininkai. 1936-37 mokslo metais buvo paskirtas klierikų dekanu. Telšių seminarijoje buvo tokia tvarka, kad klierikų dekanas privalejo lydėti parapijas lankančių vyskupų Justiną Staugaitį ir tų vizitacijų įspūdius aprašinėti vyskupijos leidžiamame savaitraštyje „Žemaitiųjų prietelius“. Anksčiau už savo kurso draugus buvo įšventintas diakonu, kad, vyskupui laikant Mišias, galėtų atlikti diakono pareigas. Vysk. J. Staugaitis diakono P. Butkaus patarnavimais ir jo žurnalisti-

niais sugebėjimais buvo patenkintas.

Kunigu įšventintas 1938 m., vikaravo Rietave ir kitur, bet vyskupas greit suprato, kad kun. Butkaus talentai prasmingiau bus panaudojami jaunimo pastoracijoje. Paskyrė jį Tauragės mokytojų seminarijos ir ten stovinčio kariuomenės dalinio, trečiojo dragūnų geležinio vilko pulko kapelionu. Kun. P. Butkus į tą darbą metėsi visa energija. Sportu ir dainomis patraukdamas jaunimą, kreipė jį idealų keliais. Norėdamas sėkmingiau sporte reikštis, lankė sporto kursus ir, išlaikęs Kūno kultūros rūmų nustatytus egzaminus, gavo sidabrinį sportininko ženklą.

Koncentracijos stovykloje

Rusų okupacija 1940 metais užgėlė Lietuvą, ir kun. P. Butkaus darbas su Žemaitijos jaunimu buvo nutrauktas. 1941 m. komunistinei milicijai atkreipus dėmesį į jį, įspėtas kad bus suimtas, kovo mėn. pradžioje per žaliąją sieną išbėgo į Vokietiją. Jo šuo iš laisvės prasitai pasibaigė. Vokiečiai įkalbinėjo jį grįžti atgal į Lietuvą ir šnipinėti jų naudai. Nepaklausius uždarė Soldau koncentracijos stovykloje, kur patyrė bado ir vargo. Prasidėjus vokiečių-rusų karui, paleistas iš kacetų, galėjo vėl grįžti į vokiečių okupuotą Lietuvą. Buvo paskirtas Telšių mokytojų seminarijos kapelionu, bet 1944 m. vėl reikėjo pasukti į Vakarus. Antrą kartą atsikūrus Vokietijoje, laiko veltui neleido: Tuebingeno universitete gilino filosofijos studijas, buvo Reutlingeno lietuvių kolonijos ir Tuebingeno — Pfuldingeno lietuvių gimnazijos kapelionas.

Keliaujantis misijonierius

Į Australiją atvyko 1949 metais, užsirašęs paprastu darbininku. Čia greit atgavo kunigo teises ir buvo paskirtas lietuvių sielovada. Bathursto imigrantų stovykla, Cowros ir Scheyville šeimų stovyklos buvo pirmieji jo kunigiško darbo barai šiame krašte. 1950 m., perkeltas į Sydnejų lietuvių kapelionu, jau rado savo pirmąjį kun. J. Tamulio įsteigtą lietuvių katalikų centrą, kur buvo Australijos lietuvių katalikų Šv. Kazimiero draugijos būstinė ir jos leidžiamo žurnalo „Užuovėja“ redakcija bei administracija. Tose Sydnejaus arkivyskupijos paskolintose patalpose buvo dar maža salė susirinkimams, kur kartais buvo laikomos ir pamaldos. Lietuviškos sekmadienio pamaldoms buvo paskirta St. Joseph's bažnyčia Camperdowno priemiestyje. Kapelionui ganytojamui laukas buvo platus.

Lietuviai ateiviai buvo išsiurbę po įvairias vietas. Tarp tų vietų buvo dideli atstumai. Neturėdami savų susisiekimo priemonių, lietuviai neturėjo galimybių sekmadienį susirinkti į vienas bendras lietuviškas pamaldas. Juos reikėjo surasti, aplankyti, padėti atlikti religinę praktiką. Kaip keliaujantis misijonierius kun. P. Butkus, važinėdamas traukiniais, autobusais, o kur jų nebuvo ir pėsčiomis laikė jiems pamaldas darbininkų stovyklų barakuose ar privačiuose namuose, nešė jiems dvasinę pagūdą ir ramybę.

„Tėviškės aidų“ redaktoriaus

O apie Camperdown Šv. Juozapo parapijos bažnyčią ir salę tais pirmaisiais kūrmosi ir veiklos entuziazmo metais būrėsi vis didėjanti lietuviška veikla. Ir kur tik sukosi koks nors

Prelatas PETRAS BUTKUS

lietuviškojo darbo verpetėlis, kun. P. Butkus buvo jo viduryje. Organizavosi Australijos lietuvių katalikų Šv. Kazimiero draugija, kelis kartus keitusi savo vardą ir veiklos formą, jis buvo jos veiklos skatintojas ir dvasios vadas. Diplomuoto teisininko ir literato Juozo Slaveno, mirusio 1981 m., sumaniai talkinamas, ilgus metus redagavo savitrašį „Tėviškės aidai“, ateitininkiško jaunimo laikraštį „Ateities žingsniai“. Kai kūrėsi skautai, kun. Butkus nesitolino nuo jų. 1956 m. paskirtas LSS Australijos rajono dvasios vadu, 1961 m. pakeltas skautininku, 1980 m. vyr. skautininku, 1963 m. apdovanotas ordinu „Už nuopelnus“.

1950 m. išliko klausimas senąją Australijos lietuvių draugiją perorganizuoti į Australijos lietuvių Bendruomenę. Kun. P. Butkus buvo aktyvus ALB šalininkas, tapo išrinktas į ALB krašto valdybą, 1951-52 m. kadencijoje buvo jos vicepirmininku ir rūpinosi socialiniais reikalais. Kaip sporto entuziastas rėmė Sydnejaus lietuvių sporto klubą „Kovas“ ir buvo išrinktas jo garbės nariu.

Sielovados direktorius

Lietuviai kunigai Australijoje 1953 m. sudarė savo sąjungą, vadinamą sekretoriatu, o jo vadovu, Australijos lietuvių sielovados direktoriumi, išrinko kun. P. Butkų. Taip jis tapo tarpininku tarp Australijos katalikų hierarchijos ir lietuvių kunigų. Nuo 1952 m. kun. Butkus yra Christian Brothers vienuolijos kapelionu ir gyvena jų vienuolyne. Nors apkrautas įvairiais darbais ir pareigom, jis dar rūpinasi pinigų telkimu Tautos fondui ir yra jo atstovėb Australijoje pirmininkas.

Pagaliau 1963 m. kun. Butkui pavyko gauti lietuviškos pamaldoms Lidcombe parapijos šventovę, esančią arti geležinkelio mazgo, iš visur traukiniais lengvai pasiekiamą, ir nuo to laiko Sydnejuje sekmadieniais laikomos pamaldos toje St. Joachim šventovėje. Tais pačiais metais susilaukė jis ir pagalbininko. Iš Romos grįžo kun. Povilas Martūzas, ten įšventintas ir teologijos mokslus baigęs 1962 m.

1959 m. kun. Butkus išsirūpino Rockwood kapinėse, katalikų sklypų, gabalą žemės lietuviams laidoti ir su parapijiečių pagalba pastatydino ten gražų dail. V. K. Jonyno suprojektuotą paminklą. Apie tą paminklą jau išlįsi apie 500 mirusių tautiečių. Jų atminimą palaiko lietuviško stiliaus antkapiai ir paminklai su lietuviškais įrašais.

Plunksnos darbininkas

Prel. P. Butkus savo plunksnos darbus yra daugiau nukreipęs į „Tėviškės aidus“, Skautų

laikraštyje „Pėdsekis“ 1955-1969 m. vedė skautų religinės programos skyrių. Atostogų metu aplankęs Šv. Žemę, Egiptą, Europos šalis, Amerika, Indiją, Japoniją, 1970 m. kun. P. Butkus parašė ir išleido kelionės įspūdžių knygą „Tautų šventovėse“, kurią kritikai pavadino spalvinga ir įdomia. Kaip literatas ir žurnalistas domėjosi kolegų literatų darbais. Priklausė Sydnejaus lietuvių Plunksnos klubui ir Sydnejaus literatų būreliui, kol tie rašytojų susibūrimai veikė. Didžiųjų tautinių švenčių minėjimams jis parašo patriotines, lyriškas invokacijas, kiekvienais metais Kūčių vakare radijo bangomis pasveikina savo parapijiečius maldingais, šventiškais, tėvynės ilgesio nuspalvintais žodžiais. Kiekvienoms Kalėdoms išleidžia sveikinimo korteles su savo kūrybos posmais.

Prelatas vis suranda progų pasikviesti vyskupus aplankyti Sydnejaus lietuvių parapiją. Iš tokių vyskupų apsilankymų išsivystė prelato tamprūs ryšiai su Australijos katalikų vyriausiais vadovais. Tie ryšiai didžiai naudingi įvairiuose tautiniuose lietuvių reikaluose.

Nuoširdus žmonių draugas

Prelatas P. Butkus yra visų geros valios žmonių draugas.

„Tėviškės žiburių“ aukotojai

\$3.000: Kanados Lietuvių fondas; \$300: F. Mackevičius; \$150: A. Plioplys; \$67: A. Miniota; \$50: R. Stepolaitis, A. Streimikis, A. Stočkus; \$40: M. Andriulevičius, G. Kaptein; \$30: L. Krivaitė; \$28: O. Ivaskienė; \$25: J. Čialka; \$22: G. Palmer, J. Liaugminas, J. Grigalius; \$20: A. Sekonis, P. Poškus, U. P. J. Janulaitis; \$18: J. Lelis; \$17: A. Žebertavičius, A. M. Babickis; \$15: A. Micūnas; \$12: K. Dulevičius; \$10: S. Brazinskas, J. Smulskis, S. I. Kabaila, L. Garbauskas, K. Šidlauskas, A. Motūzas, P. Barbatavičius, R. Zubrickas, Pr. Micus; \$7: V. Sinkevičius, L. Balaišis, E. K. Kalasauskas, V. Radzius, E. Rasokienė, D. Rupšys, A. Budriūnas, R. Cesonis, L. Garbalius; \$6: A. Žulys, Br. Genčius, J. Mačiulis; \$5: V. Žebertavičius, M. Zigaitis, V. Endzelis, M. Urbas, B. Budzinauskas, A. Ruzgas, J. Česna, B. Lukas, L. Kerulis, V. Zauka, I. Nasitajus; \$3: A. Butvydas, V. Novog, E. Senkus, J. Svoba, R. O. Cepelė, A. Adomėnas, K. Laurušaitis; \$2: V. Žmuidzinas, J. Avizienis, A. A. Mucinskas, J. S. Girdžiūnas.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė:

\$27: V. Grikielis, A. Rasčius, B. Zabulionis, A. Backus, E. Ginčauskas, K. Sinkevičius, M. Kupris, M. Lembertas, J. Petronis, A. Vizgirda, K. Šimutis, V. Birštonas, E. Baršketis, J. Stankus; \$25: R. Piliapavičius, E. Paulionis-Keras, O. Jurkienė, E. Zakarčevskienė, D. Ziminskienė, St. Zaldokas, L. Žilionytė, St. Vaupšas, K. L. Šileika, I. Naras, V. Matulevičius, V. Keturakis, A. Bričkus, V. Augėnas, J. Akelaitis, A. Bučys, Lietuvių klubas „Vytiš“, E. Blumas, R. Černius, V. Aušrotas, V. Balševičius, J. Danaitis, J. Enskaitis, I. Genys, dr. R. Barakauskas, L. Stosiūnas, B. Guest, S. Jurgelis, J. Dambaras, M. Ilmonis, F. Statkus, Vl. Stropus, B. Gerčukas, J. Seidys, V. Škaisgirys, O. Svarinskas, N. Strazdas, A. Siminkevičius, A. Zander, J. Valiulis, G. Valaitis, R. Valadka, M. Vaitonienė, H. Adomonis, A. Adomonis, A. Sakalas, V. Andriulionis, A. Andriulionis, P. Balsas, A. V. Bersėnas, R. Bendikas, M. Bartulis, P. J. Juodikas, V. Liesūnaitis, J. Liaugminas, P. Murauskas, J. Macijauskas, V. Petkevičius, R. Otto, K. Balčiūnas, J. Baužys, V. Danyla, J. Grigalius, J. Lazdauskas, L. Norvaiša, P. Pekarskas, Pr. Puškorius, Alb. Artickonis, K. R. Poškus, V. D. Paškovičius, O. Kerevičius, E. Šimai-

Jis nuoširdžiai dalyvauja parapijiečių šeimos šventėse — liūdi su liūdinčiais, džiaugiasi su besidžiaugiančiais. Yra žmonių mylimas ir branginamas, kaip daug reikšmingų darbų atlikusi asmenybė lietuvių visuomenei. Jo veikla buvo ir aukštesnių autoritetų pastebėta. 1981 m. britų imperijos karalienė Elzbieta II Naujųjų metų aktu apdovanojo ordinu, kuris vadinamas Most Excellent Order of British Empire — sutrumpintai M.B.E., o 1982 m. Šv. Tėvas Jonas Paulius II pakėlė jį į prelatatus.

Lietuvių išlaikymo prasme svarbiausias prel. P. Butkaus darbas — įsteigimas lietuviškos sekmadienio mokyklos 1950 m. Be pertraukos per 38 metus jis ją rūpinasi: susiranda sau talikinių mokytojų, suranda jai patalpas ir suburia mokinius asmeniškais kontaktais ir pamoksluose ragindamas tėvus leisti vaikus į tą mokyklą. Pastoviai dirbdama, ta mokykla yra neišsienkantis lietuvių šaltinėlis.

Prel. Petras Butkus savo religine ir tautine veikla neatskiriamai sutapo su Australijos, o ypač Sydnejaus, lietuviams. Su jo asmeniu yra surišta didelė dalis Sydnejaus lietuvių istorijos, kurios kai kurie momentai buvo ir čia papasakoti.

tiesė, J. Rimkus, J. Vyšniauskas, dr. A. Josiukas, K. Megne, L. Kongats, E. Dambriūnas, A. Dambriūnas, A. Bartkus, E. Jokubilius, A. Stankaitis, St. Juozapavičius, G. Kaptein, J. Cibas, dr. P. J. Bagdas, E. Docienė, J. Čialka, E. Grybaitis, B. Gylis, E. R. Stravinskas, J. Kaleikis, G. L. Kalinauskas, S. S. Naujokaiciai, G. Lingaitis, V. Petrauskas, G. Liguckaitė, A. Kemežytė, S. Pikūnas, J. Burhschat, L. T. Macas, M. Macas, Eug. Avizius, M. Račys, M. Urbonas. Už dvejus metus rėmėjo prenumeratą atsiuntė: A. Vanagas.

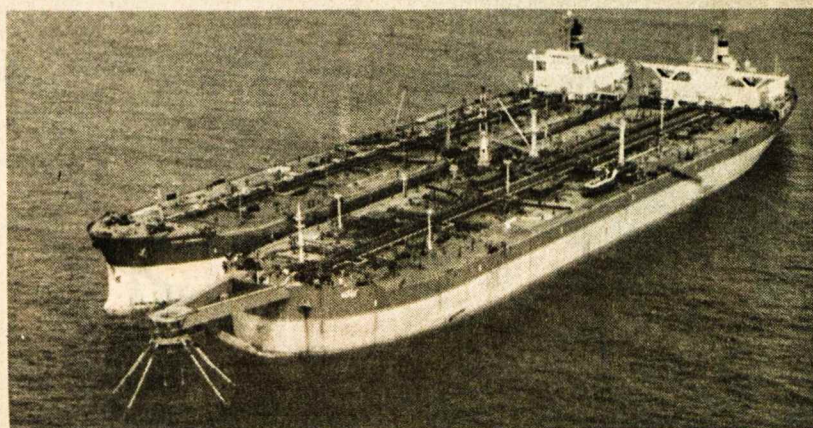
Garbės prenumeratą atsiuntė:

\$70: Pr. Basys; \$60: J. Ignatavičius; \$50: J. Puzas, V. Macas; \$44: K. Dulevičius; \$37: A. Dombra; \$36: Alb. Melydas; \$35: O. Urnavičius; \$32: E. Bartminas, A. Zubrickas, St. Naikauskas; \$30: V. Pleskus, dr. A. Pacevičius, M. Petronis, E. Zakaras, J. Lelis, J. Bubnys, A. Miniota, K. Astravas, dr. A. Dailydė, M. Grincevičius, E. G. Kuchalskis, V. E. Sakas, R. Stepolaitis, Pr. Sakalas, A. Žiobakas, V. Mickus, D. Ramelis, A. Salna, E. O. Holmes, J. Zaleskis, H. V. Vaitaitis, R. Vastokas, P. Žemaitis, J. Romikaitis, kun. J. Pragubickas, Z. Pulianauskas, V. Meilus, J. Aukštakalnis, F. V. Buttinger, K. Dubauskas, V. Driaunavičius, A. Žebertavičius, M. Gudjurgis, A. J. Norkevičius, B. Putna, J. Mikonis, dr. J. N. Dėdinas, Br. Venslovas, V. Svirplys, R. Hermann, Br. Stasiulis, J. Vaičiūlis, A. Čerškus, P. Čiurplys, L. Paulauskas, St. Sinkevičius, V. Plečkaitis, dr. T. Vyšniauskas, B. Pakulis, S. Girčienė.

Nuoširdus aciu už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame garbės bei rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie, siųsdami reguliarią prenumeratą, pridėda ir auką. Taip pat dėkojame atsiuntusiems už loterijos bilietėlius didesnes sumas.

• Užsakykite „Tėviškės žiburius“ kaip dovana jaunavedžiams, draugams, pažįstamiems.

Knygų rīškyla
"SAMOGITIA"
meniška įriša
knygas bei žurnalus
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

Jemeno 450.000 tonų tanklaivis "Safer" (dešinėje) perkrauna naftos 3,000.000 statinių į japonų "Kawasaki" tanklaivį

Arabiško miesto naktys

K. ASTRAVAS

Kiekvienas egzotinių kraštų miestas turi ką nors charakteringo patraukti pravažiuojančio keleivio dėmesį. Aš jau du mėnesiai kaip gyvenau Sana'a mieste — šiaurinio Jemeno, ar oficialiai vadinamo Yemen Arab Republic sostinėje. Miestas įdomus savo istorija, žmonėmis, geografinė padėtimi ir maloniausiu klimatu, kokį savo gyvenime esu patyręs.

Sana'a miesto įkūrėju yra laikomas Nojau sūnus Šiamas. Mareb miestas prieš 3-4,000 metų buvo karalienės Šėbos sostinė. Čia gyveno karalius Saliamonas. Karalienė Šėba netoli Mareb miesto pastatė vandens užtvanką.

Drėkinama provincija klestėjo žemės ūkiu. Prieš pat Kristaus gimimą, nuo lietaus pakilęs vanduo, pralaužė užtvanką ir apie 20 metrų aukščio vandens banga sunaikino derlingiausią slėnį su žmonėmis ir gyvuliais. Mareb kultūra buvo sunaikinta. Išlikę gyvi traukė link Baghdado, Persijos, Sirijos, Palestinos, Europos, Egiptijos ir kitų kraštų, nešdami su savim, šio krašto aukštą civilizaciją ir kultūrą.

Aš greit pripratau prie šių žmonių; jie manim pasitiki ir mane gerbia, esu čia apsaugoti jų interesais. Aš ilgai vakarą naktimis, rašydamas asmeninius laiškus, skaitydamas knygas patogioje viloje. Mano nuomą vilą supa 3 metrų aukštumo mūrinė siena. Į ją galima patekti per vartus su geležinėmis, ornamentais papuoštom, durim. Šiaurą aplink namą kiemą puošia krūmai, gėlės ir vijokliai. Prieš namo duris yra didelė marmuro grįsta veranda. Pastatas, kaip ir dauguma Sana'a pastatų, yra iš kelių spalvų tašyto granito blokų. Jemeno gyventojai jau 2-3,000 metų stato namus iš akmens. Jie yra pasaulio geriausi akmens tašytojai, ir pastatas, kuriame aš gyvenau, dar tik 3 metų senumo lengvai pasiekis 3,000 metų amžių.

Jau vėlyva naktis. Apšviestas mūro tvoros ir geležinių durų, jaučiuosiu laisvas savaime pasaulyje ir saugus nuo smalsių akių. Mane stebi didelės akies formos virš durų apšviestas arabiškas vitražas. Stiklo rėmai sudaro įrašą "Alah Akkbar", tai reiškia "Dievas yra Galingas". Šiais žodžiais prasideda korano pirmas skyrius, ir jis yra musulmonų kovos šūkis.

Jau arti vidurnakčio. Lengvas vėjas seniai nutilo, nešdamas iš kalnų į miestą dykumos smėlį. Pamažu prasideda lauke šunų koncertas. Jie loja pamažu ne iš reikalo, bet gal iš nuobodumo paveikti nakties tylos ir mėnulio šviesos. Čia pat gatvės kampiniame name, gyvenančio aukšto rango generolo, variniu balsu lojantis šuo primena Lietuvioje paliktos tėviškos šunį. Tėviškę išardė buldozeriai, žmonės suvarė į

elgetynus, vargšai šunes taip pat neteko šeiminių ir sodų.

Po vidurnakčio lygiai kaip tėviškėje užgieda Sana'a miesto gaidžiai. Šunes ir gaidžiai duoda šiam miestui įdomų nakties charakterį.

Po pirmos valandos nakties pusiau tyliu balsu muzaninas iš prie pat kalnų mečetės (Mosque Maschee) minareto dienos pirmą kartą šaukia maldai. Jis tą daro penkis kartus per dieną. Netrukus kitų mečečių muzaninai atsiliepa ne per garsiai, nenorėdami išbūdinti miegančių, o tik priminti, kad Alahas yra galingas. Aš greitai einu gulėti į gilų užmigę.

***

"Alah Akkbar..." galingu balsu suvirpa žemas gilus balsas čia pat nuo minaretės. ...Dievas yra galingas, atliudiju, kad jis yra vienas Dievas su savo pranašu Mohamedu..." Šis maldos šaukimas jau aidi Sana'a mieste 12 šimtmečių. Islamo religija yra jų kultūros dalis, taip pat dalis gyvenimo.

Pabūdęs klausausi šaukimo maldai. Tėl abundą šunes savo lojimu. Diena brėkšta, visur gieda gaidžiai, ir kiemo medžiuose čiulba paukščiai. Lygiai šeštą valandą gatvėje pasigirsta žmonių galingi šaukimai. Tai skamba kariuomenės įgulų, išvestų į miesto gatves, rytmetinė malkštos komanda. Miestas keliai, keliuosi ir aš, geriu arabišką kavą ir rengiuosį į darbą.

Lietuvos vyskupai lankėsi pas popiežių

(Atkelta iš 1-mo psl.)

duoti savo užsienio pasus ir Religinių reikalų tarybos pareigūnams suteikti žinias apie susitikimus su popiežium. Tą pačią dieną 4 v.p.p. jie atvyko Lietuvon ir pasiekė namus sekančią dieną.

"L'Osservatore Romano" balandžio 28 d. laidoje paskelbė, kad Šv. Tėvas priėmė arkiv. L. Povilonio atstautydinimą iš pareigų dėl senatvės ir stokos sveikatos. Jo vieton Kauno arkivyskupijos ir Vilniaus arkivyskupijos apaštalių administratorium paskirtas vysk. Juozas Prejksas, o pagalbiniuk pasilieka vysk. Vladas Michelevičius. Taipgi buvo pranešta, kad Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininku išrinktas vysk. Vincentas Sladkevicius. Tai asmuo, kuriam komunistinė valdžia neleidė 21 m. eiti Kašiadorių vyskupijos ganytojo pareigų. Tik prieš 6 m. jam vėl buvo leista valdyti Kašiadorių vyskupiją.

"Il Messaggero" dienraštis balandžio 28 d. laidoje spėlioja, kad ir vysk. J. Steponavičius greitai laiku galės atvykti Vatikanan pas Šv. Tėvą, nors 1967 m. buyp pašalintas iš pareigų ir jų dar negali eiti.

AR JAU ATIDAVEI SAVO AUKĄ

VIII TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTEI PAREMTI?

Jeigu dar neatidavei, tai prašome Jūsų aukos. Čekius rašyti ir juos siųsti sekančiu adresu:

Tautinių šokių šventės lėšos,
1011 College Street,
Toronto, Ontario M6H 1A8

Už aukas išduodame kvitus atleidimui nuo pajamų mokesčių. Visos aukos bus skelbiamos "Tėviškės žiburiuose".

Lėšoms telkti komisija Kanadoje

Blyth & Company Travel

68 Scollard Street, Toronto, Ontario, Canada M5R 1G2
Telefonai: 964-0067 Toronto, 1-800-387-5603 nemokamai iš kitų Ontario vietovių, 1-800-387-1387 nemokamai iš visų kitų provincijų
Telex: 06-218906 Reg. nr. 2740365

ALGIS MEDELIS

Sutvarkau dokumentus iškvietimui giminių arba privačiam apsilankymui Lietuvoje

1988 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

ypatingai prieinamos kainos, įskaitant net ir vizų, oro uostų ir daugumos draudų mokesčius (pvz. 1/4 milijono dolerių gyvybės drauda!)

Tik trys kelionės likę:

Liepos 19 — 10 naktų Vilniuje, su galimybe nuvykti į Klaipėdą, Palangą. Norintiems proga aplankyti Prahą - \$2270

Rugpjūčio 23 — 10 naktų Vilniuje. Norintiems proga aplankyti Budapeštą - \$2200

Rugsėjo 20 — 11 naktų Vilniuje. Su proga pailsėti Jugoslavijoje - \$2235

KELIAUKITE SU MUMIS — NEAPSIVILSITE!

Sutvarkysime ar suplanuosime visus kitų kelionių reikalus — kreipkitės!

Ateitininkų šventėje balandžio 16 d. Klivlande koncertavo Toronto "Sutartinė". Iš kairės: ZITA ir DAINA GURK-LYTĖS, DANUTĖ PARGAUSKAITE ir vadovė NIJOLĖ BENOTIENĖ

Autorius dr. BRONIUS POVILAITIS

“Lietuvos žemės ūkis 1918-1940”

V. SONDA

Dr. B. Povilaicio knyga pasirodė prieš porą mėnesių. Autorius išsamiai paliečia trumpą, vos 22 metus trukusį nepriklausomybės laikotarpį. Istorikai žvelgiant tai labai trumpas laiko tarpas, bet lietuviams jis yra labai svarbus. Jis išjudino tautą ir pastūmėjo ją į progreso keliu. Tai labai ryškiai pajuto kaimas. Po I D. karo viskas buvo nualinta, net miestams trūko duonos. Po 20 metų išaugo milžiniška žemės ūkio produktų pramonė ir didelis jų perteklius ėjo eksportui, nešdamas valstybei milijonus pajamų.

Šis šviesus laikotarpis laukė autoriaus plunksnos, kad jį aprašytų, kad viską uždokumentuotų knygos puslapiuose, kad liktų, tarytum paminklas, liudijantis didelį laisvo lietuvių ūkininko kūrybingumą ir darbštumą. Dr. Br. Povilaitis visa tai labai gerai atliko. Jam kainavo daug darbo ir lėšų, nes teko surinkti medžiagą ir statistikas išmėtytas per visą kontinentą archyvuose, bibliotekose ir pas pavienius asmenis.

Stambios 367 puslapių knygos turinys paskirstytas į 15 skyrių. Autorius pradeda su pirmu skyriumi nuo Lietuvos geografinės apybraižos ir baigia 15 skyriumi su knygos leidimo rėmėjų sąrašu. Įdomus skyrius apie žemės valdymo santykius praeityje, taip pat plačiai paliesta 1922 metų žemės reforma. Didžiausia knygos dalis, kaip ir tik, skirta laukų ir gyvulių ūkiams. Čia autorius pateikia daug statistinių duomenų. Išsisa eilė len-

telių, žemėlapių, nuotraukų. Tolimesniuose skyriuose išsamiai aprašytos žemės ūkio institucijos, kaip Ž. ū. ministerija, Ž. ū. rūmai, Ž. ū. akademija, tyrimo įstaiga ir įvairių šakų organizacijos. Duota nemažai vietos ekonominėms organizacijoms: Lietūkiui, Pieno centrui, Maistui, Linui, Liet. cukrui ir Sodybai.

Knygos gale duota santrauka anglų kalba tiems, kurie lietuviškai neskaito.

Charakteringa autoriui, kad jis tylomis praeina pro asmenis, kurie vadovavo institucijoms ir ekonominėms organizacijoms. Gal taip jo elgtasi dėl kuklumo ar bijota sukelti kontraversinių ginčų.

Knygai išleisti buvo sudarytas specialus fondas, kuriam iš anksto buvo renkami pinigai ar pasizadėjimai. Vis dėlto galutinis knygos leidimo rūpestis gulė ant M. Povilaitienės pečių, kuri tą naštą išnešė iki galo, ir knyga išvydo dienos šviesą.

Retas kuris iš mūsų ieseivių neaplanke Lietuvos. Vežė ir savo atžalyną, bet ten jie matė tik sovietinę Lietuvą su kilometriniais kolūkiais, sovietiniais ūkiais, su mažais kaimeliais — kolūkiečių gyvenvietėmis.

Mums brangia (nepriklausomybės laikų Lietuvą aplankyti, pasigrožėti jos augimu galime tik skaitydami Br. Povilaicio knygą “Lietuvos žemės ūkis 1918-1940”.

Bronius Povilaitis, LIETUVOS ŽEMES ŪKIS 1918-1940. Išleido Dr. Br. Povilaicio knygos leidimo fondas, 1988 m. Torontas.

“Aukštadvaris” Hamiltone

Kaip aukurietei, man visuomet yra didelė šventė pamatyti scenoje naują veiklą. Ypač, kad šis veiklas buvo surežisuotas kūrybingos “Aukuro” režisierės Elenos Dauguvietės-Kudabienės, talkininkaujant “Aitvaro” vadovėi Aldonai Dargytei-Byszkiewicz. Aitvariečiams pavyko sukurti gyvus žmones, gyvą dramos veiksmą, tikrus dramos personažus. Pajėgių aktorių ansamblis nulėmė spektaklio pasisekimą. Džiugu, kad Toronto “Aitvaras” turi aktorių pasirinkimą ir jiems iš Hamiltone skolinis nereikia.

Sakoma, kad spektaklio sėkmė ar nesėkmė užgimsta pasirenkant veiklą. Taip pat supratau, kad rolių pasiskirstymas buvo padarytas abiejų vadovų nuožūra. Ypač pagrindinių vaidmenų atlikėjams pavyko įsigyventi į sodrius charakterius.

Vytauto Alanto “Aukštadvaris” intriguojantis ir tikrai nenuobodus. Žiūrovų akyse sklaidėsi margas pasakiškas ir tikroviškas pasaulis. Vis nekantraudami laukėme sekančio veiksmo. Žinoma, net ir gerai surežisuotame-paruoštame veikale yra vietos augimui. Su kiekvienu pastatymu veiklas sklandžiau atliekamas.

Aldona Dargyte-Byszkiewicz vaidino Mortą Žymantienę. Ši aktorė įsigilino į šios stiprios moters-dvarinininkės vidaus pasaulį, ir žavėjo žiūrovą. Aldona Dargyte tikrai pajėgė likti sunkią rolę.

Jaunoji Irena Žymantienė (Aldona Totoraitienė), mylimo vyro išlepinta gelė, žavėjo mus savo grakštumu, lengvais judesiais ir švelnumu. Ypač buvo stipri III-čiame veiksmė, ne vieną žiūrovą pravirkdė.

Netrūko spalvų ir kitiems personažams. Vincas Žymantas — Irenos vyras (Algirdas Kynas), gražaus balso, aiškios tarsenos, pirmą kartą debiutavo, kruopščiai atlikdamas Žymanto vaidmenį. Sveikiname ir džiaugiamės matydami naujus veidus mūsų scenoje.

Daktaras Petras Jurksys (Stepas Ramanauskas) ne vieną žiūrovą sužavėjo. Iš šio aktoriaus įprasta laukti gilaus charakterio vaidmens atlikimo.

Viktoras Jackūnas (Vytautas Štūikys), visa širdimi atsidavęs teatrui, savo vaidmenį atliko be priekaištų. Patirtis, laisvumas scenoje, aiškus ir ryškus charakterio išvystymas. Kiekvienoje rolėje jis suranda ką nors naujo-originalaus.

Kaip galima nesustoti prie Mykolo Žymanto (Benius Tarvydas). Laisvas judesiuose, visapusiškai pasitikintis savimi. Jo scenos patrauklios, ypač dialogas su senąja Žymantienė.

Izidorius Jackūnas (Vytautas Taseckas) mus sužavėjo savo nuoširdumu. Jo žodžiai skambėjo paprastai, įtikinančiai.

Taip pat savo vaidmenį puikiai atliko Julė Lapėnaitė (Lana Vytė-Vaidilienė), labai gaila, kad rolė buvo nedidelė, nors

Daugiau apie mūsų tautodaile

Okupuotoj Lietuvoj išleistos naujos knygos

JURGIS GIMBUTAS

Išėivijoje turime Tautodailės institutą, Kaziuko muges, visokias metines lietuvių dienas, kur parodoma ir pardavinėjama tautodailės dirbinių. Jų gaminama išėivijoje ir vis daugiau parvežama iš Lietuvos. Tenai beveik kasmet pasirodo knygu tautodailės (tenai populiariesnis liaudies meno vardas) klausimais. Prieš dvejus metus panagrinėjau “Tėviškės žiburiuose” (1986 m. nr. 7) dvi Juozo Kudirkos sudarytas knygas. Dabar kalbėsime apie dvi naujesnes, J. Kudirkos ir F. Marcinko. Bet pirma trumpai pažvelgsime į tautodailės ugdymą praeityje.

Savamoksliai menininkai

Lietuvos kaimuose buvo žinomi meistrai — drožėjai, dailidės, dievdirbiai, audėjos. Liaudies menininko ir tautodailės terminai yra spaudos ir knygu padariniai. Naujausia apybraiža teikia Klemensas Čerbulėnas (1912-1986) “Tarybų Lietuvos enciklopedijos” II tome (1986 m.): “Liaudies dailė, liaudies meno šaka — savamokslų liaudies meistrų sukurti vaizduojamosios dailės kūriniai ir taikomosios dailės dirbiniai.” Kitoje tos enciklopedijos vietoje rašoma apie “Tirazinius dailės dirbinius” — daug vienodų, gaminamų įmonėse. Kaimų ar miestelių savamoksliai menininkai seniau galėdavo parduoti savo dirbinius turguose arba pagal asmeniškų užsakymus, pvz. kryžių ar koplytelių, o taip pat audinių ir puošnių namų apyvokos daiktų. Nepriklausomoje Lietuvoje tąja meno šaka ėmė rūpintis Žemės ūkio rūmų namų pramonės skyrius, o nuo 1930 m. Kaune įsteigta kooperatyvinė “Marginių” bendrovė “Liaudies menų ir namų pramonei remti” (žr. LE XVII, p. 303). Netrukus “Marginiai” turėjo krautuves Kaune, Šiauliuose ir trumpai Vilniuje. Buvo pagerintos sąlygos kaimiškos tautodailės audiniams, keramikai, drožiniams parduoti, parodyti juos parodose Lietuvoje ir užsieniuose, o taip pat eksportuoti. Jau tada buvo pasižymėję žemaičiai medžio drožėjai P. Kalenda (“Vargo mokykla”) pagal P. Rimšos skulptūrą), I. Laurinkus (“Palangos Juzė”), žaislų tekintojas Smoličius.

veikale tiek daug apie ją kalbama.

Džiugu, kad Notoras (Petras Imbrasas) ir jaunas Arydas Slabosevičius nepabūgo nelengvo aktoriaus darbo. Žiūrovą ne tik maloniai nutiekė gerai paruoštas ir kūrybiškai sambūrio atliktas spektaklis, bet kerėjo ir puikios dailininkės Aldonos Totoraitienės dekoracijos. Dvigubas talentas. Sveikintina!

Teatro mylėtojų susidomėjimas suprantamas. Su šiuo spektakliu “Aitvaras” per teikė ano gyvenimo vaizdą. “Aukštadvaris” paliko nepamirštamus prisiminimus. Tiek meilės, darbo ir pasišventimo! Linkime su šiuo veikalu sėkmingai apkeliauti kitas lietuvių kolonijas. Gero vėjo!

Aukurietė

Naudinga kultūros istorijai knyga

Sovietinėje Lietuvoje tą darbą kitais būdais tęsia “Dailės” kombinato įmonės ir krautuves, dailės mugės ir nuo 1966 metų Liaudies meno draugija, kurios istorijai skiriama čia aptariama knyga: “Liaudies meno draugija”. Jos autorius Feliksas Marcinkas dar neįtrauktas enciklopedijon, tai, matyt, jaunas žmogus. Knyga išleido Lietuvos TSR Liaudies meno draugija ir Mokslinis-metodinis kultūros centras Vilniuje 1986 metų pabaigoje, 140 p., tiražas 3000, kaina 75 kapeikos. Recenzavo: LKP CK kultūros skyriaus dailės sektoriaus vedėjas Albertas Vaidila ir mokslių kandidatai Alė Počiulpaite, Vacys Milius. Kaip pati draugija, taip ir toji knyga yra komunistų partijos kontrolėje, tačiau čia skelbiama medžiaga galės būti naudinga ir kultūros istorijai. Bibliografinė metrika teigia: “Knygoje nušviečiamos LTSR liaudies meno draugijos įkūrimo aplinkybės..., apžvelgiamos liaudies ir saviveiklinės dailės parodos. Leidinys iliustruotas liaudies meistrų kūrinių nuotraukomis”.

Pradedama žinomuoju M. K. Čiurlionio pasisakymu: “Tautiškoji dailė turi ypatingai didelę svarbą kultūriškame kiekvienos tautos išsilavinime... O ji turi būti mūsų dailės pamatas, iš jos turi pakilti savotiškas lietuvių stilis...” Pratarmėje pakartotas Lenino posakis “Menas priklauso liaudžiai”, o galėtų būti: Menas niekam nepriklauso, arba — priklauso visiems, kas juo domisi ir įsigyja kūrinių ar pasižiūri muziejuose. 1900-1941 m. keturdšimtmetis suglaustas į penkis puslapius. Toliau smulkiai nagrinėjami darbai ir įvykiai po 1959 metų, kada Lietuvoje buvo užregistruota 11,050 meno kolektyvų, bet daug mažiau, apie 6000 liaudies meistrų ir saviveiklinių. 1966. I. 11 LTSR kultūros ministerija nutarė “visuomeniniams pagrindais įkurti LTSR liaudies meno draugiją”. Ministerijoje paruošti įstatai skelbė, kad “draugija yra savanoriška, masinė visuomeninė organizacija, jungianti liaudies meno darbuotojus ir visų šakų ir žanrų saviveiklinius meno kolektyvus. Draugijos tikslas — vadovauti socialistinio liaudies meno plėtočiai”. Taip bandyta reglamentuoti, apiforminti ir susiaurinti tautodailės kūrėjus. Po dvejų metų kultūros ministerija nutarė pertvarkyti draugijos veiklą, apribojant ją liaudies dailė. Knygoje skaitome, kad toji draugija yra “ūkisikaitinė organizacija”, narių stojamasis mokestis 5 rubliai, metinis — po 3 rublius. Draugija padalinta į penkias zonas: Vilniaus, Kauno, Žemaitijos, Panevėžio ir Šiaulių. Narių skaičius augo nuo 1076 (1968 m.) iki 2541 (1985 m.), o tuo laiku buvę 6000-7000 “liaudies meistrų”. Tad daugiau negu pusę jų nenorėjo jungtis į partijos kontroliuojamą draugiją, nors ji, atrodo, galėjo pagelbėti materialiai. Jaunų, iki 35 metų amžiaus, draugijos na-

rių buvo 458, beveik penktadalis visų.

Toliau skaitant šią tvarkingai paruoštą ir gražiai išleistą knygutę (formatas mažas, 13 x 17 cm), randama tokių miglų: “Draugijos... sėkmė plėtojant ir vystant tarybinę lietuvių liaudies ir saviveiklinę dailę pagal marksistinės-leninistinės estetikos principus tiesiogiai priklauso nuo organizacinio darbo kokybės”. Negi siekiama politiškai pagrįstos estetikos ir kokia ji turėtų būti? Knyga užbaigiama vertingais sąrašais: draugijos garbės narių (14), premijų laureatų (1976-1985 m., po 3-6 kasmet), parodų (1966-1985 m. iš viso 52).

Vertas dėmesio leidinys

Antroji mūsų dėmesį patraukusi knyga yra moksliškesnis Juozo Kudirkos veikalas “Lietuvių liaudies meno šaltiniai” (publikacijų apžvalga), Kaunas, “Šviesa”, 1986, 136 p., tiražas 2000, kaina 90 kapeikų. Recenzavo: J. Klimavičius ir mokslių kandidatai V. Milius, V. Rimkus. Bibliografinė metrika informuoja: “Knyga supažindina su XIX-XX a. paskelbtais lietuvių liaudies meno šaltiniais: atskirais leidiniais — albumais, knygomis, muziejų ir parodų katalogais, taip pat publikacijomis, pasirodžiusiomis įvairiuose rinkiniuose bei periodikoje”. Išsami įvadas (p. 9-21) nagrinėja užuominas ar veikalus apie lietuvių tautodailę nuo XVIII amžiaus. Suminėti atitinkamų parodų užsieniuose katalogai tarp 1900-1935 metų. Ilgiau sustota ties tyrinėjimais XIX-XX amžių sandūroje, vėliau Lietuvos Žemės ūkio rūmų išleista “Sodžiaus meno” albumais (P. Galaunės ir A. ir A. Tamošaitių iniciatyva 1931-1939 metais). Daug reikšmės skiriama ištisies monumentaliai “Lietuvių liaudies meno” 15-kos albumų serijai, išleistai Vilniuje 1956-1974 metais (žr. LE 37 t., p. 339). Diskutuojamas tradicinio liaudies meno ir profesionaliosios dailės sąlytis.

J. Kudirka tematiškai sugrupavo 404 publikacijų aprašus “Dalykinėje rodiklyje” (p. 119-126) šitaip: Bendri dalykai. Įvairūs dirbiniai. Architektūra. Smulkioji architektūra, skulptūra (čia pateko krikštai, kryžiai, koplytėlės). Baldai. Smulkūs medžio dirbiniai. Audiniai. Drabužiai. Rankdarbiai. Metalų ir gintaro dirbiniai. Molio dirbiniai. Tapyba, grafika, karpiniai. Išspausdinta gausi kūrėjų (menininkų) pavardžių rodyklė, apie 260, įskaitant ir seniau gyvenusius. Literatūros autorių rodyklėje randame šias mūsų ieseivijos pavardes: J. Baltrušaitis, M. Gimbutienė, V. Jungfer, I. Končius, A. Rūkštelė, J. Šlapelis, A. Tamošaitienė, A. Tamošaitis, V. St.-Vydušas. Viršelį iklijos žemėlapiu rodo etnografinės liaudies meno sritis: žemaičių, aukštaičių, suvalkiečių (zanavykų ir kapų), dzūkų. Parodyti 20-ties muziejų centrai su jų aptarnaujamais plotais. Juozo Kudirkos veikalas palengvins bet kokias studijas lietuvių tautodailės klausimais.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Paskutinis Broniaus Kviklio Lietuvos šventovių serijos tomas “Kaišiadorių vyskupija” jau atspausdintas ir baigiamas įristi. Sutiktuvės numatytos tradicinėje penktadienio vakaronėje Čikagoje, Jaunimo centro kavinėje, gegužės 13 d. Su knyga dalyvių supažindins kun. dr. Ignas Urbonas. Sutiktuvės rengia Akademis skautų sąjūdžio skyrius, kviesdamas tautiečius įsijungti į Broniaus Kviklio atlikto didžiulio darbo užbaigtuves.

JAV LB kultūros tarybos 1987 m. \$1.000 radijo premiją vertintojų komisija — Jonas Kavaliūnas, Alfonsas Petrutis ir Juozas Stempuzis paskyrė Romo Kezio vadovaujamam “Laisvės žiburiui”, aptarnaujančiam Niujorko ir New Jersey valstijų lietuvių. Premija “Laisvės žiburiui” laimėjo paties vadovo Romo Kezio paruoštas vienos valandos reportažas, klausytojus supažindinęs su Lietuvos 600 metų sukakties iškilmėmis Romoje, popiežiaus Jono Pauliaus II kalbų ištraukomis bei kitais šio išpuodingo minėjimo įrašais. Premijos mecenatas — JAV lietuvių fondas.

Lietuvių rašytojų draugija garbės nariu paskelbė poetą Bernardą Brazdžionį. Nutarimas padarytas korespondenciniu draugijos narių balsavimu. B. Brazdžionis ilgus metus vadovavo Lietuvių rašytojų draugijos valdybai, išleido vertingų poezijos rinkinių išėivijoje. Nors Lietuvoje jo eilėraščiai nespausdinami, bet jie ten persirašinėjami, skaitomi ir deklamuojami uždaruose rateliuose. Anksčiau Lietuvių rašytojų garbės nariais buvo paskelbti Vytautas Alantas, Povilas Gaučys, prancūzas prof. Georges Matore, prel. dr. Juozas Prunskis, Stasys Santvaras ir dr. Jonas Zmuidzinas.

Sol. Gintarė Jautakaitė Čikagos lietuviai pirmą kartą išgirs “Margučio” koncerte gegužės 22, sekmadienį, 3 v.p.p., didžiojoje Jaunimo centro salėje. Ji yra kaudietė, dainavusi koncertuose, pati rašiusi dainas, Vilniaus jaunimo teatre atlikusi pagrindinį vaidmenį Sauliaus Šaltenio, Leonido Jacevičiaus ir kompozitoriaus Giedriaus Kuprevičiaus operetėje “Ugnies medžioklė su varovais”. G. Jautakaitė ištekojo už Maskvoje sutikto italų kilmės amerikiečio Tomo Laurito, kuris dabar Yale universitete studijuoja verslo administraciją. Sol. G. Jautakaitė-Lauritą surado ir koncertui pakvietė “Margučio” vadovas P. Petrutis.

Tautos daininiais Maironio 125 metų gimimo sukakties minėjimą Čikagos ir apylinkių lietuviams balandžio 10 d. didžiojoje Jaunimo centro salėje surengė vyriausioji korporacijos “Neo-Lituanija” valdyba: pirm. A. Gulbinienė, vicepirm. J. Lendraitis, vicepirmininkė kultūros reikalam V. Jonušienė, ižd. A. Augaitis ir narys specialiemis reikalam V. Mažeika. Minėjimui vadovavo pranešėja Vida Jonušienė, pagrindiniam žodžiui pakvietusi poetą Bernardą Brazdžionį. Paskaitininkas pabrėžė, kad Maironis yra nusipelnęs laurų vainiko, nes jo poezija išliko gyva ne tik knygoje, bet ir lietuvių širdyse. Vėlyvą 1987 m. rudinį jo 125-tų metų gimimo metinių minėjimai plačiai nuskambėjo visoje Lietuvoje. Tai buvo tarsi antrasis Maironio gimimas, pralaužęs ankstesnius kompartijos varžtus, gražinęs jam priklausantį tautos dainiaus vardą. Tikrieji Maironio nuopelnai buvo atskleisti ne tik minėjimuose, bet ir spaudoje. Lig šiol mažąja raide rašytas Dievas dabar atgavo didžiąją raidę Vilniuje išleistuose Maironio, Vinco Krėvės, Antano Vaičiuliaičio raštuose. Paskaitininką B. Brazdžionį pakeitė sol. Audronė Simonaitytė-Gaižūnienė, su pianisto Roberto Mockaus palyda atlikusi penkias dainas: S. Šimkaus “Kur bakūžė samanota”, “Mano gimtinė”, B. Dvariono “Žvaigždutė”, Č. Sasnausko “Užmigo žemė” ir J. Gruodžio “Burtai”. Maironio eilėraščius deklamavo Indrė Toliušytė ir Daiva Vaitkevičiūtė-Meilienė. Buvo rodamos A. Kučo paruoštos Lietuvos vaizdų skaidrės, skambant Maironio ir J. Naujalo dainom “Vasaros naktys” ir “Pavasaris”, juostėlen įrašytom Petro Bingelio vadovaujamo Kauno choro. Minėjimas baigtas visų dalyvių sugiedota “Lietuva brangi”. Bronius Kviklys buvo surengęs Maironio raštų, nuotraukų, jam skirtų leidinių ir straipsnių parodą.

Vilniečiai turėjo retą progą susipažinti su senoj Vilniaus vaizdais, atstovaujančiais XIX š. pabaigai ir XX š. pradžiai. Pirmųjų Vilniaus fotografų nuotraukų paroda surengė Lietuvos istorijos ir etnografijos muziejus. Vilniaus miesto bei apylinkių praeities vaizdai ir gyvenimo akimirks atskleidė iš jo fondų atrinktos nuotraukos.

Respublikinėje bibliotekoje Vilniuje kovo 16 d. buvo surengtas tradicinis trumpos novelės prizininkai — Z. Čepaitė, I. Gansniskaitė, J. Glinskis, E. Ignatavičius, V. Juknaitė, D. Mušinskas, J. Skablauskaitė, S. Šaltenis, B. Vilimaitė. Aktorių J. Šalkauskas programą papildė dr. V. Kudirkos satyra “Lietuvos tilto atsiminimai”.

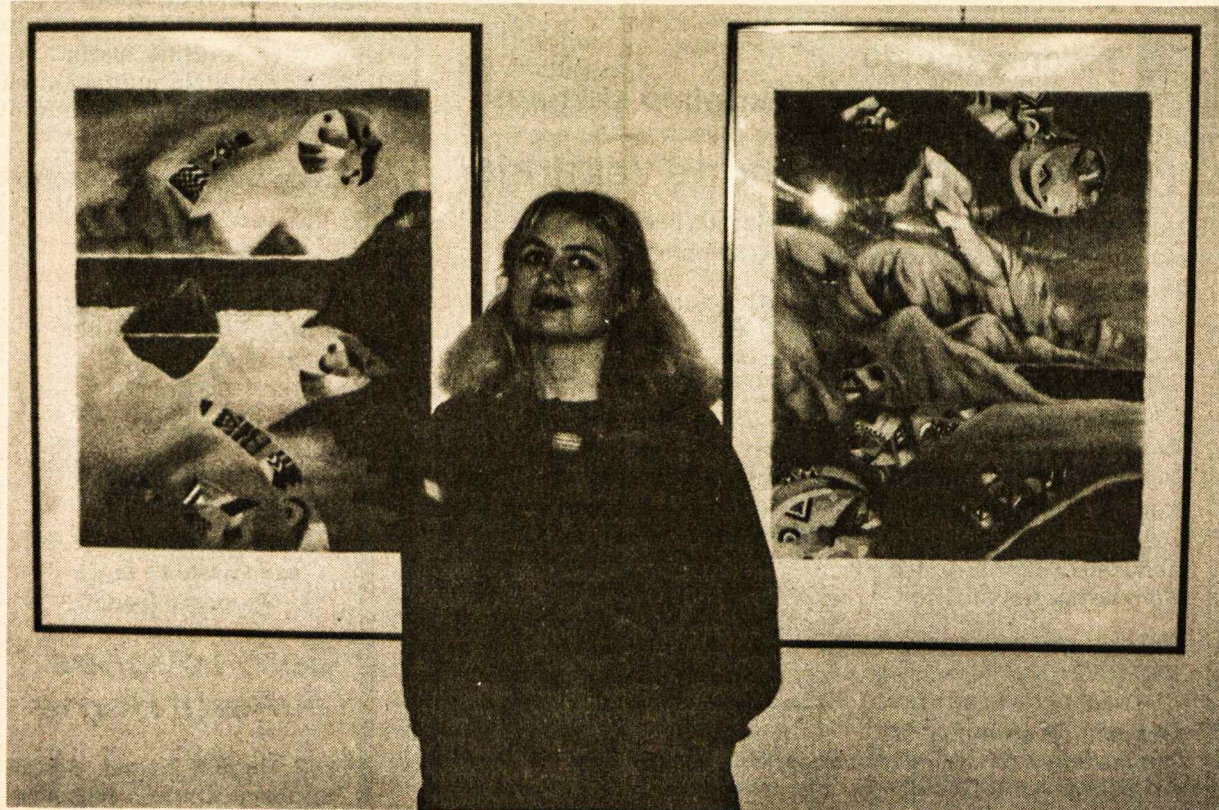
Pjesių vaikams ir jaunimui konkursas, paskelbtas 1986 m., susilaukė aštuoniolikos dalyvių, atsiuntusių 22 pjeses. Vertintojų komisija, vadovaujama Lietuvos rašytojų sąjungos valdybos sekret. V. Martinkaus, pirmąją premiją paskyrė J. Glinskiui už dramą “Berniukų šokis”, dvi antrąsias — B. Vilimaitėi (“Potvyniai ir atoslūgiai”) ir G. Butkui (“Skambinimas liutina po slyvos medžių”), dvi trečiąsias — D. Skuoltytėi (“Perpetuum mobile”) ir J. Montvilai (“Ieva”). Vertintojų komisija pasiūlė “Vyčio” leidyklai išleisti atskira knyga visas premijuotas pjeses ir J. Ivanauskaitės pjesę “Nežaiskite su mėnuliu”.

Vilniaus fotografijos meno galerijoje buvo surengta senųjų Švedijos nuotraukų paroda “Lima nuo neatmenamų laikų”. Ją suorganizavo Svenas Juhansonas, surinkęs senas nuotraukas iš šeiminių albumų, atnaujinęs, pagaminęs iš rastų negatyvų. Rinkinys pradedamas 1880 m. nuotraukomis ir baigiamas prieš 50 metų darytomis. Nespaltovos nuotraukos atskleidžia nedidelio Limos miestelio ir jo apylinkės vaizdus prieš šimtą metų, leidžia susipažinti su gyventojų buitimi ir darbais. Istorinių nuotraukų paroda buvo rodyta daugelyje pasaulio šalių.

Prof. Jonas Švedas, “Lietuvos” ansamblio ir konservatorijos liaudies instrumentų katedros steigėjas bei ilgametis vadovas, gimė 1908 m. spalio 9 d. Liepojoje. Šiemet Lietuvoje minima jo 80 metų gimimo sukaktis. Renginiai jau pradėti kovo 12 d. Vilniuje įvykusių aukštesniųjų muzikos mokyklų liaudies instrumentų ansamblių konkursu, susilaukusių trylikos dalyvių. Laureatais tapo Kauno J. Gruodžio ir Vilniaus J. Tallat-Kelpšos muzikos mokyklų kanklininkės, tų mokyklų ir Klaipėdos S. Šimkaus mokyklos akordeonistai, šiauliečiai ir vilniečiai birbynininkai. Konkurso liudija, kad auga gera pamaina “Lietuvos” ansambliai ir kameriniams kolektyvams.

Vilniaus herbo klausimais svarstė kovo 16 d. posėdžiavus Lietuvos heraldikos komisija. Posėdyje nutarta, kad dalinininkai, projektuojantys dabartinį Vilniaus miesto herbą, turi gerai išanalizuoti istorinius šaltinius ir jais remtis. Vilniaus heraldika esanti gana sena — išliko net ir 1387 m. miesto antspaudas. Pasak komisijos, jo pagrindinis simbolis — vyras, nešantis ant pečių vaiką per vandenį. Ešą tas simbolis vėliau buvo įvairiai perdirbinėjamas bei interpretuojamas. Komisija betgi nutyli, kad tą vyrą su vaiku ant pečių jau buvo įprasta laikyti šv. Kristupui. Keliems dalinininkams pasiūlyta iki gegužės vidurio paruošti išbaigtus Vilniaus miesto herbo projektus. Heraldikos komisija patvirtino 25 miestų herbus: Alytaus, Druskininkų, Ignalinos, Joniškio, Kaišiadorių, Kupiškio, Mažeikių, Molėtų, Neringos, Pabrados, Palangos, Panevėžio, Pasvalio, Plungės, Rumiškų, Šakių, Šiaulių, Šilalės, Šilutės, Širvintų, Tauragės, Utenos, Varėnos, Vilkaviškio ir Zarasų. Komisijos nuomone, dėl surastų naujų istorinių šaltinių ir dalinininkų padarytų klaidų pataisų prašosi 21 miesto herbai — Anykščių, Ariogalos, Biržų, Gargždų, Jonavos, Jurbarko, Kapsuko (Marijampolės), Kauno, Kėdainių, Kelmės, Kernavės, Kybartų, Klaipėdos, Kretingos, Lazdijų, Pakruojo, Rietavo, Rokiškio, Skuodo, Telšių, Ukmėrgės. Posėdyje taipgi buvo svarstyta, kaip paspartinti naujųjų herbų projektų užsakymą.

V. Kst.

Dail. EDITA NAZARAITE prie savo naujų darbų “Fantazijos Rocky kalnų tema”. Jie buvo rodomi dalinininkės parodoje balandžio 2-28 d.d. Centrinėje Edmontono bibliotekoje — Foyer galerijoje

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90 d. term. ind.	7 1/2%
180-185 d. ter. ind.	7 3/4%
1 metų term. indėlius	7 3/4%
2 metų term. indėlius	8 %
3 metų term. indėlius	8 %
1 metų GIC-met. palūk.	9 %
2 metų GIC-met. palūk.	9 1/4%
3 metų GIC-met. palūk.	9 1/2%
1 metų GIC-mėn. palūk.	8 1/2%
RRSP ir RRRIF (pensijos)	8 %
RRSP-1 metų term. ind.	9 %
RRSP-2 metų term. ind.	9 1/4%
RRSP-3 metų term. ind.	9 1/2%
Specialią taup. s-tą	7 1/2%
Taupomąją sąskaitą	6 %
Kasd. pal. taupymo sąsk.	7 1/2%
Kasd. pal. čekių sąsk.	5 3/4%

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas nuo	11 %
Sutarties paskolas nuo	11 %
Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	10 1/4%
2 metų	10 3/4%
3 metų	11 %
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ir 3 metų	9 3/4%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėru, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto vertės). Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir keliolikius čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 36 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai opsiuotai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "NATIONAL DRUG BENEFIT" RECEPTUS
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (ISSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

A.P. GOMES 1567 Dundas St. W.
Real Estate & Insurance Ltd. Toronto, Ontario
Telefonai: 531-1191
Perkant ar parduodant nekilnojimą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus
Antanas Blūdžius namų 537-2291

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

BLOOR ir SHAVER – 50 metų priekis, trijų miegamųjų vienaaukštis namas, atskiras garažas. Kaina – \$265,000.
CENTRAL ETOBICOKE – dviejų aukštų, 3 miegamųjų butas (condo), atskira skalbykla, išėjimas. Kaina – \$153,900.
ANTANAS GENYS
an independent member broker

RE/MAX professionals inc. Realtor
1 east mall crescent etobicoke, ontario M9B 6G8
232-9000
res: 231-2839

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, telefonas 279-4371
Važiuoti vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus patarsimus.
Savininkas J. Tamošiūnas

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

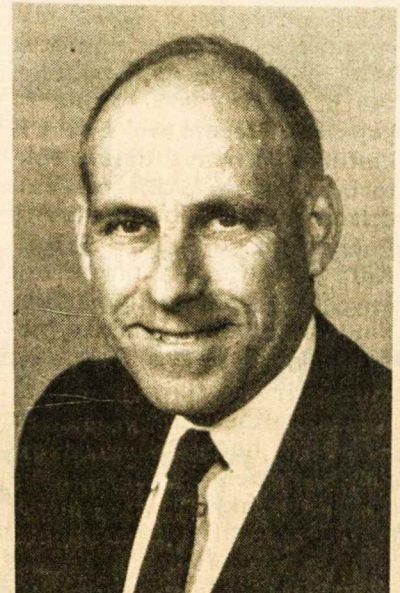
Rūgščių lietaus ir laisvos prekybos problemas ministeris pirm. B. Mulrony palietė ir savo kalboje JAV kongreso nariams. Jis tapo antruoju Kanados ministru pirmininku, pakviestu tarti žodį JAV kongrese. Pirmuosius ledus 1977 m. buvo pralaužęs P. E. Trudeau. Savo kalboje ministeris pirm. B. Mulrony teisingai pabrėžė, kad nuo pramonės dūmų sukulto lietaus kenčia abi kaimyninės šalys, nes tas lietus nepripažįsta JAV ir Kanados sienų. Esą Kanada savųjų rūgščių lietu pusiau sumažins iki 1994 m. Reikėtų rimčiau pajudėti ir Ameriką. Laisvai prekybai buvo skirta taiki ministerio pirm. B. Mulronio pastaba, kad Kanada jau ir dabar yra didžiausias prekybos JAV partneris. Logika diktuoja plėsti prekybą, nes ji yra naudinga abiejų kraštų ekonomijai. Jungtiniam JAV kongreso posėdyje šiltai buvo sutikta Kanados ministerio pirm. B. Mulronio kalba, objektyviai palietusi abiejų valstybių interesus. Deja, jungtinį JAV kongreso posėdį daug narių ignoravo. Pasiklausyti svečio iš Kanados susirinko tik aštuntadalis atstovų rūmų narių ir ketvirtadalis senatorių.

Viešnagės metu Vašingtone Kanados ministeris pirm. B. Mulrony su JAV viceprez. G. Bushu atidengė kartinį naujosios Kanados ambasados akmenį. Ji statoma pagrindinėje svečiams ir paradam naudojamose Pensilvanijos alėjuose. Ambasada 1984 m. buvo numatyta išleisti \$28 milijonų, bet dabar išlaidos jau pasiekė \$82 milijonus, įskaitant baldus, neperšaukiamus pastato langus bei kitus specialius įrenginius. Naujoji Kanados ambasada Vašingtone buvo suplanuota dar ministerio pirm. P. E. Trudeau valdymo laikotarpyje. Tada opozicijoje buvę konservatoriai reikėję protestą per didelės išlaidos ir pasirinktą architektui A. Ericksonui, kuris yra artimas P. E. Trudeau bičiulis. Mat į baigminį konkursą pateko penkių architektų paruošti projektai, o vertintojų komisija pasirinko A. Ericksoną. Ambasados tarnautojai ir naują pastatą persikels sekančiais metais. Jau dabar pasigirsta protesto balsų, nes šiuo metu jie gyvena nuo Kanados ambasados toliau esančiuose butuose, o dabar turės apsigyventi naujosios ambasados pastate, kuris yra toli nuo parduotuvių ir restoranų.

Ministerio pirm. B. Mulronio apsilankymas Vašingtone beveik sutapo su Kanados liberalų partijoje prasidėjusiu nesutarimu dėl jų dabartinio vado J. Turnerio. Daug kam atrodo, kad liberalų partiją suskaldė 22 liberalai parlamentari, pareikalavę J. Turnerio pasitraukimo ir naujo vado rinkimų. Oficialiai kalbama, kad nesutarimus užbaigė J. Turnerio atsisakymas pasitraukti, bet jis atsisakė ir lig šiol pagrindinių lėšų telkęs buvusio senatoriaus Pietro Rizzuto paslaugų. Pastarasis, atrodo, buvo pagrindinis J. Turnerio priešas, turintis nemažai savo šalininkų, kurie turbūt taip pat nenori J. Turnerio pasitraukimo.

• Supažindinkite savo draugus su "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS" – atsiųskite dar jų neskaitytą adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

nerio vadovybės. Šis incidentas turėtų gerokai sustiprinti ministerio pirm. B. Mulronio ir jo konservatorių poziciją. Vašingtone B. Mulrony atrodė rimtu valstybės vyru, kai tuo tarpu J. Turnerio tokiu nenori laikyti net ir jo liberalų partija. Kalbama, kad ministerio pirm. B. Mulronio dabar laukia apsilankymas Prancūzijoje gegužės 25-26 d.d. Politinės naudos jis taipgi susilauks iš birželio 19-21 d.d. Toronte įvyksiančios ekonominės septynių vadų konferencijos.

GERRY WEINER, naujasis Kanados daugiakultūrių reikalų ministeris

Kanados daugiakultūrių reikalų ministeris Gerry Weiner balandžio mėn. 8 d. Kvebeko mieste pirmą kartą dalyvavo Kanados daugiakultūrės tarybos susirinkime ir pasakė kalbą. Pirmiausia pažymėjo, kad yra džiugu ir malonu būti nauju daugiakultūrių reikalų ministru. Esas imigrantų sūnus. Jo tėvas Montrealy, kaip ir kiti ateiviai, stengėsi įsikurti ir aprūpinti savo šeimą. Nepaslapstis jam, kaip ir visiems kitiems, pavyko, nes Kanada yra galimybių kraštas. Nesvarbu, iš kur buvome kilę, kokios religijos ir rasės, mokėjime angliskai, prancūziškai ar visai nemokėjome, vistiek visiem pavyko įsikurti. Ir dar svarbiau, ar nėra iš tikrųjų stebuklas, kad toks įvairus tautinis, rasinis ir religinis margumas gali gerai funkcionuoti. Esame viena, bet kartu mozaikinė bendruomenė, nesulydyta bendrame katile. Kaip kraštas turime bendrus tikslus, tačiau galime atskirai reikštis su savo kultūrinėmis vertybėmis. Tų vertybių visuma yra didelis Kanados turtas. Nežiūrint įvairių skirtumų, krašte vyrauja fundamentalinė tolerancija ir pagarba visiems krašto piliečiams. Ministeris norėtų, kad visi, kaip ir jis, kanadiečiai priimtų tokią Kanadą, kurioje atsispindi daugiakultūrės visuomenės vertybės ir principai. Tačiau dėl fanatiškumo, netolerancijos ir nesupratimo yra ir priešiški nusistatę daugiakultūrės visuomenės principų atžvilgiu. Todėl Kanados vyriausybė ir nori išleisti įstatymą (Bill C-93), kuris tokius principus teisiskai apsaugotų. J.A.

• Supažindinkite savo draugus su "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS" – atsiųskite dar jų neskaitytą adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

Ateitininkų žinios

Ateitininkų metinė šventė bus gegužės 15, sekmadienį. Visų kuopų nariai organizuoti dalyvauja 10.15 v. Mišiose. 3 v.p.p. visi dalyvauja a.a. prof. A. Macceinos minėjime. Apie profesorių kalbės dr. J. Girnius. Po paskaitos išgarsime jauną pianistę Daidą Baršauskaitę ir moksleivius bei studentų atliekamą A. Macceinos eilėraščių montažą. Minėjimą rengia Toronto-Mississaugos sendraugių valdyba. Šventės progą studentai ruošia savo meno kūrinių parodą. Kviečiame visus parodą aplankyti.

Jaunučių susirinkimas – gegužės 15 d. posėdžių kambaryje. Moksleivių rekolekcijos, kuriose buvo 13 dalyvių, praėjo sėkmingai. Rekolekcijoms vadovavo sėselė Ignė, o jai talkino I. Čuplinskaitė ir A. Sodonis.

Laužas, organizuojamas studentų ir moksleivių, – gegužės 14, šeštadienį, Central Island. Numatytas laikas – 6 v.v.

Studijų dienos Kretingos stovyklavietėje – gegužės 20-23 d.d. Kviečiame ateitininkai studentai, moksleiviai, o taip pat ir skautai bei jaunimas nepriklausiosioms organizacijoms. Visiems bus naudinga ir įdomu paklausyti garsios Toronto universiteto prof. J. Langan. O.G.

Skautų veikla

• Gegužės 15 d. įvyks "Rambynas" skautų tauto vadovų posėdis po 9.30 v.r. Mišių Lietuvos kankinių parapijoje. Dalyvauja visi tauto vadovai.

• Gegužės 3 d. skautininkų sueigoj buvo du pašnekesiai. V.S. B. Stundžia kalbėjo, kaip ir kokiose sąlygose lordas Baden Powellis pradėjo organizuoti skautus ir vėliau stovyklas. Ta idėja plėtėsi visose valstybėse. Skautų ideologijos klausimus ryškino v.s. V. Skrinckas. Jis taipogi priminė tų laikų vadovus, kurie darbuosė lenkų ir rusų draugovėse, o kai Lietuva atgavo savo nepriklausomybę jie Vilniuje ir kituose miestuose organizavo lietuvių skautų draugoves ir joms vadovavo. F. Skrinckienė pavaišino kavute ir pyragais. Sekė diskusijos, iš kurių paaiškėjo trūkumai prityrusių vadovų draugovėse.

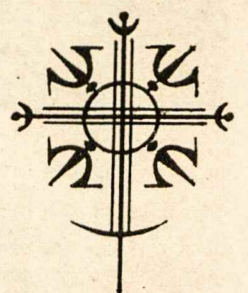
• Prityrę skautai išsklavo Perly Sound vietovėje ir džiaugėsi gamtos grožiu. Stebėjo bebrių statybas ir įsigijo kitų patyrimų. M.

Pasaulio...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Neįsileido laidotuvėm

Praėjusią savaitę Quezono miesto ligoninėje mirė buvusio Filipinų prez. F. Marcos motina Josefa, sulaukusi 95 metų amžiaus. Prieš mirtį ji prašė dabartinę prezidentę C. Aquino, kad ji leistų dabar Havajuose gyvenančiam sūnui F. Marcos atvykti į Filipinus. Buvęs prez. F. Marcos į Havajus pasitraukė 1986 m. pradžioje, kai jį nuvertė sukilėliai. Katalikiškuose Filipinuose yra gerbiama šeimos ryšiai. Tačiau ši kartą prezidentė C. Aquino negalėjo patenkinti motinos prašymo. Ji mirė nesustitukusi ir neatsisveikinusi su sūnumi. Televizijos laidoje prezidentė C. Aquino pranešė filipiniečiams, kad buvusio prez. F. Marcos apsilankymui Filipinuose nepritarė abi kongreso institucijos, ministerių kabinetas ir generalinio kariuomenės štabo viršininkas gen. R. de Villa. Esą buvo pabrėžta, kad Havajuose gyvenančio F. Marcos šalininkai jau kelis kartus bandė nuversti demokratinę prezidentę C. Aquino vyriausybę, o 1983 m. rugpjūčio 21 d. anuometinio prez. F. Marcos iniciatyva buvo nužudytas opozicijos vadas Benigno Aquino, dabartinės prezidentės vyras. F. Marcos taipgi negavo leidimo atvykti ir į 1986 m. gruodžio mėnesį mirusios savo sesers Elizabeth Keon laidotuves.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Gerry Loughheed Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

7 1/2% už 90 dienų term. indėl.	
7 3/4% už 6 mėn. term. indėlius	
7 3/4% už 1 m. term. indėlius	
8 % už 2 m. term. indėlius	
8 % už 3 m. term. indėlius	
9 % už GIC invest. pažym.	
9 1/4% už 2 m. GIC invest. pažym.	
9 1/2% už 3 m. GIC invest. pažym.	
8 % už pensijų planą (variable rate)	
9 % už 1 m. term. pensijų planą	
9 1/4% už 2 m. term. pensijų planą	
9 1/2% už 3 m. term. pensijų planą	
8 % už pensijų fondą – RRRIF (variable rate)	
6 % už taupymo s-tas	
5 1/4%-7% kasd. pal. sąsk.	
7 1/2% virš \$10,000 kasd. pal. sąsk.	
5 3/4% už kas. pal. čekių sąsk.	

IMA:

už asmenines paskolas nuo 10 1/2%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 10 1/2%
2 metų ..... 11 %
3 metų 11 1/4%
(fixed rate)

su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 9 3/4%
(variable rate)

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antreji morgičiai.

AKTYVAI virš 65 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydįje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų (Ilepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai – 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.
Telefonai: 225-5699 arba 489-1543

Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.

Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir Alfonsas Garbenis, jr. (sūnus) – s a v i n i n k a i

Namų įkainojimo skyrius

HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED
25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3
Telefonas (Toronto linija) 773-6480

ALFONSAS W. GARBENIS, jr., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybę – morgičių, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD., REALTOR,
1614 Bloor St. West, Toronto, M6P 1A7
(Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KOKIĄ NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGISKAI PATARNAUS STASYS JOKUBAITIS.
30 metų patirtis vakarų Toronto ir High Parko rajonuose.
KINGSWAY NATIONAL THE SIGN OF DISTINCTION
Tel. 535-2331 arba 537-2869

RE/MAX renown realty ltd., realtor an independent member broker
daiva t. dalinda, B.A. associate broker

4887 dundas street west
islington, ontario M9A 1B2
res: 767-0999
232-2322

DEŠIMTIES METŲ PATYRIMAS
NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

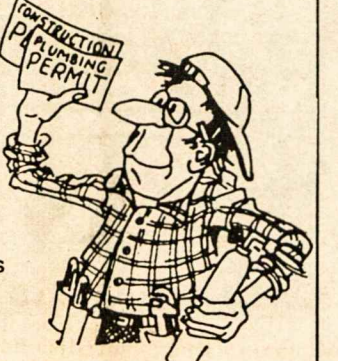
Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas
Parduodant, perkant ar tik norint informaciją apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti

Justinas Raškauskas

624-6336 namų 897-0068
ALLAN BROWN ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4078 Dixie Rd., Mississauga, Ont. L4W 1M4

TOTAL TRADES RENOVATING
151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario
• atlieku visus elektrinius darbus – namų, istaigų, įmonių
• parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
• įrengiu aliumininius gaminius – lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
• atlieku pagrindinius namų remontus – prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas
• uždengiu naujus stogus, išlieju įvažiuojamąsias (driveways)
Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

Toronto miesto Statybos ir pastatų tikrinimo skyriaus
1988 m. darbo valandos vakarais
Nuo 5 iki 8 v.v. galite gauti statybos leidimus priestatams bei pertvarkymams vienos ar dviejų šeimų namams šiose vietose:
Pirmadieniais iki spalio 24 d. – 666 Eglinton Avenue West
Antradieniais iki lapkričio 24 d. – Toronto miesto rotušės pirmame aukšte (pietvakarinė kampe)
Trečiadieniais iki spalio 26 d. – 2238 Dundas Street, West, Suite 307
Taipgi galite susitarti dėl pasimatymo statybos leidimo reikalui ketvirtadieniais nuo 5 iki 8 v.v.
Toronto miesto rotušėje.
Dėl platesnių informacijų skambinkite: 392-7522.
Michael L. Nixon, P.Eng. Commissioner of Buildings and Inspections and Chief Building Official
STATOMAS GERESNIS TORONTAS

1988 m. birželio 24-27 d.d. iš viso pasaulio į Torontą atvyksta atstovai į IV-tąjį pasaulio lietuvių kultūros kongresą ir į VII-tąjį PLB seimą. KLB džiaugiasi progą būti renginių šeimininkais ir uoliai ruošiasi kaip galima gražiau priimti į Kanadą atvykstančius svečius bei parodyti Kanados lietuvių svetingumą. Išlaidų bus nemaža, todėl kreipiamės į Kanados lietuvių ir prašome prisidėti prie kultūros kongreso ir seimo pasisekimo, finansiskai paremiant šiuos du renginius. Aukos prašome siųsti: KLB, 1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8, aiškiai pažymint, kuriam renginiui auka skiriama. Priemonama, kad KLB išduoda kvitus atleidimui nuo pajamų mokesčių paaugėjusiems ne mažiau kaip \$20.

Vasario 16 proga aukos iš KLB Oakvillės apylinkės: \$300 – A. R. Valė; \$275 – R. Dementavičius; \$250 – J. Arstikaitis; \$215 – J. Žiuraitis; \$100 – A. Kupitis, kun. J. Staškus; \$80 – J. Pulkauninkas; \$70 – V. Adomonis; \$60 – H. Vaičiūnas; \$50 – A. Aulinskas, M. Jonušaitis, Aug. Kuolas, Z. P. Linkevičiai, L. Moorby, Z. A. Vaičiūnai; \$30 – B. Liškauskas, J. Vegelis; \$20 – P. Ališauskas, J. Puzė, P. Gaida, V. Ivanauskas, E. Jurelėnas, M. Krivickas, E. Sargautis; \$10 – J. Barzdaitis, S. Jaskus, K. Juodviršis, kun. K. Kakevičius, J. Klipėius, O. Krygerienė, I. McKenna. Iš Oakvillės taip pat gauta \$60 solidarumo mokesčių už 1988 metus.

Balandžio 17 d. Montrealyje įvyko informacinis susirinkimas, kuriame KLB krašto valdybos pirm. Vytautas Bireta painformavo tos apylinkės lietuvių apie Vasario 16 įvykius Lietuvoje ir Kanadoje bei supažindino su iš Lietuvos atvykusia disidente Dalia Tamulyte. Ta proga Montrealyje lietuvių suaukojo \$433.

KLB raštinėje gautos aukos. Vasario 16 akcijos išlaidoms padengti: \$100 – L. V. Matukas; \$10 – J. Zabolionis; KLB veiklai: \$20 – S. Gečienė, \$300 iš Montrealyje KLB apylinkės, kuri taip pat atsiuntė \$500 KLB raštinės išlaikymui. KLB Winipego apylinkės pirm. W. Gustys atsiuntė KLB krašto valdybai visą 100% solidarumo mokesčių už 1988 metus \$301.

V. Baliūnienė paaugėjus \$500 Kanados lietuvių kultūros muziejui, jos darbovietė Manufacturer's Life draudos bendrovė atsiuntė panašią sumą. Daugelis įstaigų taip daro. Tad norint paaugėti kokiam nors KLB tikslui, siūloma iš anksto pasiteirauti savo įstaigoje apie galimybę papildyti jūsų auką. Kviti duodami ir bendrovėms.

Atitaisymas. Kanados lietuvių kultūros muziejui \$1,000 aukojo M. Vaišvilienė (ne A. Vaišvila). KLB krašto valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems remiantiems jor veiklai.

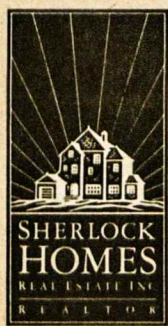
ŠYPSENOS

Pasikalbėjimas su gydytoju
Psichiatras tikrindamas pacientą:

- Kiek katė turi ausų?
- Dvi.
- Kiek letenėlių?
- Keturias.
- O uodegą ar turi?
- Kvaile, ar tu nematei katės, ar ką? – sušuko nebeįsitenkentes pacientas.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. 498-5823 arba 755-3174.

Jeigu norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti.

Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė tel. 534-7788
431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707 Savininkas – Tom Thompson

MARIUS E. RUSINAS, turis septynerių metų patyrimą, patarnauja visose pensijų srityse:

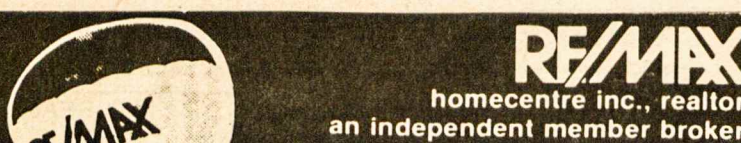
- RRSP – nuo 1 iki 10 metų garantuoti pažymėjimai
- RRIF pensijų fondas
- metinė renta (Annuities) – nuo 5 iki 20 metų išmokos abiem (vyriui ir žmonai) arba vienam (kitam mirus)
- įvairūs fondai (Segregated Funds) – gyvybės, sveikatos, grupinė drauda
- atstovauja visom gyvybės draudos bendrovėm
- klientų patogumui, susitarus, atvažiuoja į namus

Canada Life Assurance Company
390 Bay St. nr. 600, Toronto M5H 2Y2
Darbo (416) 868-0922, namų (416) 848-0320

"MIRAPOL" BENDROVĖ PRANEŠA,

kad perveža keleivius iš Montrealy (Mirabel) į Torontą ir nuo Toronto į Montreali (Mirabel).

- ◆ Paima keleivius nuo namų ir atveža į namus. Padeda su lagaminais orauostyje.
- ◆ Kaina asmeniui į vieną pusę – \$60, į abi puses – \$100, įskaitant ir lagaminų pervežimą.
- ◆ Skambinkite tel. 239-9411, tel. 275-7747, (kalba rusiškai, lenkiškai ir angliškai).

birute spudas, B.A.
sales representative

LAKESHORE ir KIPLING rajone labai šviesus dviejų miegamųjų butas. Langai į pietų pusę, ežerą bei parką. Kaina \$99.900. NETOLI PRISKĖLIMO PARAPLYS, šai naujai atremontuotas dviejų butų po du miegamuosius (duplex). Naujos prausyklos, virtuvės, "air conditioning". Galima įrengti butą rusųje. Kaina \$349.900.

1280 dundas street west
toronto, ontario M6J 1X7
res: 445-9469

535-2500

Toronto Maironio mokyklos choras gieda per Pirmąją Komuniją balandžio 24 d. Lietuvos kankinių šventovėje

SKAITYTOJAI PASISAKO

DEMONSTRACIJOS BONOJE

Lietuviams Vokietijoje vienas iš svarbesnių įvykių vasario mėnesį buvo sukuriamas demonstracijų prie sovietų pasiuntinybės Bonoje. Demonstracija suorganizavo Vokietijos lietuvių jaunimo sąjunga. Vasario 14 d. prie pasiuntinybės vartų atvyko apie 50 lietuvių, jų tarpe 26 mokiniai iš Vasario 16 gimnazijos. Demonstracijos tikslas buvo paminėti 70 metų Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo dieną ir taip pat informuoti Vokietijos spaudą bei Bonos apylinkės gyventojus apie Lietuvos katalikų bendrijos padėtį ir žmonių teisių pažeidimus. Praeiviams dalinome įvairius informacinių lapus apie Lietuvą. Latvija ir Estija. Paskleidėme naujausias žinias apie Petro Gražulio teismą ir sustiprintą milicijos veiklą Lietuvoje Vasario 16-tosios proga. Demonstracija prasidėjo 11 v.r. ir baigėsi 8 v.v. Turėjome pamaldas, kurių metu pasidalinta vynu ir duona. Per tas atsiminimas valandas skaitėme įvairius skaitinius, poeziją ir dainavome lietuviškas dainas. Nupynėm spygliuotą vainiką su trišpalve. Turėjome atsivežę plakatus ir vėliavų. Sužinojome, kad Lietuvoje daug kas paskelbė bado streiką, demonstracijų dalyviai, solidarumo ženklai, nutarė prie jų prisidėti. Nors ta savaitgalį vyko karnavalas (Fasching) Vokietijoje, vokiečių spauda nematė dmesio atkreipė į mūsų demonstraciją. Sekančiom dienom buvo daug straipsnių apie Lietuvą ir mūsų demonstraciją. Demonstracijai einant prie pabaigos, bandėm įteikti mūsų nupintą spygliuotą vainiką sovietų pasiuntinybei, bet, deja, dovana nebuvo priimta.

Rita Sakutė,

Vasario 16 gimnazijos mokinė

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

P. Bendzaitis iš Toronto "Gimtojo krašto" (š.m. 9 nr.) laišku skyrė rašo... "Kartais net širdis ima: per praėjusį karą, girdėjome, gal iš šimto bent viena bažnytelė su klebonėliu buvo, kurioj nelaikytas paslėptų ginklų, žmonių žudytų. Dabar skaitom, kaip rūpinamasi, kad bažnyčios būtų gerai apšildomos, žinoma, ir klebonijos nepamiršamos. I šį priekaištą noriu pasakyti štai ką. Sovietų armijai antrą kartą okupavus Lietuvą, dar tebevykstant karui, sužibo mums vilties spindulėlis išsikvototi laisvę. Geriausi tėvynės sūnys ir dukros aukoję net savo gyvybę, dėl kitų žmonių laimės. Bažnyčia neliko nušalvusi. Ir niekad, ir niekur jokia kova neapsiejo be aukų. Žuvo dešimtys tūkstančių laisvės kovotojų, jų šeimos ir prijaunantys sušalo Sibiro snieguose. Beveik visi kunigai dešimtmečius kalėjo vergų darbo stovyklose. Mūsų motinos pritrūko asarų apvertki šią tautos nelaimę, ir dabar nė vienas doros lietuvis nedrįsta aitrinti šios žaizdos. Mes pralaimėjome kovą ne dėl bailumo ar ryžto stokos, bet dėl

to, kad buvome per silpni prieš rusų imperijos armiją, o žadėtąsias pagalbas mums niekas nesuteikė. Ir skaudžiausia tai, kad iš tokios skaudžios mūsų tėvynės tragedijos šaiposi žmonės iš už jūrio.

O kas dėl bažnyčių apšildymo, tai iš dešimčių tik viena kita. Klebono didelių pastangų dėka tiek apšildoma, nes trūksta anglių, o skystu kuru jau uždrausta daryti įrengimus (dėl skysto kuro stokos). Klebonas sau šildyti gauna apie 2 tonas anglių metams. Eektra bažnyčios apšvietimui ar šildymui per 35 metus kilovatų kainavo 25 kap. (O kolūkiuose ir valdiškuose pastatuose bei gamyklose – 1 kap.). Dabar gal kiek atpigs.

Reikia atsakyti ir į antrą klausimą, kurį noriu pacituoti: "Norėčiau žinoti, ar klebonas per išpažintį pabara, ar nubaudžia parapijiečių, kuris vogė valstybės turtą?"

I šį klausimą pasistengsiu atsakyti trumpai ir, kad būtų suprantamiau, pateiksiu tokį pavyzdį.

I jūsų namus įsiveržė plėšikai. Visą atėmė: rūbus sudėjo į spintą, maistą į šaldytuvą ir griežtai įsakė nieko neimti. Jums dar pasisekė likti gyvais, o jūsų kaimyną nužudė ar išvijo iš namų. Tiesiog dar pasikvietė draugų iš toliau, kažkokių "vyresniųjų brolių" ir pradėjo puotauti, jūsų turtą naikinti, jūsų vaikai, o ir jūs pats, sušalę ir nevalge netaikot proga ir pasiimant valgio ir drabužių šilčiau apsirengti. Ir jaučiausi teisūs, nes ir taip atsiėmė tik mažą dalį to, ką iš jūsų atėmė. Todėl nejauciait jokių sąžinės priekaištų, nelaikot tai už nuodėmę ir kunigui per išpažintį nesakot. O kunigai mūsų nebura paprasčiausiai todėl, kad mes dėl minėtų priežasčių tai nelaikom nusikaltimu ir jam nesakom.

Tikiuosi, kad ir į antrą klausimą atsakiau. G.L.

BUVO SKAUDU

Balandžio 19 dieną, išsiilgę lietuviško scenos žodžio ir dainos, subėgom į Toronto Lietuvių namuose "Trečios bangos" rengiamą (pagal skelbimą) neeilinį, nepaprastą, neužmirštamą Reginos Varnaitės ir Vytauto Eidukaičių spektaklį. Tiek lūkesčių! Deja, jau programoj – mūsų okupuotai Lietuvai, mūsų išsilgtai tėvynei duotas taip skaudžiai svetimtas vardas – "mūsų respublika" sugėlė širdį; didžioji repertuaro dalis irgi buvo užgaunanti mūsų religinius, tautinius ir estetinius (kelnių ziperio užtraukimas) jausmus. Argi nėra mūsų dramaturgių ir poezijoj fragmentų, kurie būtų neužgaunantys, išseivio dvasiai artimi?

Norim tikėti, kad panašūs spektakliai tikrai bus "nepakartojami". Norim linkėti, kad trečioji banga skaitytųsi su pirmos ir antros bangos iš tėvynės atsivežtu scenos orumo ir grožio pajautimu ir jų – "meile Lietuvai iš tolo".

Rūta

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ BUVO ATSTATYTA...

Toronto Maironio mokyklos mokiniai "T2", labai gražiai pasisakė apie Vasario 16-tos šventę.

Vieni rašo, kad jau 70 metų praėjo nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo, o dauguma vis mini, kad Lietuva tik 20 metų buvo laisva ir nepriklausoma. Tad gaunasi įspūdis, kad tie mokinukai nieko nežino, kad kitados daug metų Lietuva buvo laisva ir galinga valstybė. 1918 m. Vasario 16-tos akte Lietuvos taryba skelbia, kad yra atkuriamas Lietuvos nepriklausomybė ir atpalaidojama nuo bet kokių ryšių su kitomis valstybėmis.

S. Daukša

Sveikatai rekomenduotinas maistas

Dr. Petras Kaladė, pasiremdamas viso pasaulio mokslininkų tyrimais, parašė labai naudingą knygą "Maistas ir ligos". Nuodugnai nagrinėja baltymų, riebalų, angliavandenių, vitaminų ir pagrindinių mineralinių elementų sudėtį bei jų reikalingą kiekį kasdieniniame maiste. Taip pat svarstoma nevirškinamo arba balastinio maisto ir mikroelementų reikšmę sveikatai. Iškeltas ryšys tarp maisto ir ligų: arterosklerozės, širdies, cukrinės ligos ir vėžio. Nurodo, kaip maistą paruošti ir laikyti. Taip pat koks maistas yra sveikiausias ir kokio maisto reikia vengti. Čia pateikiama santrauka jo rekomenduojamo maisto.

1. Sumažinti riebalų kiekį savo maiste – vidutiniškai aktyvus žmogus per dieną neturėtų suvartoti daugiau kaip 80 gramų.

2. Maistas privalo būti įvairus, turįs pakankamą kiekį baltymų, vitaminų ir mineralinių druskų. Vitaminai A, B, C ir E yra itin svarbūs.

3. Žmogaus kasdieninėje dietoje turi būti daugiau balastinio maisto (kaip sėlenos) ir pilno grūdų duonos.

4. Vengti vartoti su nitratais ir nitritais konservuoto maisto, kaip kumpiai ir desros.

5. Vengti vartoti ant degančių anglių keptą mėsą.

6. Saikingai vartoti rūkytus maisto produktus.

7. Atsargiai vartoti dažytą maistą.

8. Patariama nenaudoti sacharino ir kitų dirbtinių saldimųjų.

9. Rūkantiems reikėtų rūkymą mesti arba jį sumažinti iki minimumo, o geriantiems alkoholinius gėrimus – geriau jų nevartoti.

10. Patariama vartoti kiek galima daugiau augalinių kilmės baltymų, kaip pupos, žirniai, sojos, aviųž driesniai ir kt.

Paruošė Jurgis Strazdas

Advokatė

JOANA E. KURAS, LL.B.

kartu su advokatu Petru Šimonėliu perėmė a.a. advokato
Algio Puterio bylas ir testamentus
3425 Dundas St.W., Suite 200 prie Windermere Ave.,
Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonas (416) 763-3362

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas įstaigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Advokatas VIKTORAS E. RUDINSKAS, B.C.L., LL.B., M.B.A.

Ontario ir Kvebeko teisininkų organizacijų narys, dirba firmoje
advokatų Anderson, Sinclair, Walters, Shaw a. Mooney.
Barristers and Solicitors. Patent a. Trade Mark Agents

Toronto: Suite 209, 3416 Dundas St.W. Telefonai:
Toronto, Ontario M6S 2S1 767-2127 Mississauga: Suite 200, Plaza One, 2000 Argentia Road, Mississauga, Ontario, L5N 1P7, 821-8522 TELEX: 06-960168

Advokatas

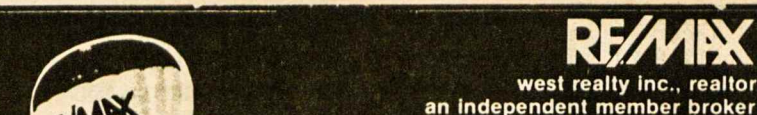
PETRAS K. ŠIMONĖLIS, B.A. M.L.S. LL.B.

kartu su advokate Joana Kuraite perėmė a.a. advokato
Algio Puterio bylas ir testamentus
3425 Dundas St.W., Suite 200 Telefonai:
prie Windermere Ave. įstaigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4 namų 621-2136

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A. Telefonas (416) 864-2734

- Turi daugiau kaip 10 metų patyrimo investicijų srityje
- Aukso kasyklų analizuotojas
- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds"
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
48 Yonge Street, Toronto, Ont. M5E 1G7

Juozas (Joseph) Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

MASKELL INSURANCE
BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 – 231-2661 – 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir
RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 10 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 10 v.r. – 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

1988 metų EKSKURSIJOS Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

2. Gegužės 18 – 1 4. Liepos 6 – 20 6. Rugpjūčio 17 – 31
3. Birželio 15 – 29 5. Liepos 13 – 27 7. Rugšėjo 7 – 21
2. Gegužės 18 – vietų dar yra 8. Spalio 10 – 19

Ekskursijų kainos: II – \$2016.00, III, VI, VII – \$2284.00, IV ir V – \$2384.00, VIII – \$1695.00, įskaitant vizą ir draudą. Grupės 2 – 7 Vilniuje – 10 dienų, 8 Vilniuje – 6 dienos. Po Vilniaus galima važiuoti ir į kitus miestus ilgesniam laikui pagal Jūsų pasirinkimą. Užsirašyti bent 45 dienas prieš išvažiuojant ir įmokėti \$200 depozitą. Likusi suma reikalinga sumokėti bent 30 dieną prieš išvažiuojant. 2, 5 ir 7 lydesiu as pats. Smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu

V. BAČĖNAS

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1

Visais keliomis
reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. (416) 593-0600

TORONTONT

Anapilio žinios

— Atšventė Motinos diena. Už gyvas bei mirusias motinas buvo aukojamos 11 v. Mišios. Motinos dienos proga "Gintaro" ansamblio nariai parapijos salėje pardavinėjo rožes.

— Vasario 16 gimnazijai bus renkamos aukos gegužės 15, sekmadienį, po pamaldų parapijos salėje.

— Kanados lietuvių muziejaus statyba jau pradėta. Statybai ir toliau telkiami pinigai. Aukojantį per \$1,000 bus įrašomi muziejaus remėjų lentoje. Aukojantį per \$5,000 bus įrašomi muziejaus mecenatų lentoje. Statyba kainuos daugiau nei milijoną dolerių.

— Kapinių lankymo diena — gegužės 29, sekmadienį. Pamaldos kapinėse — 3 v.p.p. Šaulių paminklą žuvusiems šventins prel. J. Tadaras. Gegužės 28-29 d.d. Anapilio moterų būrelis ruošia Anapilio parodų salėje Broniaus Marijošiaus tapybos darbų parodą. Pietus gegužės 29 Anapilio salėje ruoš parapijos K.L.K. moterų draugijos skyrius.

— Toronto Karavanas vyks birželio 17-25 d.d. "Vilniaus" paviljonas rengiamas Prisikėlimo parapijos patalpose. Karavano pasai jau pardavinėjami sekmadieniais Anapilio knygyne.

— Aukojimo Anapilio sodybai: \$1000 — F. B. Ankudavičiai; Šv. Jono lietuvių kapinėms: \$75 — E. Mardosienė; \$50 — V. Daugelavičienė; par skoloms numokėti: \$150 — J. R. Kuprevičiai; popiežiškajai labdarai: \$50 — P. V. Dalindos.

— Mišios gegužės 15, sekmadienį, 9.30 v.r. — už a.a. Vaclova Paliūną, 11.00 v.r. — už parapiją.

Lietuvių namų žinios

— Į Motinos dienos pietus gegužės 8 d. karaliaus Mindaugo mėgėję atsilankė 460 asmenų. Meninė programą pravedė LN vyrų būrelio vicepirmininkas Vladas Stabackinskas. Motinas pasveikino LN valdybos pirm. J. V. Šimkus. "Atžalyno" jauniausioji tautinių šokių grupė, vadovaujama Daivos Krivaitės ir Marijos Hurst, pašoko tris šokius: "Vėdarą", "Kalvelį" ir "Suktinį". Šokiams grojo Danutė Pargauskaitė. Linas, Vytautas Ruslajai ir S. Baidokas padėklavavo po eilėraščių. Svečių knygoje pasirašė: A. Mačiulis iš St. Peterburgo, Floridos, Rūta Voges iš Kylio, V. Vokietijos, R. Vilembrekas iš Londono, Ontario ir J. C. Taner iš Montrealo.

— Lietuvių slaugos namams aukojimo: \$32,227.15 — a.a. Jurgio Strazdo palikimas; \$500 — P. Kripas; \$200 — B. G. Čizikai ir \$50 — V. Gudaitis. Viso fonde dabar yra \$53,765.75. Aukos priimamos "Paramoje" sąskaita 8711 ir Prisikėlimo parapijos banke sąskaita 155332.17.

— Nauji LN nariai sumokėjo po \$100: Audronė Puzerytė ir Danutė Puzerienė.

— Buvęs pensininkų kambarys (salė "E") yra pavadintas kunigaikštienės Birutės, o ne Aldonos vardu.

PADEKA

Nuoširdus aciū visoms rengėjoms ir viesnoms už tokį gražų mergvakarį. Mano gili padėka vyriausiom rengėjom — D. Vaidilienėi ir J. Vitkūnienei. Aciū Aldonai Byszkievicz už mergvakario pravedimą ir visą pagalbą. Dėkoju už gražias dovanas, linkėjimus ir malonias praleistas popietes kartu su jumis.

As ir Mark liekame labai dėkingi.

Laimutė Krivaitė

PADEKA

Nuoširdžiai dėkoju visom rengėjom už išpuodingai suruoštą mergvakarį. Ypatingai dėkoju vyriausiajai rengėjai, sesutei Mary-Anne Kušlikienei, už visą rūpestį ir darbą organizuojant neužmirštamą popietę. Aciū Aldonai Bubulienėi už sklandų popietės pravedimą, dalyvių pavardžių surašymą į prisiminimų knygą ir visokeriopą rūpestį. Dėkoju Aldonai Vaškevičienėi už vaišių paruošimą ir visom rengėjom už sužeistų skanumynus. Taip pat dėkoju visoms už gražius sveikinimus ir linkėjimus.

Aciū visom viesnoms ir rengėjom už gausų atsilankymą ir gražias bei vertingas dovanas. Jūsų parodytos nuoširdumas paliks man ir Linui neišdildomą prisiminimą.

Rita Vingelyte-Grybienė

Pajieškojimas

Eimutis Skaitys iš Lietuvos pajieško Jono Gedimino Skaisčio, dirbusio J.G.S. Investments, 201 Welland St., Port Colborne, Ont. Dabartinis jo adresas nežinomas. Žinantys prašomi kreiptis: J. V. Šimkus, 1014 Royal York Rd., Toronto, Ont. M8X 2G4, Canada. Tel. (416) 231-9425.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Gegužinės pamaldos mūsų šventovėje vyksta šokiadieniais 7 v.v., šeštadieniais litanija kalbama po 9 v. Mišių, o sekmadieniais litanija giedama po 11.30 v. Mišių.

— Susituokė: Renata Kaknevičiūtė su Robert Gerling.

— Pakrikštyta: Vainius, Vytauto ir Liusios Našlėnų sūnus; Michael-Vincent, Kristinos (Butelkytės) ir Arthur Sullivan sūnus.

— Sekminių pasirošimui yra pakviestas prel. V. Balčiūnas, kuris sakys pamokslus ir atlaikys Mišias gegužės 20 d., 7.30 v.v., gegužės 21, šeštadienį, 5 v.p.p. ir sekmadienį per visas Mišias sakys pamokslus.

— Maldininkų kelionei užsirašiusių skaičius yra toks, kad vieno autobuso per mažai, o dviejų per daug. Todėl prašome dar registruotis į maldininkų kelionę, kuri daroma Marijos metų progą gegužės 20-23 d.d. Registruotis parapijos raštinėje.

— Ateitininkų metinė šventė bus gegužės 15, sekmadienį. Visų kuopų nariai organizuoti dalyvauja 10.15 v. Mišiose. Paskaita apie prof. A. Maceiną bus 3 v.p.p., kurią skaitys dr. J. Girmius. Meninėje dalyje jauna pianistė D. Baršauskaitė ir moksleivių bei studentų ateitininkų grupė atliks A. Maceinos kūrinių montažą.

— Parapijai aukojimo: \$500 — A. M. Žiziai; \$200 — K. Černauskienė; \$100 — B. McKenny, V. Rupkalvienė, S. V. Liutimos, S. Urbaitis, V. N. Tamulaičiai, J. O. Gustainiai, O. Skėrienė, A. Genys, E. Zakarževskienė, G. M. Valaičiai, E. H. Elliott, A. J. Kairiai; \$50 — M. Jasaitytė, A. R. Sapioniai, E. K. Šlekiai, M. Šelmys; Share Life: \$50 — A. Ledienė, J. Lelis, P. Skrupskas, S. Povilenskis; vyskupo fondui: \$200 — V. Sinkevičius; klierikų fondui: \$300 — R. Prociw; \$200 — V. Sinkevičius; \$100 — V. Šlapkauskas; stovyklavietei: \$500 — E. G. Č.; novenai: \$200 — N. W. Liačai; \$100 — J. Arstikaitis, P. Barbatavičius; \$50 — J. A. Baronačiai, K. Dalinda, A. Šiukšta, V. Šalna, D. Zulonienė, A. Ambrozaitis, D. Radzevičienė, S. Barškutis.

— Mišios gegužės 15, sekmadienį, 8.30 v.r. už a.a. Ievą Janulynienę ir už Krilavičių šeimos mirusius, 9.20 v.r. — už a.a. Stasį Černiauską, 10.15 v.r. — už gyvas ir mirusias motinas (novenai), už a.a. kun. Joną Juodeiką, ateitininkų intenciją, 11.30 v.r. — už parapiją, 7 v.v. — už a.a. Felicijų Prekerį.

Mirusių a.a. J. V. ir O. Pūdymaičių atminimui Vitas ir Filomena Mašalai paaukojo Vasario 16 gimnazijai \$50.

A. a. Arturo Grabošo atminimui Otto šeima "Tėviškės žiburiams" aukojimo \$25.

A. a. Hertos Šmitaitės-Bumelienės atminimui Alytė Kerberienė "Tėviškės žiburiams" aukojimo \$20.

A. a. Juozui Stonkui mirus, užklaudama sesutę Anicetą Matulionienę, brolį Benių Stonkų bei artimuosius, Ona Juodikienė aukojimo "Tėviškės žiburiams" \$20.

Anapilio knygyne jau galima gauti "LITHUANIAN SASHES" — A. Tamosaitienė ir A. Tamosaitis, \$50. (Persiuntimas \$5). Užsakyti: Anapilio knygyne 29 Sun Row Dr., Weston, Ont. M9P 3H5.

Toronto lietuvių pensininkų klubo narių metinis susirinkimas įvyko balandžio mėn. 11 d. "Vilnius Manor" patalpose. Susirinkimą atidarė klubo valdybos pirm. H. Stepaitis, pasveikino visus susirinkusius ir perskaitė 13 mirusių klubo narių pavardes, pakviesdamas juos paverbti tylos minutę. Susirinkimui pirmininkavo L. Nakrošienė, sekretoriavo P. Juodienė ir V. Katelė.

Klubo pirmininko pranešime ypatingai buvo atkreiptas dėmesys į pensininkų klubo metinės veiklos apžvalgą ir 1983 m. užlaikytą rangovui mokėstį už nepriimtą darbą. Rangovas nesutiko pašalinti trūkumus, bet patraukė klubą į teismą, reikalaudamas užmokėti kontrakte numatytus mokesčius. Pagaliau po ilgų diskusijų, pasitarimų pavyko susitarti ir ilgai užsitęsusi byla buvo užbaigta. Išrinkti 4 papildomi valdybos nariai trims metams: V. Sėdžikas, J. Paškevičius, L. Pocienė ir S. Dervinienė. Į revizijos komisiją išrinktas S. Grigaliūnas. Susirinkime dalyvavo 133 klubo nariai. Susirinkimas baigtas Tautos himnu. J.P.

Profesoriaus Antano Maceinos

MINĖJIMAS

įvyks gegužės 15, sekmadienį, 3 v.p.p., Prisikėlimo parapijos salėje.

Paskaitą skaitys dr. JUOZAS GIRMUS. Meninėje programoje pasirodys jauna pianistė Daiva Baršauskaitė ir moksleivių bei studentų ateitininkų grupė, atliks Antano Maceinos kūrinių-eilėraščių montažą.

Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

Ruošia Toronto-Mississaugos ateitininkų sendraugių valdyba

Toronto Maironio mokykla ir Aukštesnieji lituanistiniai kursai

maloniai kviečia Jus dalyvauti

IŠKILMINGAME UŽBAIGIMO AKTE ir VAKARIENĖJE,

kuri įvyks gegužės 27, penktadienį, 7 v.v., Prisikėlimo parapijos salėje.

Bilietus galima įsigyti iki gegužės 20 d. šeštadieniais mokykloje arba pas B. Batraks tel. 271-1640.

Maironio mokyklos tėvų komitetas

Prof. Antano Maceinos minėjimas

įvyks gegužės 15, sekmadienį, 3 v.p.p., Prisikėlimo parapijos salėje. Paskaitą skaitys dr. Juozas Girmius. Bus ir meninė programa. Visa plačioji visuomenė kviečiama dalyvauti ir pagerbti didįjį lietuvių filosofą.

Kanados lietuvių fondas praneša, kad metinis narių susirinkimas įvyks gegužės 28 d., 11 v.r., Toronto Lietuvių namuose.

Toronto lietuvių pensininkų klubas organizuoja vienos dienos išvyką į Niagara Falls ir Marineland. Išvykstam gegužės 25 d., 9 v.r. nuo "Vilnius Manor" pastato. Kaina pensininkams — \$11.00. Gautas antiras autobusas, kuriame dar yra vietų. Prašom skambinti S. Dervinienei tel. 767-5518 arba J. Gustainiui tel. 769-1599.

"Lithuanian Sashes" — (lietuviškos juostos), A. ir A. Tamosaičių knyga jau atspausdinta ir siunčijama užsisakiusiems iš anksto. Nauji užsakymai papiginta kaina nepriimami. Dabar knygos kaina Toronto \$50 kan. ir primokėtinios pašto išlaidos. Už Kanados — \$44 JAV, įskaitant brangų pašto persiuntimą.

Lietuvių tautodailės instituto valdyba

Dr. Vytautas Našlėnas su šeima atvyko iš Lietuvos į Kanadą nuolatiniame gyvenime. Sesuo Audronė ir svainis Kairiai gegužės 7 d. savo namuose suruošė jaukias sutiktuves.

"The Toronto Star" dienraštis 1988.V.3 pranešė, kad aukščiausias JAV teismas bent šiam laikui paliko pilietybės teises Juozui Kungui, 72 m. amžiaus. Jis yra apkaltintas, kad dalyvavęs 2000 žydų naikinime. Teismas 5 prieš 3 balsus pakeitė ankstesnę nuopriekę — atimti pilietybę, ir kaltinamojo bylą pasiuntė žemesniems teismams tolimesniai apklausinėjimui. J. Kungui bus atimta pilietybė, jei teismai bus įtikinti, kad jis yra karo nusikaltėlis. OSI įstaidas buvo iškelus pilietybės atėmimo bylą, nes jis, imigruodamas 1948 m. į JAV, davęs neteisingas žinias apie savo praeitį. J.A.

Turner & Porter

laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,

Toronto 3, Ont.

Tel. 533-7954

TEL CHATEL 2182 (Toronto St. 279-7448)

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter

TEL CHATEL 2182 (Toronto St. 279-7448)

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter

TEL CHATEL 2182 (Toronto St. 279-7448)

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter

TEL CHATEL 2182 (Toronto St. 279-7448)

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter

TEL CHATEL 2182 (Toronto St. 279-7448)

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter

TEL CHATEL 2182 (Toronto St. 279-7448)

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter

TEL CHATEL 2182 (Toronto St. 279-7448)

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter

TEL CHATEL 2182 (Toronto St. 279-7448)

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter

TEL CHATEL 2182 (Toronto St. 279-7448)

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter

TEL CHATEL 2182 (Toronto St. 279-7448)

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter

TEL CHATEL 2182 (Toronto St. 279-7448)

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter

TEL CHATEL 2182 (Toronto St. 279-7448)

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter

TEL CHATEL 2182 (Toronto St. 279-7448)

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter

TEL CHATEL 2182 (Toronto St. 279-7448)

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter

TEL CHATEL 2182 (Toronto St. 279-7448)

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter

TEL CHATEL 2182 (Toronto St. 279-7448)

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter

TEL CHATEL 2182 (Toronto St. 279-7448)

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter

TEL CHATEL 2182 (Toronto St. 279-7448)

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter

TEL CHATEL 2182 (Toronto St. 279-7448)

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter

TEL CHATEL 2182 (Toronto St. 279-7448)

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter

TEL CHATEL 2182 (Toronto St. 279-7448)

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter

TEL CHATEL 2182 (Toronto St. 279-7448)

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter

TEL CHATEL 2182 (Toronto St. 279-7448)

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter

TEL CHATEL 2182 (Toronto St. 279-7448)

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter

TEL CHATEL 2182 (Toronto St. 279-7448)

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter